

مک‌کاشین و کج‌تجربیان

ابوالفضل فاتح در راه

سیاست‌های آشفته ترامپ!

سیاست نفتی ترامپ معطوف به سه هدف است: اول پاکبوت نفتی ایران در راستای اجرای طرح تحریم‌ها. ترامپ گفته است اگر بتواند می‌خواهد صادرات نفت ایران را به صفر برساند! پس‌ای اجرای این هدف با هند، ترکیه، کشورهای اروپایی، چین و ژاپن گفتگو کرده است. فرستاده‌های ترامپ به این کشورها برای پذیرش قطع خرید نفت از ایران تاکنون پاسخ مثبت نگرفته‌اند و در عمل فرمان ترامپ به این کشورها با موانع و بن‌بست مواجه شده است. دوم، درخواست افزایش تولید تا ۴میلیون بشکه در روز از دولت سعودی و ابوطنی تا ظرفیت تولید نفت را بعد از پاکبوت ایران، در حد مناسب نگهدارند و از افزایش قیمت نفت در بازار جلوگیری کنند. اگر چه دولت‌های سعودی و ابوطنی بعد از یک هفته سکوت، دستسور ترامپ را پذیرفته‌اند، اما در عمل چنین اقدامی با مشکلات متعددی مواجه است: از آن جمله مصوبه اوپک که همه اعضای آن موافق به رعایت سقف تولید فعلی تا پایان سال میلادی و تا نشست بعدی و رسمی اوپک هستند.

سوم، قدرلری نفتی ترامپ در مجموعه جنگی که به راه انداخته اکنون با جنگ تجاری علیه چین، کشورهای اتحادیه اروپا و کانادا در هم‌افزای تعرفه‌های جدید به راه افتاده است. بنابراین سیاست طرفداران ترامپ، اقتصادی بین‌المللی در دستور کار ترامپ است.

ترامپ فروپاشی اوپک را می‌خواهد و مسیر پاکبوت نفتی ایران را برای به هم ریختن این سازمان جستجو می‌کند. خارج شدن از صندوق بین‌المللی پول و سازمان تجارت جهانی، بیرون آمدن از کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل و شعار خارج شدن آمریکا از این سازمان، حتی خارج شدن از ناتو که در هفته‌های اخیر با مواضع ترامپ درباره این سازمان نظامی – امنیتی غرب، جریانساز شده است، همه نشانه‌هایی از تعریف سیاست پراساس و پایه قدرلری از سوی ترامپ است.

درباره نیازمندی و همراهی سعودی‌ها و ابوطنی با درخواست ترامپ برای افزایش ظرفیت تولید نفت آنها، کارشناسان نفتی چنین شرح داده‌اند: "دولت ترامپ تحته گدشته اعلام کرد که قصد دارد صادرات نفت ایران را به صفر برساند و از این‌رو از خریداران نفت ایران خواست واردات نفت از کشورشان را متوقف کنند. میزان صادرات نفت کشور در حال حاضر حدود ۲/۶ میلیون بشکه در روز است، حذف این مقدار نفت از بازار کار سادای نیست و قطعاً نمی‌تواند در عرض چندماه به وقوع بپیوندد. از سوی دیگر به‌دلیل قرار گرفتن در فصل گرما، مسافرت‌های جاده‌ای در آمریکا به بیشترین سطح خود طی سال رسیده و این به معنای افزایش تقاضا برای بنزین است.موضوعی که به کاهش موجودی انرژی‌های نفتی این کشور برای چهار هفته پایانی منجر شده است. باورود می‌شود موجودی تجاری نفت آمریکا هفته گذشته نیز افت ۳/۳ میلیون بشکهای را تجربه کرده باشد. در چنین شرایطی فشار بر ایران که به افزایش هرچه بیشتر بنزین پیاز منجر شده می‌تواند بر تمامه‌های مسافرتی شهروندان آمریکایی اثرگذار باشد و ناراضی‌ها را عملکرد ترامپ در افزایش دهد. در این حالی است که در ماهه‌ای آینده انتخابات میان‌دروای مجلس سنا و کنگره آمریکا برگزار خواهد شد و ناراضی‌شدگان آمریکایی می‌توانند به پیروزی دژند دم‌موگرات‌ها، حزب مخالف دونالد ترامپ در انتخابات منجر شوند. این موضوع می‌تواند سرشوت ادامه ریاست‌جمهوری ترامپ را تحت‌تاثیر قرار دهد. از این رو ترامپ در تلاش است بازگرداندن تحریم‌ها علیه ایران را با همراهی عربستان با کمترین بهر برای تسکین‌جمهوری‌اش عملی کند".

مختبرین رویداد سیاسی – اجتماعی در داخل آمریکا انتخابات میاندورهای کنگره این کشور است که در آبان‌ماه برگزار می‌شود. دمگرات‌ها براین باورند که اگر جمهوریخواهان (حزب طرفدار ترامپ) در این انتخابات شکست بخورند و اکثریت کنگره و در اختیار دمگرات قرار گیرد، ترامپ و سیاست‌های آشفته او را امهار خواهند کرد.

بر همین اساس تحقق جنگ نفتی ترامپ علیه ایران که در نهایت فروپاشی اوپک را هدف‌گذاری کرده، بسیار مشکل است. می‌توانست: هرچند یادشاه عربستان اعلام کرد که درخواست ترامپ برای افزایش تولید را اجرا می‌کند. اما آمار نشان می‌دهد این کشور قبلاً اقدام به افزایش عرضه نفت نکرده است. روزتیز گزارش می‌دهد: تولید نفت اوپک در ماه ژوئن ۲۰۲۰ هزار بشکه نسبت به ماه مه افزایش یافته و به ۳۲،۳۳ میلیون بشکه در روز رسیده است. این افزایش تولید به‌دنبال رشد تولید نفت عربستان سعودی رخ داده است. عربستان در ماه ژوئن ۱۰/۷ میلیون بشکه در روز نفت تولید کرده که نزدیک به سطح رکورد ۱۰/۷میلیون بشکهای تولید نفت این کشور است.بسیاری از کارشناسان نیز نیز در روزهای اخیر بارها اعلام کرده‌اند که عربستان نمی‌تواند خیلی سریع به افزایش تولید ۴میلیون بشکهای مستست بایلد. به گفته کارشناسان عربستان نهایتاً می‌تواند تولید خود را تا سقف ۱۵ میلیون بشکه در روز برساند. برخی کارشناسان نیز می‌گویند برای رسیدن به سطح تولید ۴میلیون بشکه در روز عربستان باید سرمایه و زمان بسیاری صرف کند.این موضوع در کنار افزایش ریسک‌های ژئولیتیک، موجب شده است بسیاری از کارشناسان تداوم افزایش قیمت‌ها را پیش‌بینی کنند. به‌طور مثال، موسسه خدمات مالی مورگان استانلی پیش‌بینی خود از بهای نفت در نیمه دوم سال جاری را ۱۱ دلار افزایش داده و اعلام کرده است قیمت نفت در برنت در پایان و زمستان به ۸۵ دلار در هر بشکه خواهد رسید. به اعتقاد کارشناسان این موسسه با وجود افزایش تولید و عربستان، روسیه، کویت و امارات سطح تقاضا را هرچه پیشی خواهد گرفت و بازار را به‌مدام نوسان‌دار می‌کند. به گفته کارشناسان مورگان استنلی یکی از دلایل افزایش قیمت نفت، تحریم‌های آمریکا علیه ایران است. به گفته این کارشناسان، هر چه شدت تحریم‌ها علیه ایران بیشتر شود، ریسک افزایش قیمت‌ها در بازار بالا خواهد رفت و این موضوعی است که به مذاق ترامپ چندان خوش نمی‌آید و بخصوص در داخل ایران بستر مخالفت علیه سیاست‌های او و ناراضی‌هایی برای عمومی را دامن می‌زند و نه این شدت می‌بخشد. در یک کلام ریسک سیاسی جنگ نفتی ترامپ علیه ایران برای رئیس جمهوری آمریکا که قدرلری را عین سیاست می‌داند، بسیار بالاست.

جانشین فرمانده نژا:جانیروهای مسلح مقابل استیکار جهانی خواهند ایستاد

سرویس سیاسی – اجتماعی: جانشین فرمانده نیروی زمینی ارتش گفت: نیروهای مسلح با قدرت و امنیت که مدیون شهداست تا آخرین قطره خون خود در مقابل تمامی‌جبهه‌های استیکار جهانی خواهند ایستاد.

امیر نور تعمی در مراسم تشییع پیکر سه شهید تازه تفحص شده نژاچا در میدان صبحگاه مستاد این نیرو افزود: دوران دفاع مقدس با ایثارگری، رشادت و جانفشانی‌های شهیدان گرانقدر، ایثارگران و شام‌هیزمان عزیز به پیروزی رسید و پس از گذشت ۳۸سال از آن دوران، نظام مقدس جمهوری اسلامی‌ایران میجنگان خیری در چشم دشمنان است. وی تأکید کرد: شرف و عزتی که امروز ایران اسلامی در منطقه دارن‌ثمره ریخته‌شدن خون شهیدانی است که در دوران دفاع مقدس و دیگر دوره‌های جهاد و مبارزه جاری شده است. نعمتی‌گفت که در جهت تعمیلی، دانشگاه مقدس برای جوانان رویندگرمشود که در آن دوران با حضور مقتدرانه خود در جبهه‌های جنوب و غرب کشور، امنیت، اقتدار و فضای معنوی را برای نظام مقدس جمهوری اسلامی‌ایران رقم زدند.شاهد شاهد اعمال ما هستند. ما در خلودن گفتن می‌خواهیم که به ما توپیف دهد ادامه‌دهنده راه شهیدان گرانقدر باشیم.

بنا به این گزارش پیکر مطهر سه شهید تازه تفحص شده نیروی زمینی ارتش پس از مراسم وداع در ستاد نژاچا برای خاکسپاری به زادگاهشان در تهران، کرمانشاه و نژانج منتقل شد.

الغمان کج‌تجربه

انتصاب رئیس جدید مرکز ارتباطات وامور

شهردار تهران در حکمی محمد علی کریمی‌را به سمت رئیس مرکز ارتباطات و امور بین الملل شهرداری تهران منصوب کرد.

به گزارش سایت شهرونت، محمد علی کریمی‌شهردار تهران در حکم خود نوشت: شهید امید است با استعانت از پروردگار بکتا و در جهت اهداف "شهروزیست پادیر و شهروند.مشارکت‌پذیر" و به‌ویژه‌ای‌را از استعداد و توانمندی نیروهای ایرانی، کارادن، متخصص و معتمد شهرداری تهران با انجام وظایف محوله از جمله اطلاع رسانی و انعکاس سریع و دقیق و شفاف اقدامات شهرداری تهران، بهبود کیفی موثر برنامه‌های رسانه‌ای و خبری، رصد و تولید اهداف مدیریت شهری و تعامل سازنده با تمامی‌رسانه‌ها، موحیات خدمات رسانی مفید و موثر به شهروندان عزیز تهران را فراهم آورد.

رئیس مرکز ارتباطات و امور بین الملل شهرداری تهران که پیش از این مسئولیت مشاور رئیس کل و مدیرکل روابط عمومی‌های مرکزی را در عهده داشت، جانشین هم‌کار عارفینا دشت است.

مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی

برای اشتغال و تولید

در جلسه دیروز شورای عالی هماهنگی اقتصادی با حضور روسای قوای قضائیه و مجلس و به ریاست حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی، پیشنهادهایی درزمینه توسعه اشتغال، رونق تولید و بازار سرمایه و همچنین تأمین تسهیلات لازم برای این هدف در بازار مالی کشور مطرح و تصویب شد.

در جلسه دیروز شورای عالی هماهنگی اقتصادی کشور هم مسئولان اقتصادی کشور هم حضور داشتند، پس از گزارش مسئولان ذی‌ربط: به منظور گسترش هادیات تقدینگی به سرمایه‌گذاری، به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و طرح‌های اشتغال فراگیر (که در تیرماه ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ پیش‌بینی شده است)، پیشنهادهایی برای تأمین بخشی از منابع مالی لازم فروش به ۰/۱ درصد کاهش بایلد.

خود خاتمه‌این تفکر را کنار زد. معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهوری ادامه داد: برخلاف عداای که دائم القا می‌کنند امای نیست، تأمید نیستیم؛ چراکه سیر تحولات جامعه نشان می‌دهد جای امید بسیار وجود دارد. امروز تمام قدراسیون‌ها معاون زن دارند که اتفاق مهمی‌است و در تمام آنها هم برای ورزش قهرمانی زنان کار و تلاش ویژه‌ای می‌شود. ابتکار درباره امکان حضور زنان در ورزشگاه‌ها اظهار داشت: حضور این موضوع شیوه‌نامه‌ای به کمیسیون دولت آمد و مورد وفاق قرار گرفت. بعد هم قرار بر این شد که محورت کار روی این موضوع بر عهده وزارت ورزش باشد تا شرایط فراهم شود. استانداردهای‌هایی هم لازم است تا امکان حضور زنان فراهم شود؛ مساله دیگر درباره فضای فرهنگی است؛ گاهی ادبیاتی در ورزشگاه‌ها استفاده می‌شود که نامناسب است، اما باید روی این مسأله کار کرد و این کار هم شدنی

دولت پیگیر پرونده دانشجویان دستگیر شده در اعتراضات دی ۹۶ است

وی گفت: دادسبستان اعلام کرده بود وزارت علوم اطلاعات کامل در باره دانشجویان دستگیر شده را اعلام نکرده است، اما این موضوع که دولت اصلاً در این‌باره با آنها صحبتی نکرده، درست نیست. اعضای دولت حقوق تجدیدنظر را پیگیری می‌دهیم، اما می‌دانیم در جای

وزارت جوانان: پارسال یک میلیون و ۱۷۵ هزار انفر وام ازدواج گرفتند

مدیرکل دفتر برنامه ریزی و توسعه اجتماعی وزارت ورزش و جوانان گفت: یک میلیون و ۲۹۰ هزار درخواست برای دریافت تسهیلات وام ازدواج در سال گذشته ثبت شد که از این تعداد یک میلیون و ۱۷۵ هزار نفر موفق به اخذ این تسهیلات شدند.

سید خورشید رزوی در گفتگو با ایرنا با اعلام اینکه پیش از ۹۰ درصد درخواست کنندگان وام ازدواج در سال گذشته موفق به دریافت این تسهیلات شدند، افزود: در سال ۱۳۹۶ استان شامی بوشهر و در بیشترین و گلستان و خراسان شمالی کمترین تسهیلات وام ازدواج را در بین استان های کشور دریافت کردند.

رزوی با اعلام این که در سال گذشته ۶۰۵ ازدواج ثبت شده است، گفت: ما قرض الحسنه ازدواج فقط یک بار به افراد تنگ می‌گردد و افرادی که برای دومین بار ازدواج می‌کنند اما در ازدواج اول موفق به اخذ وام نشده‌اند می‌توانند درخواست وام کنند.

اخبار داخلی

مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی

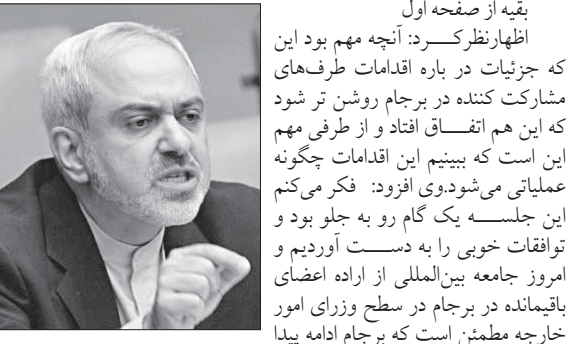
برای اشتغال و تولید

در ادامه این جلسه به منظور حمایت عملسی دولت از سرمایه‌گذاری برای توسعه طرح‌ها و ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر توسط بخش خصوصی و غیرخصوصی، مصوب شد – صورتی که شرکت‌ها تصمیم بگیرند بخشی از سود تقسیم مثله خود را به حساب سرمایه منتقل کنند و با افزایش سرمایه شرکت، به اجرای طرح‌های توسعه بپردازند، از مالیات بر درآمد آن بخش که به افزایش سرمایه تخصیص یافته است، معاف خواهند شد.

رئیس جمهوری هم در این جلسه با اشاره به مذاکرات صورت گرفته با مقامات عالیرتبه اروپایی در سفر اخیر و گفتگوهای تلفنی، تأکید کرد که کشورهای اروپایی، اراده سیاسی برای ادامه همکاری‌های اقتصادی براساس توافق‌هستهای برجام دارند؛ ولی تحققی این امر، نیاز به برداشتن گام‌های عملی و اتخاذ تصمیمات اجرایی مشخص دارد که باید در زمان تعیین شده به نتیجه برسد.

اخبار داخلی

ظریف: جهان در برابر آمریکا ایستاده‌است

بقیه از صفحه اول اظهارنظرکرد: آنچه مهم بود این که جزئیات در باره اقدامات طرف‌های مشارکت‌کننده در برجام روشن تر شود که این هم انفساق افتاد و از طرفی این است که ببینیم این اقدامات چگونه عملیاتی می‌شودوی افزود: فکر می‌کنم این جلسه یک کام رو به جلو بود و توافقات خوبی را به دست آوردیم و امروز جامعه بین‌المللی از اراده اعضای باقیمانده در برجام در سطح وزرای امور خارجه مطمئن است که برجام ادامه می‌کند و شرکت‌های آنها با ایران همکاری خواهند داشت و آنها هم از شرکت‌های خود حمایت می‌کنند و آمادگی دارند مسیرهای تبادل‌ات بانکی را برای آن شرکت‌ها تسهیل کنند.

ظریف خاطرنشان کرد: به نظر من این نشست یک پیام مهم برای اقتصاد جهان داشت و امروز هم مطمئن هستم بقیه دنیا در کنار آمریکا برای اعمال فشار علیه ایران قطعاً نخواهند بود و حتی در برابر آمریکا ایستاده اند.

وزیر امور خارجه در پایان خاطرنشان کرد: می‌توانیم با تکیه بر توان داخلی و استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی، مسیر شکوفایی اقتصاد ایران را با سربلندی ادامه‌دهیم.رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم از برگزاری جلسه این کمیسیون برای بررسی تسهیلاتی اروپا در آینده خبر داد. حشمت الله فلاحت‌پیشه در گفتگو با خانه ملت با اشاره به پیگیری بسته تسهیلاتی اروپا از سوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اظهار داشت، این کمیسیون بر اساس قانون مصوب مجلس موظف است که گزارش روند اجرای برجام را تهیه و در صحن علنی مجلس ارائه کند.

وی گفت:گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره آمریکا کاملاً مشخص است و در زمینه بسته تسهیلاتی اروپا هم گزارشی را تهیه می‌کنیم، به همین دلیل در زمان مناسب و ارائه بسته، جلسه کمیسیون امنیت ملی برگزار خواهد شد.

رو به بهبود است و این برخورد‌ها سلیقه‌ای است. فعالیت‌های ما از آنچه در چارچوب شرع مقدس و موازین اسلامی صورت می‌گیرد امیادور است. خوب است، که سیر تحولات خانواده‌ها نگرانی‌هایی را ایجاد کرده‌است. یکی از این نگرانی‌ها این است

تفاوت می‌افتد یا ارتگان‌های دیگر؟ تصریح کرد که گاهی افرادی بوده‌اند که از جانب دولت برخورد‌هایی کرده‌اند، اما بیشتر از جانب جاهای دیگر فشار‌هایی وجود داشته است. این را جایگاهی که هم با مسائل برای ثبات و آرامش جامعه نیاز است تحت تأثیر شتاب‌زدگی می‌شنوی. کار و حتی همین تلقین‌های همه‌راز قرار گرفته است.

معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهوری افزود: مهارت ارتباطی در جامعه باید از سطح دبستان آموزش داده شود. در غیر این صورت هم داخل خانواده و هم در سطح جامعه دچار مشکل می‌شویم و قدرت شنیدن و برداشن مطالب دیدگاه‌ها و خواسته‌های یکدیگر راز دست می‌دهیم. این اتفاق ممکن است بین همسران یا والدین و حتی بین فرزندان به وجود بایلد و زنگ خطر بزرگی است.

وام ضروری باز نشستگان به ۵میلیون تومان افزایش می‌یابد

سرویس سیاسی – اجتماعی: مدیرعامل صندوق بانزنشستگی کشوری گفت: میزان وام ضروری بانزنشستگان از شهریورسال ۱۴۰۲ از ۳میلیون تومان به ۵میلیون تومان افزایش خواهد یافت.

به گزارش جمشید تقی‌زاده در نخستین نشست خبری خود با اصحاب رسانه اظهار داشت: با همکاری بانک صادرات، شمار وام گیرندگان از ۳۰۰ هزار به ۲۰۰ هزار نفر افزایش می‌یابد؛ آنها که تا کنون نام نگرفته‌اند در اولویت هستند. وام ضروری براساس ۴۶ ماهه دارد و سود آن حداکثر ۴ درصد است.مدیرعامل صندوق بانزنشستگی کشوری تصریح کرد: بالغ بر ۸۵ درصد بانزنشستگان تاکنون یک‌مهره نام گرفته‌اند و احتمالاً ۱۵ درصد باقی‌نایز به دریافت نام نداشته‌اند اما باز هم در اولویت آلدوری با بیان اینکه این صندوق دومین نگاه بزرگ کشوری با حدود یک میلیون ۴۰۰ هزار بانزنشته تحت پوشش است گفت: ۵۶ درصد بانزنشستگان رافرهیگان تشکیل می‌دهند؛ صندوق به منظور بهبود وضع بانزنشستگان، خدمات مختلفی ارائه می‌دهد و در دوره جدید، کار بربرنامه‌های خوبی در چارچاهای مختلف و جمله وام، زیارت، رفاهیات و ورزش در دست انجام است.

توزیع رفاه‌کارت

مدیرعامل صندوق بانزنشستگی کشوری همچنین از ارائه رفاه‌کارت به بانزنشستگان خبر داد و اظهار داشت، این بحث در دستور کار صندوق است و تعداد دارم این کارت را از شهریور به مبلغ یک میلیون تومان برای هر بانزنشته شارژ‌کنم.

تقی‌زاده درباره اظهارات پارسیال وزیر رفاه مینی بر حقوق بانزنشستگان گفت: از این مبلغ، حدود ۱۲۰۰ میلیارد مربوط به بانزنشستگان کشوری بود که معقق شد. وی با اشاره به اینکه برای اولین بار تلاش می‌کنیم فراسویون ورزش‌های کارمندی و بانزنشستگان کشوری را ایجاد کنیم، گفت: کارگران فراسویون دارند، اما کارمندان بانزنشستگان فراسویون ندارند که امیدواریم این هم در اندام دهیم؛ همچنین در مدیم فراسویون بانزنشستگان کشوری را در مجلس تشکیل دهیم.مدیرعامل صندوق بانزنشستگی کشوری با اشاره به فراهم شدن مقدماتی خوب برای همسان‌سازی حقوق بانزنشستگان گفت: هفته‌گذشته جلسه‌ای

مجمع فوریت‌های اجتماعی برای شناسایی و کمک به افراد نیازمند در تهران

افزود: همچنین برنامه‌های جدید اشتغال باهدف ارتقای پایداری و افزایش درآمد طرح‌های اقتصادی، اصلاح الگوی توسعه کسبوسکار و اجرای الگوی جدید توسعه کسبوسکار در دستور کار این نهاد قرار گرفته است.
مدیرعامل مجمع فوریت‌های اجتماعی شهر تهران اظهار داشت: از امروز کار جاده‌ای در محور فوریت‌های اجتماعی انجام می‌گیرد و هم‌اقتان مجمع فوریت‌های اجتماعی است که با حضور تمامی‌بمانندگان دستگاه‌های اجرایی کار خود را به منظور پیشگیری و ساماندن انجام می‌دهند.

وی با بیان این که از حدود چهار هفته قبل فعالیت در حوزه ساماندن معاندان متجاهر شروع شده است – حدود ۴۰۰ نفر جمع‌آوری شده‌اند، افزود: از این تعداد حدود ۳۰۰۰ نفر در اختیار کمپهای ماده ۱۱۶ قرار گرفتند و از این مجتمع علاوه بر ساماندن معاندان، ساماندنهای سایر آسیب‌های اجتماعی از جمله متکدیان، کودکان کار، معاندان متجاهر و ... هم در دستور کار قرار دارد.

فرماندار تهران با بیان اینکه ۱۲دستگاه در این مجتمع فعال هستند، تأکید کرد: پشتیبانی این مجتمع به شهرداری است و با حمایت‌های دستگاه قضا و پلیس، جمع‌آوری آسیب‌ها آغاز می‌شود و با همکاری بهزیستی، کمیته امداد، دانشگاه‌های علوم پزشکی و ... نسبت به ساماندن افراد آسیب دیده اقدام می‌شود.
وی با بیان اینکه در بحث آسیب‌های اجتماعی، آموزش، اشتغال و خودکفایی را دنبال می‌کند، افزود: در این جلسه مصوبات خوبی به دستمیز قرار شد هر دو هفته یکبار جلسات مرکز فوریت‌های اجتماعی به ریاست معاون فرماندار و هر ماه به ریاست بنده به عنوان فرماندار تهران تشکیل شده‌اند
تعدادی از مردم خراسان ساماندنهای آسیب‌های اجتماعی به بحث و تبادل نظر بپردازیم.فرهادی وزیر رفاه جلسه با خبرها و معاندان تکمیل امکانات مجتمع، پاکسازی تهران با محورت دروازه غار، پیگیری تکمیل مددجویان، شناسایی محلات و ... از جمله تصمیماتی است که در این زمینه اتخاذ شد.وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه تکدی‌گری یک جرم مستهزود است و هر کسی که آن را انجام دهد باید آن را برخورد شود، افزود: اتباع بیگانه‌ای که در قالب تکدی‌گری کار می‌کنند جمع‌آوری و در اختیار اداره اتباع قرار می‌گیرند تا نسبت به ساماندن و طرد گردند و از این مجتمع علاوه بر ساماندن معاندان، ساماندنهای سایر آسیب‌های اجتماعی از جمله متکدیان، کودکان کار، معاندان متجاهر و ... هم در دستور کار قرار دارد.

فرماندار تهران با بیان اینکه ۱۲دستگاه در این مجتمع فعال هستند، تأکید کرد: پشتیبانی این مجتمع به شهرداری است و با حمایت‌های دستگاه قضا و پلیس، جمع‌آوری آسیب‌ها آغاز می‌شود و با همکاری بهزیستی، کمیته امداد، دانشگاه‌های علوم پزشکی و ... نسبت به ساماندن افراد آسیب دیده اقدام می‌شود.
وی با بیان اینکه در بحث آسیب‌های اجتماعی، آموزش، اشتغال و خودکفایی را دنبال می‌کند، افزود: در این جلسه مصوبات خوبی به دستمیز قرار شد هر دو هفته یکبار جلسات مرکز فوریت‌های اجتماعی به ریاست معاون فرماندار و هر ماه به ریاست بنده به عنوان فرماندار تهران تشکیل شده‌اند
تعدادی از مردم خراسان ساماندنهای آسیب‌های اجتماعی به بحث و تبادل نظر بپردازیم.فرهادی وزیر رفاه جلسه با خبرها و معاندان تکمیل امکانات مجتمع، پاکسازی تهران با محورت دروازه غار، پیگیری تکمیل مددجویان، شناسایی محلات و ... از جمله تصمیماتی است که در این زمینه اتخاذ شد.وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه تکدی‌گری یک جرم مستهزود است و هر کسی که آن را انجام دهد باید آن را برخورد شود، افزود: اتباع بیگانه‌ای که در قالب تکدی‌گری کار می‌کنند جمع‌آوری و در اختیار اداره اتباع قرار می‌گیرند تا نسبت به ساماندن و طرد گردند و از این مجتمع علاوه بر ساماندن معاندان، ساماندنهای سایر آسیب‌های اجتماعی از جمله متکدیان، کودکان کار، معاندان متجاهر و ... هم در دستور کار قرار دارد.

فرماندار تهران با بیان اینکه ۱۲دستگاه در این مجتمع فعال هستند، تأکید کرد: پشتیبانی این مجتمع به شهرداری است و با حمایت‌های دستگاه قضا و پلیس، جمع‌آوری آسیب‌ها آغاز می‌شود و با همکاری بهزیستی، کمیته امداد، دانشگاه‌های علوم پزشکی و ... نسبت به ساماندن افراد آسیب دیده اقدام می‌شود.
وی با بیان اینکه در بحث آسیب‌های اجتماعی، آموزش، اشتغال و خودکفایی را دنبال می‌کند، افزود: در این جلسه مصوبات خوبی به دستمیز قرار شد هر دو هفته یکبار جلسات مرکز فوریت‌های اجتماعی به ریاست معاون فرماندار و هر ماه به ریاست بنده به عنوان فرماندار تهران تشکیل شده‌اند
تعدادی از مردم خراسان ساماندنهای آسیب‌های اجتماعی به بحث و تبادل نظر بپردازیم.فرهادی وزیر رفاه جلسه با خبرها و معاندان تکمیل امکانات مجتمع، پاکسازی تهران با محورت دروازه غار، پیگیری تکمیل مددجویان، شناسایی محلات و ... از جمله تصمیماتی است که در این زمینه اتخاذ شد.وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه تکدی‌گری یک جرم مستهزود است و هر کسی که آن را انجام دهد باید آن را برخورد شود، افزود: اتباع بیگانه‌ای که در قالب تکدی‌گری کار می‌کنند جمع‌آوری و در اختیار اداره اتباع قرار می‌گیرند تا نسبت به ساماندن و طرد گردند و از این مجتمع علاوه بر ساماندن معاندان، ساماندنهای سایر آسیب‌های اجتماعی از جمله متکدیان، کودکان کار، معاندان متجاهر و ... هم در دستور کار قرار دارد.

گفت‌وگوها

آنها چرا نگران شدند؟!

اشاره: هفته گذشته، آقای ابوالفضل فاتح مدیرعامل اسبق خبرگزاری دانشجویان کشور(ایسنا) مقالیه به روزنامه ارسال کرد که در همین صفحه منتشر شد. در آن مقاله عنوان مقاله جمله‌جمله و قاطع با همه عوامل فساد و نیز ترمیم تیم اقتصادی دولت شده بود. ظاهراً برخی رسانه‌ها، از یادداشتی وی چنین استنباط کرده بودند که روزبسنده خواهران استعغای دولت است. جناب فاتح در نامه‌ای که به روزنامه ارسال کرده، ضمن رد قاطع این برداشت، پیرامون دیدگاه خود توضیح بیشتری داده است.

***

مدیر مسئول روزنامه اطلاعات با سلام و تقدیم ادب و احترام

ابتدا لازم می‌دانم مراتب سپاس خود را برای همتی که همواره نسبت به آزادی قلم و شرافت حرفه‌ای به کار بسته‌اید ابراز دارم. نامتان به نیکی استوار باد.

خوانند بزرگ را شاکرم که توجه به امر مهم ترمیم سیاست‌ها و تیم اقتصادی دولت و ضرورت مقابله با رانت خوران در مرکز توجه قرار گرفته است. چنانکه تلاش‌های رئیس‌جمهور، دولت و نامه‌آخر رهبری انقلاب نیز بر آن اشعار دارد و امید است متشاه آثار مثبت باشد و امور را به مسیر درست خود برگرداند.

در این حال در پی انتشار یادداشت حقیر مبنی بر ضرورت به کارگیری عقلانیت در اختصاص منابع و برخورد با سوءاستفاده‌کنندگان از منابع اقتصادی در برخی سازمان‌های دولتی، سایت‌ها مدهی شدند "روزنامه اطلاعات" خواهران استغغای دولت شده‌اند، حال آن که نه در یادداشت اینجناب و نه هیچ جای روزنامه اطلاعات چنین ضمنی وجود ندارد. بر عکس، در متن یادداشت، با حمایت صریح از اساس موجودیت دولت، تأکید شده‌است که برای پشتیبانی از تلاش‌های همه ی ارکان نظام از جمله رهبری انقلاب، ریاست جمهوری و دولت، و همچنین معاندان از ابروی دین و مین، شایسته‌است سیاست‌های غلط تصمیم‌گیران متغیض و کنار و اموال عمومی حتی اگر کلین زانندان شده باشند، به خزانه بازگرد.

هدف پاسخ به آن‌ان نیست گوش شنوایی نمی‌بینم، بلکه به خود می‌اندیشم و سعی به روزنامه اطلاعات و یادداشتی که بر فرد عاقلی می‌تواند به آن روح دند و تحریف علنی اقایل را دربیابد، چنین غیر منصفانه برخورد می‌شود، با دیدگان چه معامله کرده و می‌کنند؟ یا مدیران این رسانه‌ها اساساً اصل یادداشت را خوانده‌اند و اجازه چنین تحریف آشکاری را داده‌اند؟ آفسوس بزرگی است که رسانه در کشور عزیزمان به چنین سیر درد پی درماتی مبتلا شده و چنین به نظر نگیرد که چرا، استر باید اخلاق حرفه‌ای، انسانی و سیاسی در نزد ایشان این همه تنزل کرده باشد.

نی‌خواهم بی‌ملاحظه، افراد را همدست قطاع‌الطریق بدانم، چون نه قاضی هستند و نه می‌خواهم بیگانه شاد شود. متعاقب سرتاپای این رسانه‌ها و جریان‌ات در نه‌مهم نمی‌کنم، اما حال‌ها که مستفانه، فساد‌اظهر نامشخص، دند، نمی‌توان همه را از آن خلاص دانست. چگونه‌است که شعرا مبارزه با فساد سر می‌دهند و نخستین رزمزمه‌های مبارزه با فساد و ویژه خسواری را در نقطه خفه می‌کنند؟ گفته بودم که بیش از ارز، نیازمند عقلانیت و شرافتیم، به راستی اگر سخن از شرافت و عقلانیت و شفافیت و مدیریت صحیح کشور، بحث است و برکناری و مجازات خاطنان، پوست خرمنه در زیر پای دولت، آن‌گاه چگونه می‌توان کشور را به اصلاح و صلاح رساند؟ آیا ایشان همان افرادی نیستند که سالها در جریان دور حکومت حمایت کردند و کوشش‌ها به‌دکار هیچکس و هیچ جا ندرند و قرق ما یا ایشان در این است که همچنان که از اموال دولت حمایت می‌کنیم و هرگز هم این حمایت را حاشا نمی‌کنیم، اما نسبت به اصلاح کاستی‌ها نیز سکوت اختیار کرده و نخستین کسانی هستیم که خواهران ترمیم و تقویت تیم اقتصادی دولت برای عبور از گردنه دشوار فعلی شده‌ایم و هر کاستی دیگری نیز باشد از بیانش تردیدی نداریم و بر دولت فرهیخته نیز طبعا از چنین رویکردی استعفا می‌کند. روزنامه فلسفه دولت، مدیریت صحیح کشور و تضمین پیشرفت و عزت جهانی آن، اختصاص درست منابع و حمایت از حقوق ملت به ویژه محرومان است.

با احساس خطر می‌کنیم و معتقدیم برای عبور نظام و انقلاب از گردنه دشوار فعلی که طمع بیگانگان را به کشور عزیزمان برانگیخته، باید به بازنگری در فلسفه و ویژه مدیران کشور دفاع مقدس بهره جسته، در سیاست‌های اقتصادی تجدید نظر کرد، افراد لایق و فاسد را کنار گذاشته و طرحی دوباره درانداخت...

والسلام
ابوالفضل فاتح/ ۱۵ تیر ۱۳۹۷

مجمع تشخیص مصلحت نظام

پیوستن ایران به «آ‌س‌آن» و تأیید کرد

مجمع تشخیص مصلحت نظام صبح دیروز به ریاست آیت الله هاشمی شاهرودی و با حضور اعضاء تشکیل جلسه دادو مصوبه مجلس شورای اسلامی برای پیوستن جمهوری اسلامی ایران به پیمان «آ‌س‌آن» را تصویب کرد.

در این جلسه لایحه پیوستن دولت جمهوری اسلامی ایران به پیمان مودت و همکاری در جنوب شرقی آسیا موسوم به «آ‌س‌آن، مصوب مجلس شورای اسلامی که پس از ابرار شورای نگهبان و اضرار مجلس به منظور تعیین تکلیف نهایی به مجمع ارجاع شده بود مورد بحث و بررسی قرارگرفت و به نهایت با این اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، مصوبه مجلس شورای اسلامی تأیید شد. همچنین طرح تدویر مهلت جلب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه ای سال ۱۳۹۶ از سوی شورای نگهبان مصوب اصل ۱۵۴قانون اساسی سرایت شده بود، پس از طرح و ارائه پیشنهادهای اصلاحی، برای بررسی بیشتر به کمیسیون اقتصادی مجمع ارجاع شد.

سازمان غذا و دارو: کمبود دارو در حال فروکش کردن است

سخنگوی سازمان غذا و دارو گفت: آمار کمبودهای دارویی طی یک ماه گذشته تاکنون رو به کاهش است.

به گزارش مهر، دکتر کیانوش جهانپور اظهارداشت: با همراهی ستاد ویژه اقتصادی دولت و با تلاش مستمر و همکاری همه جانبه مدیران و فعالان حوزه اقتصاد و دارو، کمبودهای مقطعی دارو که خرداد گذشته به ۱۶۵۰ رسیده بود، در تیرماه جاری به ۱۴۵۰ و در اردیبهشت گذشته به ۱۵۰۰ نفر رسیده و طبق گزارش بی‌بی‌سی‌ها و با تمهیدات و اقدامات انجام شده در پایان ماه جاری به کمتر از ۱۲۳۳ تن خواهد رسید و بزودی در مردادماه پیش رو، به نقطه بهینه در دهسال اخیر خواهد رسید.

معاون اطلاع رسانی سازمان غذا و دارو افزود: مورد کمبودها از نقطه ای می‌تواند طرح دارویی تلقی شود چنانکه در سال جاری امر تحریر ۹۱۰۸۹ عدد به بیش از ۱۲۵۳۰۰ هزار رسیده بود و شاید در مقطعی کشور دچار بحران دارویی به‌شمار می‌رفت. افزود: تقریباً منطقی است قیادت داروهای تولید داخل در یک کار فشرده‌ده طرف همه‌ای اختیار نهایی شده، کلیه مصوبات در زمینه اطلاعات دارویی سازمان غذا و دارو در معرض دید عموم قرار گرفته، تسهیلات ویژه ای برای تسریع در واردات مواد اولیه یا داروهای مورد نیاز تصویب و اجرایی شده و هم‌اکنون با مشارکت جدی خصوصی، موضوع ذخیره استراتژیک دارو و مواد اولیه در نیمه اول سال نهایی شود و بیماران و هموطنان عزیز دغدغه و نگرانی عمده ای در حوزه دارو نداشته باشند.

بهز یستی: کمک هزینه تجهیزات بهداشتی به معلولان پرداخت می‌شود

معاون توانبخشی سازمان بهزیستی کشور از پرداخت کمک هزینه تجهیزات بهداشتی به معلولان طی سه ماه نخست اسال خبر داد. حسین نحوی‌نژاد در گفتگو با ایسنا با بیان اینکه سازمان بهزیستی با استوار اسال به جای هزینه تسهیلات بهداشتی کمک هزینه خرید آنها را به معلولان بهزستی می‌پردازد، گفت: اینکه کسی محروم نم‌اند حداقل‌ها را به پرداختی به هر معلول در راه نزدیک به ۱۰هزار تومان بوده است. اگرچه این مبلغ به اندازه کافی نیست اما چارهای تداریم جز آنکه به افراد نیازمندتر کمک کنیم. وی با اشاره به اینکه سال‌هاست سازمان بهزیستی به یاردار در آینده هزینه خرید لوازم پزشکی را هم به خود معلولان پرداخت کند، افزود: در مورد خرید وسایل پزشکی این افراد هزینه بیشتر خواهد بود و ممکن است

در عرض ادب به ساخت مقدّس حضرت امام جعفر صادق (ع)

شمس هدا

آیت‌الله علی کاظمی‌اربدیلی
تویی که شمس هدایی تویی که نور خدایی پناه و ملجاء مایی
امام جعفر صادق تو منشأ برکاتی تو عیین آب حیاتِ تو، صومسی و توصالتی
امام جعفر صادق تو نور چشمم پیغمبر ظهور حضرت داور تویی
تو نور الهی به نور و جلوه چو ماهی بسّه جمله خلق پناهی
امام جعفر صادق تویی
ز وهم فراتر به حکم آیه مطهر امام اطیب و اطهر
امام جعفر صادق نو همچو لمعه نوری به ذات حق تو ظهوری
تسو نور وادی طوری
امام جعفر صادق تویی
تو حجتِ باری چو کل میانه خاری مهی تو در شب تازی
امام جعفر صادق تسو آن امام مبینی
تو رکن اعظم مینی به شرع، نقش نگینی
امام جعفر صادق تویی
اسما مطهرِ جهان ز توست منور تویی
تو حضرت جعفر امام جعفر صادق به کاظمی تو امامی
تو نور صبحی و شامی پناه خاصی و عامی
امام جعفر صادق

اختتامیه پنجمین کنگره عرس بیدل

پنجمین کنگره بین‌المللی عرس بیدل جمعه شنب با حضور استادان خارجی و داخلی در سالن آفرینش‌های فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان پایان یافت.

در مراسم اختتامیه کنگره، اصغر دادبه با موضوع «اندوه بیدل» به سخنرانی پرداخت و گفت: متأسفانه با همه تلاش‌هایی که در این سال‌ها کرده‌ایم، هنوز حتی نتوانستیم فهرستی از آثاری که برادران‌مان در شب قاره مشرق کردند، تهیه کنیم، چه رسد به اینکه آن آثار را در ایران منتشر کنیم.دادبه، بیدل را مجموعه‌ای شگفت‌انگیز توصیف کرد و اظهار داشت: بیدل فقط محصول عاطفه نبود، بلکه او هم حاصل عاطفه، هم حاصل خرد و هم حاصل تجربه بود.

دادبه با اشاره به اهمیت زبان فارسی در شب قاره بیان داشت: زبان فارسی در شب قاره هند بسیار اهمیت داشته است، من با چشم‌های خودم کارت عروسی جواهر نعل نهرو را دیده‌ام که به زبان فارسی بود. بعد از صحبت‌های دادبه که با استقبال حاضران در کنگره همراه شد، پروفیسور محمد سلیم مطهر مدیر گروه ادبیات فارسی و رئیس دانشکده خاورشناسی دانشگاه پنجاب لاهور با موضوع «تاثیرپذیری علامه اقبال از هند و اندیشیه بیدل دهلوی» سخنرانی کرد و سپس پیام پروفیسور عارف نوشاهی از پاکستان قرائت شد. در ادامه عبدالجبار کاکایی شاعر و ترانه‌سرای کشورمان به شعر خوانی پرداخت و پروفیسور و ارطان وسکانیان رئیس دبیرانمان ایرانشناسی دانشگاه ایروان ارمنستان «واژه شناسی بیدل» را موضوع سخن خود قرار داد.

معافیت صادر کنند گان صنایع دستی از الزام به بازگشت ارز حاصل صادرات

با تلاش و پیگیری‌های رئیس سازمان میراث فرهنگی،صنایع‌دستی و گردشگری، معافیت صادراتکنندگان محصولات صنایع‌دستی از الزام به بازگشت ارز حاصل از صادرات به‌منظور رفع محدودیت و رونق صادرات محصولات حاصل از سوی علم اصغر مونس‌مان معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری اطلاع شد. سازمان توسعه تجارت ایران در پی درخواست سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری مبنی بر معافیت صادراتکنندگان محصولات صنایع‌دستی از الزام به بازگشت ارز حاصل از صادرات، محصولات صنایع‌دستی از جزه فهرست مشمول واریز ارز به سیستم نیما ندانسته است. براین اساس الزام فروش ارز با نرخ رسمی در مورد اقدام صنایع‌دستی موضوعیت ندارد.

آکهی استعلام ارزیابی کیفی مشاوران نویت دوم

شهرداری قم به استناد آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱ از مهتدسان مشاوره که دارای صلاحیت حداقل پایه ۳ به تر تخصص‌های فضای سبز و شهرسازی از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشند جهت ارزیابی کیفی پروژه مطالعات طرح جامع کمربند سبز گلانشهر قم دعوت به عمل می‌آورد.

- جهت دریافت اسناد وجهی اخذ نمی‌گردد.

*مهلت دریافت اسناد: از روز سه‌شنبه مورخ ۹۷/۰۴/۱۹ لغایت ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۹۷/۰۴/۲۴ می‌باشد.

*مهلت تحویل اسناد: از روز چهارشنبه مورخ ۹۷/۰۴/۲۷ لغایت ساعت ۱۴:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۹۷/۰۵/۰۳ می‌باشد.

- جهت پاسخگویی به سوالات تخصصی با سازمان پارک‌ها و فضای سبز با شماره ۰۲۵۳۷۷۵۱۴۳۴ تماس حاصل فرمایید.

* محل دریافت الکترونیکی اسناد:مراجعه به سامانه

منافعه‌گران شهرداری قم به نشانی Peyman Qom

شرکت‌های می‌بایست ابتدا نسبت به ثبت‌نام در سامانه اقدام نمایند.

شماره تماس اداره پیمانها: ۰۴۳۴-۰۲۵۳۶۱۰

*محل تسلیم اسناد: قم- بلوار امام موسی صدر - جنب بوستان شهید بنیادی -شهر داری مرگزی - طبقه ششم- اداره کل حراست و امور مجرمانه

آکهی نویت اول: روز شنبه مورخ ۹۷/۰۴/۱۶

آکهی نویت دوم: روز یکشنبه مورخ ۹۷/۰۴/۱۷

اداره کل روابط عمومی و بین الملل شهرداری قم

WWW.QOM.IR

آکهی تشکیل مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت بازنشانی نفت اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۸۵۵۰۸۵۵ آرای سال مالی منتهی به ۱۳۹۶

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم شرکت بازنشانی نفت اصفهان (سهامی عام) می‌رساند، جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه، ساعت ۹:۰۰ صبح روز شنبه مورخ ۹۷/۰۴/۳۰ به نشانی اصفهان، بزرگراه آزادگان، کیلومتر ۳ جاده تهران، سالن آتانی تئاتر باشگاه شهرک شهید محمد منتظری بر گزار می‌گردد.

دستور جلسه:

۱-استماع گزارش هیئت مدیره، حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۹۶/۱۲/۲۹

۲- بررسی و تصویب ترازنامه و صورت عملکرد سال مالی منتهی به ۹۶/۱۲/۲۹

۳- انتخاب تصمیه نسبت به تقسیم سود

۴- انتخاب بازرس قانونی و حسابرس شرکت برای سال مالی ۱۳۹۷

۵- تعیین روزنامه های کثیرالانتشار جهت درج آگهی های رسمی شرکت

۶- انتخاب اعضای هیئت مدیره

۷- سایر مواردی که تصمیم گیری در مورد آن در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد

وقی مادم ۹۹ قانون تجارت، کلیه سهامداران محترم، وکیل و یا نماینده قانونی ایشان می‌توانند از ساعت ۸ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۹۷/۰۴/۳۰ با ارائه کارت

شناسایی معتبر و در صورت نیاز گالتمشاه و یا معرفی نامه رسمی، برگ ورود به جلسه مجمع را در محل مجمع در یافت نمایند.

هیئت مدیره مدر شرکت بازنشانی نفت اصفهان (سهامی عام)

اخبار داخلی

غلام رضا عوانی: جهان بینی خیام در ست معرفی نشده است

فرهادست.

پروفیسور تاسکوییچ، رئیس کرسی شرق شناسی دانشگاه بلگارد صربستان از سخنرانان خارجی نشست خیام‌شناسی‌گفت: پیغام‌های خیام بسیار شفاف و واضح است و مستقیماً در فکر انسان اثر مثبت می‌گذارد، این معجزه آور است که پیام‌های خیام در عجز ما اثر دارد. رئیس کرسی شرق شناسی دانشگاه بلگارد صربستان در ادامه گفت: خیام معروفترین فیلسوفی یک وجهه و بُعد خیام شناخته شده و همان یک وجهه پرورش داده شده که این کار درستی نیست. دلیل شناخت ناصحیح غرب و دیگران از خیام هم کم کاری ما است که نتوانستیم خیام را درست به دنیا بشناسیم. انوار

معارض ایرانی سخنرانی خود را با واکنش به سخنران فرهنگ و ارشاد اسلامی، دومین سخنران این نشست بود که ضمن تأکید بر لزوم توجه به چهره‌های فرهنگی و هنری بزرگ کشور گفت: حکیم بزرگ نیازبور هم در رباعیاتش، چه آن‌ها را محدود و معهود و انگشت شمار بدانیم و چه به حاشیا بگذاریم، خواهیم دید که او هنر را در آینه کوچک و در عین حال جهان‌نمای رباعی به جلوه آورد، و گرنه چگونه می‌توان باور آورد که کم‌تاسی زندگی و جهان را در دم بداند و برای فردا و فردا رنج بر خود هموار کند و راست‌ترین تقویم روزنما را که همه به آینده و آدمی

و استمرار حیات دلالت دارد سامان دهد. وی افزود: خیام حکیم در این سال‌ها می‌توانست به نحو شایسته‌تری قدر دانسته شود و در سایه سروز بلندش به جهان نگریست و همانطور رندانه و فزانه مرور زمان را به تماشا نشست اما بجاست که فرصت داشتن او را نیز در هزاره دوم حیاتش از یاد نبریم و بدانیم که کارستانان او برای

به همت انجمن آثار و مفاخر فرهنگی ایران و معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همچنین همکاری معاونت فرهنگی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و پروفیسور تاسکوییچ، رئیس کرسی شرق‌شناسی دانشگاه صربستان از سخنرانان خارجی نشست خیام‌شناسی‌گفت: پیغام‌های خیام بسیار شفاف و واضح است و مستقیماً در فکر انسان اثر مثبت می‌گذارد، این معجزه آور است که پیام‌های خیام در عجز ما اثر دارد. رئیس کرسی شرق شناسی دانشگاه بلگارد صربستان در ادامه گفت: خیام معروف‌ترین فیلسوفی یک وجهه و بُعد خیام شناخته شده و همان یک وجهه پرورش داده شده که این کار درستی نیست. دلیل شناخت ناصحیح غرب و دیگران از خیام هم کم کاری ما است که نتوانستیم خیام را درست به دنیا بشناسیم. انوار

مباحث نظری موسیقی تأثیرگذار نبوده است بلکه او با محاسبات ریاضی وارد این عرصه شده است. موسیقی در جمله زیرمجموعه‌های علم ریاضی است که خیام در رساله‌ای به این بخش از موسیقی توجه نشان داده است. انوار به نام به پیشگینه فرهنگی زندگی در ترجمه‌های او به چشم می‌خورد. فیزر جلال در سال ۱۵۸۹ رباعیات خیام را به انگلیسی ترجمه کرد، و این کار وی سهم بسزایی در آشنا کردن چهره خیام با غربی‌ها داشت. اما فیزر جلال در ترجمه‌هایش چهره‌ای حقیقی از خیام به دست نمی‌دهد. این گفته خود فیزر جلال است که می‌گوید: «شک دارم که جز ترجمه‌ای پس یک‌سویه از عمر خیام به دستم داده باشم، لیکن آنچه من انجام می‌دهم فقط به‌صورت حبابی در سطح آب پدید می‌آید و می‌شکند.» مجله بخارا با همکاری خانه اندیشمندان

شب فیزر جلال بر گزار می‌شود

علوم انسانی در ساعت پنج بعد از ظهر یکشنبه جلال در سال ۱۳۹۷ «شب ادوار فیزر جلال» را در تالار فردوسی برگزار می‌کند. در این مراسم منوچهر انور درباره ترجمه فیزر جلال از رباعیات خیام و در ترجمه‌هایش چهره‌ای حقیقی از خیام به دست نمی‌دهد. این گفته خود فیزر جلال است که می‌گوید: «شک دارم که جز ترجمه‌ای پس یک‌سویه از عمر خیام به دستم داده باشم، لیکن آنچه من انجام می‌دهم فقط به‌صورت حبابی در سطح آب پدید می‌آید و می‌شکند.» مجله بخارا با همکاری خانه اندیشمندان

بانک خاورمیانه Middle East Bank

آکهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه بانک خاورمیانه (شرکت سهامی عام) به شماره ثبت ۷۹۵۰۳۲۰۷۹۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۱۹۶

بدینوسیله از کلیه سهامداران بانک خاورمیانه دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه بانک که در سالن همایش اتاقی بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار می‌گردد حضور به هم رسانند.

زمان: ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۷

مکان: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، طبقه ۱۰

سهامداران و یا وکلای قانونی آنان می‌توانند یا در دست داشتن کارت شناسایی معتبر برای دریافت برگه ورود به جلسه در ساعات اداری روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۶ به آدرس دفتر مرکزی بانک واقع در:

تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، خیابان پنجم، پلاک ۲، نیم طبقه اول، واحد امور سهام مراجعه نمایند.

همراه داشتن اصل کارت ملی برای سهامداران یا وکلا یا نمایندگان قانونی آنها و همچنین معرفی‌نامه در سربرگ همراه با مهر و امضا مجاز شرکت برای نمایندگان اشخاص حقوقی الزامی است.

دستور جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹
- تصمیم‌گیری درباره تصویب صورت‌های مالی و تقسیم سود سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹
- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۳۹۷
- تعیین پاداش اعضاء هیات‌مدیره برای عملکرد سال مالی ۱۳۹۶
- تعیین حق حضور اعضاء غیر موظف هیات‌مدیره برای سال مالی ۱۳۹۷
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی‌های بانک
- انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل هیات‌مدیره
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد

هیات مدیره

دانشگاه‌ها برای حل مشکلات راهکار ارائه دهند

معاون علمی، فرهنگی و اجتماعی سازمان برنامه و بودجه با تأکید بر اینکه دانشگاه‌ها و مراکز علمی از نگاه جزیری‌ای پرهیز کرده و به یکدیگر پیوندند، خاطر‌نشان کرد: در شرایط فعلی این مراکز به عنوان اتاق فکر توسعه‌ای کشور باید به میدان بایند و منتظر دعوت نباشند و برای حل مشکلات و معضلات کشور راهکار ارائه دهند.

به گزارش ایسنا، دکتر سعید نمکی در نشست هم‌اندیشی ارتقای پنج دانشگاه و پنج پژوهشگاه برتر کشور، گفت: مراکز دانشگاهی و پژوهشگاهی کشور مغز جامعه محسوب می‌شوند. بنابراین اگرچه ما در شرایط سخت هستیم و ممکن است حتی در شرایط سخت‌تر نیز قرار بگیریم، ولی این مراکز باید بتوانند به عنوان مغز جامعه در این دوران سخت به کشور کمک کنند. بنابراین ما تصمیم نداریم در شرایط فعلی از نظر اقتصادی و مالی دانشگاه‌ها در شرایط بحرانی قرار بگیرند.

وی شرایط دانشگاه‌ها در وضعیت فعلی را بسیار حساس توصیف کرد و گفت: امروز دانشگاه‌های ما حساس‌ترین وضعیت خود را در تمام دوران تاریخ سیری می‌کنند. بنابراین بزرگترین رسالت این مراکز این است که نقش خود را برای حل بسیاری از مسائل موجود در کشور به کار بگیرند.

سختان وزیر علوم

دکتر منصور غلامی، وزیر علوم هم گفت: باید فضای دانشگاه‌ها اعم از محیط‌های دانشجویی و اعضای هیأت علمی به گونه‌ای باشد که ارتقای سطح این مراکز به ترازهای بین‌المللی به عنوان یک هدف مورد توجه قرار بگیرد. بنابراین نباید از نقش موثر اعضای هیأت علمی و دانش‌جویان در این زمینه غافل شویم.

وی خاطر نشان کرد: بر اساس برنامه تدوین شده باید تا پایان برنامه ششم توسعه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ما در فرایند توسعه‌ای قرار بگیرند و بتوانند در تراز جهانی مطرح شوند و این برنامه مطمئناً از طریق حمایت‌های ملی بخش ستادی وزارت علوم و بخش‌های دیگر در سطح دستگاه‌های اجرایی قابل دسترسی است. با توجه به این‌که دانشگاه‌ها و مراکز علمی ما در سطح دنیا جایگاه ویژه‌ای دارند، بنابراین دستیابی به شاخص جهانی بر اساس این برنامه تدوین‌شده امری شدنی است.

سختان معاون آموزشی وزیر علوم

دکتر مجتبی شریعتی نیاسر، معاون آموزشی وزیر علوم هم میزان سرانه دانشجویان در دانشگاه‌های برتر کشور را ناچیز و حدود ۱۰میلیون تومان به شرح این دانشگاه توصیف کرد و گفت: اگر می‌خواهیم دانشگاه‌های تراز اول کشور به سطح دانشگاه‌های برتر دنیا برسند، باید میزان اعتبارات این مراکز حداقل با پایین‌ترین سطح شاخص‌ها در دانشگاه‌های برتر دنیا برابری داشته باشد. وی تصریح کرد: بعد از ابلاغ برنامه ارتقاء بین المللی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در مجموع ۲۲دانشگاه و ۱۶پژوهشگاه در کشور اعلام آمادگی کردند که می‌توانند به تراز بین‌المللی دست یابند که این موضوع در حوزه ستادی با حضور وزیر وقت مورد بررسی قرار گرفت که در نهایت ۱۶دانشگاه و ۹پژوهشگاه از این آنها برگزیده شدند.

اعزام دانشجویان دکتری به فرصت مطالعاتی

دکتر محمود نیلی‌احمدآبادی، رئیس دانشگاه تهران هم در این نشست از برنامه این دانشگاه برای اعزام تمامی دانشجویان دکتری به فرصت مطالعاتی تا ۹ماهه خبر داد و گفت: تمامی اعضای هیأت علمی که در داخل کشور تحصیل کردند نیز موظف به گذراندن فرصت مطالعاتی تا ۶پساکه در خارج از کشور هستند. البته قبل از تبدیل وضعیت باید اعزام شوندوی افزود: سیاست حق‌التدریس و حق‌التحقیق بدترین سیاستی بود که پس از انقلاب در دانشگاه‌های کشور ایجاد شد، چرا که این سیاست مشوق فردگرایی و ضد کار تیمی است، وی افزود: دانشگاه تهران در این زمینه سیاست‌های خود را تغییر داده است و میزان حق‌التدریس پژوهشی اساتید را کم کرده که از سقف ۱۶پساکه به ۱۲واحد رسیده است. به گفته نیلی احمد آبادی، اسامل از ۱۰۱۰۰دانشجو، ۴۰۰دانشجوی این دانشگاه به فرصت مطالعاتی خارج از کشور اعزام می‌شوند.

آکهی مزایده شرکت شیر پاستوریزه بگاه اراک (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۷۹۴

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند این شرکت درنظر دارد خودروهای مزاد خود را در شرح ذیل از طریق مزایده به فروش برساند. بدینوسیله متقاضیان می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی تا روز سه‌شنبه مورخ ۹۷/۰۴/۲۶ جهت بازدید و دریافت برگ شرایط مزایده به نشانی اراک، جنب پل شهر صنعتی مراجعه و پیشنهاد خود را در پاکت درسته تحویل فرمایند.

۱- یک دستگاه نیسان ۲۴۰۰ دوگانه سوز - مدل ۱۳۸۷

۲- یک دستگاه کامیونت امیکو - مدل ۱۳۹۱

۳- دو دستگاه کامیون تاکر حمل شیر(تن) - مدل ۱۳۹۱

۴- یک دستگاه سمند LX دوگانه سوز - مدل ۱۳۸۷

۵- یک دستگاه سمند LX مدل ۱۳۸۸

شرکت شیر پاستوریزه بگاه اراک

آکهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت نفت پاسارگاد (سهامی عام) به شماره ثبت ۵۵۶۶۰۲۰۵۵ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۴۷۲۱۴۱

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌شود تا در مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام که راس ساعت ۱۷ر۰۴/۹۷در محل شرکت به آدرس: سعادت آباد – بلوار دریا – خیابان مطهری شمالی - کوچه ساحل د و- پلاک ۲۷ شرکت نفت پاسارگاد بر گزار می‌شود حضور بهم رسانند. ضمناً به منظور رفاه حال سهام‌داران محترم برگ ورود به جلسه مجمع از تاریخ ۹۷/۰۴/۲۵ الی ۹۷/۰۴/۲۶ از ساعت ۱۷ الی ۱۵ واحد سهام به آدرس شرکت صادر می‌گردد.

دستور جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی و حسابرس مستقل برای عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹
- انتخاب تصمیه در مورد تصویب صورتهای مالی برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹
- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی و تعیین حق الزحمه بازرس برای سال مالی منتهی به تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹
- تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آکهی های شرکت.
- سایر موارد قابل طرح در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه.

هیات مدیره مدر شرکت نفت پاسارگاد

اطلاعیه پرداخت سود

به اطلاع سهامداران محترم می‌که در تاریخ برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۷ سهامدار این شرکت باشند، مبرساند که سود سهام عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ از تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۳ لغایت ۱۳۹۸/۰۲/۳۱ به شرح ذیل پس از تصویب در مجمع عمومی عادی صاحبان سهام پرداخت خواهد شد:

- الف – کلیه سهامداران حقیقی تا ۲۳،۹۹۹،۹۹۹ سهم با مراجعه به کلیه شعب بانک پارسیان سراسر کشور و با در دست داشتن اصل کارت ملی،**
- ب – کلیه سهامداران حقوقی تا ۲۳،۹۹۹،۹۹۹ سهم با مراجعه به کلیه شعب بانک پارسیان سراسر کشور و با ارائه معرفی نامه و اصل کارت شخصی معرفی شده،**
- ج – کلیه سهامدارانی که سهام آنها از طریق سپد سهام خریداری گردیده است، جهت دریافت سود با واحد سهام تماس حاصل نمایند.**

یکشنبه ۱۷ تیر ۱۳۹۷ - ۲۴ شوال ۱۴۳۹ - ۸ جولای ۲۰۱۸ - سال نود و دوم - شماره ۲۷۰۴۴

به مناسبت نشست اول از سلسله نشست‌های هزاره خیام در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

حکیم عمر خیام، معمایی ناگشوده

دکتر حسن بلخاری قهی

برخی احتمالات دیگر زمان تولد خیام را دقیقاً ۳۲۹ دانسته است. و دیگر اینکه ما در این هزاره قصد رویکرد ابثانی به خیام و آثارش و نوعی بزرگداشت او را داریم تا گشودن باب مبادلات و جدلهای درباب او را. ب بیش از یکهزار سال از تولد حکیم عمر خیام نیشابوری می‌گذارد و نزدیک به نهصد و سیست سال از وفاتش. حکیمی والاثرات از فرهنگ اسلامی – ایرانی که نت تنها در ایران بلکه در بخش مهمی از جهان یعنی فرهنگ و تمدن غرب، بسیار شناخته شده و به یک عبارت یکی از معدود مردان بین‌المللی ایران است. با آن که نزدیک به دوهزار رساله و کتاب و مقاله در باب او نوشته شده باز همچ‌نان کتاب تحقیق و تبیع در باب او گشوده است و مفتوح. آن‌که مقام فلسفی او به پای بزرگ‌ترین عقل فلسفی جهان اسلام یعنی ابوعلی سینا نمی‌رسد اما در تحقیق و تبیع و اندیشه در باب او و آرای‌اش، دست کمی از این‌سینا نداشته و ندارد، البته با شرح این معنا که همچون ابن‌سینا لقب حجةالعلم داشت و مترجم یکی از رساله‌های او بود (خطبه الغرا) و خود را شاکر و پیرو ابن‌سینا می‌دانت و به نقل از امام محمد بغدادی ادام، او به هنگام مرگ مشغول مطالعه بخش الهیات کتاب شغای بوعلی بود. پس چرا این حجم از تحقیقات و مطالعات در او اختصاص دارد؟

نخستین دلیل، شهرت فوق‌العاده رباعیاتش در ایران و خارج از ایران است. به ویژه رباعیاتی که فیزر جلال از او انتشار داد، جهان، خیام را به رباعیاتش می‌شناسد که سراسر دنیا هستی و خوشبختی و البته انتقاداتی تلخ و تند و گزنده از هستی و خالق هستی، رویکردی انتقادی و بی‌پروا که در جمیع آدمیان طعنا برای خود، علاقمندان و شیفنگاتی دارد و این شیفتگی نهاد برخی آدمیان به چنین رویکردی، شیفتگی وسیعی نسبت به عمر خیام است. سسوزی آنان برانگیخته، البته اگر خیام رباعیات، همان حکیم عمر خیام نیشابوری باشد. بنابراین اگرچه در رباعی، نجوم و حکمت، جایگاه بسیار بلندی در فرهنگ ایرانی – اسلامی دارد اما واقعیت آن است که از همان وقتی که نجم رازی در مرصادالعالم و امام فخر رازی در رساله التنبیه او را به یاد انتقاد و نفی گرفته و حتی او را دهری و کافر و ملحد دانستند سخن در باب او بسیار شد. این بسیاری هنوز هم به دهری ادامه دارد.

اما در باب نسبت کفر و الحاد که به او می‌دهند بر این نیست، به برخی رباعیات او استناد می‌کنند، باید اظهار کرد این استناد قطعی نیست. آتشار قطعی الصدور او چنین چیزی را باید گواهی دهند که نمی‌دهند و آیا این حکم عقل نیست که تا آثارقطعی الصدوری از شخص هست نمی‌توان به آثار ظنی الصدور او استناد کرد؟ اثبات ایمان او با استناد به آثار قطعی الصدورش به حقیقت نزدیک‌تر است تا اثبات کفرش به استناد آثار ظنی الصدور. آثار قطعی الصدور او خیامی مؤمن و معتقد برابر دیدگانمان ارائه می‌دهد. به عنوان مثال در رساله فی شرح ما اشکل من مصادرات کتاب اقلیدس خیام رساله را چنین آغاز می‌کند: الحمدلله ولی النعمه و الانعام و السلام علی عباده الذین اصطفی و خصوصاً علی سیدالانبیاء محمد و آله الطاهیرن اجمعین. «گواشید خدای را که خداندن نعمت و رحمت است و درود بر بندگان و برایشان به خصوص بسبب پیغامبران محمد مصطفی و پاکان خاندان او همگان» و به ویژه توجه به روایتی که امام محمد بغدادی داماد خیام از زمان و دگرش به هنگام وفاتش دارد. به روایت داماد خیام، حکیم پس از مطالعات بخش الهیات کتاب شفا و گذاردن نماز و خواندن این ذکر که اللهم ای عرفکت علی مبلغ امکانی فاغفرلی فان معرفتی ایاک وسیلتی الیک. بنابراین قطعاً نمی‌توان بر اساس منابع قطعی الصدور او را کافر و ملحد دانست.

بقیه در صفحه ۴

(آکهی مناقصه شماره ۱-۱۷۷۷۸/۹۷) شرکت ترانسفورماتور توزیع رنگان

در نظر دارد از طریق مناقصه نسبت به تأمین گاز هلیوم خالص ۹۹/۹۹۹مادامه‌الامان تا تأمین کنندگان واجد شرایط و دارای سوابق مرتبط در خواست می‌گردد در صورت تمایل به همکاری با شناسه تلفن ۰۲۴-۳۳۷۹۱۲۹۱ تماس حاصل نموده و حداکثر تا ساعت ۱۰ روز دوشنبه مورخ ۹۷/۰۴/۲۵ نسبت به تحویل حضوری اسناد مناقصه و یا از طریق پیس این شرکت به آدرس زیر اقدام نمایند.

لازم بذکر است جهت دسترسی به مدارک و شرایط شرکت در مناقصه می‌توانید به سایت این شرکت به آدرس www.TT2CO.COM فرمایید.

(هزینه چاپ آکهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد)

آدرس: نزاجان، کیلومتر ۴ جاده تهران، جنب شرکت ایران ترانسفو شرکت ترانسفورماتور توزیع رنگان (واحد خرید و سفارشات)

آکهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت نفت پاسارگاد (سهامی عام) به شماره ثبت ۵۵۶۶۰۲۰۵۵ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۴۷۲۱۴۱

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌شود تا در مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام که راس ساعت ۱۷ر۰۴/۹۷در محل شرکت به آدرس: سعادت آباد – بلوار دریا – خیابان مطهری شمالی - کوچه ساحل د و- پلاک ۲۷ شرکت نفت پاسارگاد بر گزار می‌شود حضور بهم رسانند. ضمناً به منظور رفاه حال سهام‌داران محترم برگ ورود به جلسه مجمع از تاریخ ۹۷/۰۴/۲۵ الی ۹۷/۰۴/۲۶ از ساعت ۱۷ الی ۱۵ واحد سهام به آدرس شرکت صادر می‌گردد.

دستور جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی و حسابرس مستقل برای عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹
- انتخاب تصمیه در مورد تصویب صورتهای مالی برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹
- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی و تعیین حق الزحمه بازرس برای سال مالی منتهی به تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹
- تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آکهی های شرکت.
- سایر موارد قابل طرح در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه.

هیات مدیره مدر شرکت نفت پاسارگاد

اطلاعیه پرداخت سود

به اطلاع سهامداران محترم می‌که در تاریخ برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۷ سهامدار این شرکت باشند، مبرساند که سود سهام عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ از تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۳ لغایت ۱۳۹۸/۰۲/۳۱ به شرح ذیل پس از تصویب در مجمع عمومی عادی صاحبان سهام پرداخت خواهد شد:

- الف – کلیه سهامداران حقیقی تا ۲۳،۹۹۹،۹۹۹ سهم با مراجعه به کلیه شعب بانک پارسیان سراسر کشور و با در دست داشتن اصل کارت ملی،**
- ب – کلیه سهامداران حقوقی تا ۲۳،۹۹۹،۹۹۹ سهم با مراجعه به کلیه شعب بانک پارسیان سراسر کشور و با ارائه معرفی نامه و اصل کارت شخصی معرفی شده،**
- ج – کلیه سهامدارانی که سهام آنها از طریق سپد سهام خریداری گردیده است، جهت دریافت سود با واحد سهام تماس حاصل نمایند.**

ضمناً سود سهام کلیه سهامداران بالای ۲۴،۰۰۰،۰۰۰ سهم مطابق قانون تجارت طی مهلت قانونی پر داخت خواهد گردید.

آدرس شرکت نفت پاسارگاد: تهران – سعادت آباد – بلوار دریا – مطهری شمالی – کوچه ساحل د و- پلاک ۲۷ هیات مدیره شرکت نفت پاسارگاد

پیکر مرزبان شهید در بجنورد

تشییع و خاکسپاری شد

سرویس شهرستان‌ها: مراسم تشییع پیکر مرزبان شهید خراسان شمالی از مقابل مسجد انقلاب در بجنورد برگزار شد.

پیکر مطهر سروان علی دوست زاده شهید مقدس وطن تا میدان کارگر بجنورد بر روی دستان مردم شهید پرور تشییع و در قطعه شهدای این شهر خاکسپاری شد. در این آیین استاندار خراسان شمالی، رئیس کل دادگستری، سرپرست معاونت سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری، دادستان عمومی و انقلاب بجنورد فرمانده انتظامی استان حضور داشتند. سرانیمکه علی دوست زاده مرزبان اهل خراسان شمالی هفته گذشته هنگام گشت زنی، در درگیری با اشراز مسلح در محدوده پاسکاه یکم ۱۳۹ ملری بخش جالق شهرستان سروان استان سیستان و بلوچستان به شهادت رسید.

تشییع پیکر ۲ شهید دفاع مقدس فردا در مشهد

سرویس شهرستان‌ها: همزمان با سالروز شهادت امام صادق(ع)، پیکر ۲ شهید تازه شناسایی شده در مشهدتشییع می‌شود. مدیر امور ایثارگران سپاه امام رضا(ع) گفت: پیکر شهیدان علی گنج‌بخش و غلام وصال‌بکی از شهدای بزرگوار دوران دفاع مقدس به تازگی کشف و شناسایی شده و به خانواده آن‌ها اطلاع‌رسانی شده است.

حسین احمدی‌پور افزودیکی از این شهدا پس از ۳۶ سال و شهید دیگر پس از حدود ۳۳ سال به آغوش خانواده‌هایشان و ملت سرافراز ایران بازگشته‌اند.

فرآخوان مشمولان برای خدمت سربازی

سرویس خبر: سازمان وظیفه عمومی ناجا تمامی مشمولان فوق ذیلیم، دیپلمه و زیردپلمه که برگ آماده به خدمت به تاریخ نوزدهم تیر سال ۹۷ دریافت کرده‌اند را به خدمت سربازی فراخواند.

در اطلاعیه این سازمان آمده است: تمامی مشمولان فوق ذیلیم، دیپلمه و زیردپلمه متولد ۱۳۵۵ تا پایان ۱۳۹۶ که برگ آماده به خدمت به تاریخ ۹۷/۴/۱۹ دریافت کرده‌اند، باید با مراجعه به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک نظامی (پلیس ۴۰۱)، برگ معرفی نامه مشمولان به مراکز آموزش را دریافت و برابر اطلاعات مندرج در آن اقدام کنند.

بر پای ایستگاه صلواتی در سی و دومین سالگرد ارتحال پدر مقام معظم رهبری در مشهد

مشهد: ایستگاه صلواتی جوادالامه(ع) در سی و دومین سالگرد ارتحال، اسوه اخلاق و تقوا، مرحوم آیت‌الله سید جواد خاتمی‌ای(ره)، میزان زائران و مجاوران بارگاه منور رضوی بود.

خاتمی‌ای(ره)، لوی رهبر معظم انقلاب اسلامی و روحانیون مورد اعتماد و احترام مردم مشهد و الگوی ساده زبستی و تقوا بودند.

صادق عقیلی گفت: وظیفه خود می‌دانم که هر سال و در شب ارتحال این امام زاهد رانی یاد و خاطره ایشان را گرامی بداریم. ایستگاه صلواتی جوادالامه(ع) در مناسبت‌های مختلف سال، ایامه، مولای و شهادت ائمه اطهار(ع) (پذری زائران و مجاوران بارگاه منور امام رضا(ع) است.

لگجیای حجی‌الکعبه

امحای ۲۵ تن کالای قاچاق در زاهدان

سرویس شهرستان‌ها: ۲۵ تن کالای قاچاق در سالروز مبارزه با قاچاق کالا و ارز در زاهدان امحا شد.
رئیس سازمان امور تعلیمکی سیستان و بلوچستان در این مراسم گفت: این کالاها شامل لوازم آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و کیف و کفش دست دوم بود.

قتل آگاهی خانوادگی در تهران افزایش ندارد

سرویس حوادث: سرپرست پلیس آگاهی تهران بزرگ با اعلام این که اطلاع رسانی در زمینه پرونده‌های جنایی بدون کم و کاست از سوی پلیس آگاهی انجام می‌شود، گفت: آمار وقوع قتل‌های خانوادگی در تهران نسبت به سال گذشته هیچ گونه افزایشی نداشته است.

سرهنگ حمید رضا یاراحمدی افزود: رسیدگی به پرونده‌های جنایی یکی از ماموریت‌های پلیس آگاهی است. بر اساس دستور فرماندهی پلیس ناجا سال پیشگیری در همه سمت‌ها و رده‌های پلیس و به ویژه پلیس‌های تخصصی اولویت دارد. در بحث وقوع جرائم جنایی باید اعلام کنم که اتفاقا تا قبل از وقوع جنایت، پلیس هیچ کاری نمی‌تواند انجام بدهد. اما به محض اطلاع رسانی در باره وقوع یک قتل کارآگاهان زبده پلیس وارد عمل ششده و خویشخانه در اکثر پرونده‌ها در کمتر از ۲۴ ساعت موفق به کشف ماجرا و دستگیری قاتل یا قاتلان می‌شوند.

وی افزود: از ابتدای سال۹۷ تاکنون افزایش وقوع در زمینه جرائم جنایی در تهران نداشته‌ایم.

برگزاری جلسه دادگاه متهمان پرونده موسسه مالی و اعتباری ثامن الحجج

سرویس حوادث: پنجمین جلسه دادگاه رسیدگی به اتهام‌های متهمان پرونده موسسه مالی و اعتباری ثامن الحجج برگزار شد.این جلسه در دادگاه کیفری یک تهران به ریاست قاضی بایری و با حضور هیات منستشار، نمایندگان دادستان، وکلای متهمان و جمعی از شکات برگزار شد.

مردی بکلشاز را کشت

سرویس حوادث: فردی که به واسطه دادن بدهی، دوست قدیمی خودرا به خانه اش کشانده واورا به قتل رسانده بود، با ردیابی پلیس آگاهی تهران درحالی که جنازه مقتول همچنان درخانه اش بود دستگیر شد.
سرهنگ یاراحمدی سرپرست پلیس آگاهی تهران بزرگ با بیان این خبر افزود: ۱۰تیر جاری یکی از شهروندان با مراجعه به دادسرای ناحیه ۷، تهران اطلاع کرد که برادر ۵۳ ساله‌اش ۰۰تیر به قصد ملاقات با یکی از دوستانش از محل کارش در منطقه پازنده خرداد خارج شده، اما پس از آن مراجعتی به محل کشتنش نداشته و پاسخگویی تماس‌های تلفنی از او محال شده است.

کارآگاهان از انجام اقدامات ویژه پلیس اطلاع پیدا کردند که قعدانی با یکی از دوستانش به نام فریدنگ. ک. (۱۳هاله) قرار ملاقات داشته است؛ فرشیید برای تحقیقات به اداره بازدمه پلیس آگاهی دعوت و مدتی شد؛ آخرین بار قعدانی را در محدوده توریان یادگار امام از شهرواش پیاده کرده و پس از آن اطراعی از آن ندادار. کارآگاهان به واسطه تقاضای گرویه‌ای او، با هماهنگی با بازرس شعبه هفتم دادسرای ناحیه ۲۷ تهران اواربازداشتند. قعدانی، فرشیید پس از چند روز بازداشت اعتراف کردکه قعدانی را پس از بیپوش کردن با نوشیدنی مسقیم به خانه اش در منطقه خیابان سازمان برنامه به شیوه خفه کردن به قتل رسانده و جنازه نیز همچنان در خانه نگهدار

فرشیید در ادامه گفته قتل به کارآگاهان گفت: باید بدهی ام را به دوستم صاف می‌کردم ولی پولی نداشتم.

یک کشته و ۲۳ زخمی بر اثر واژگونی مینی‌بوس
سرویس شهرستان‌ها: واژگونی مینی‌بوس در حومه گنبدکاووس یک کشته و ۲۳ زخمی بر جا گذاشت.

ایگدری رئیس مرکز فوریت‌های پزشکی ۱۱۵ گنبدکاووس یک قربانی یک دختر ۱۵ ساله بود.

کشته شدن ۳ عضو یک خانواده در نراع

سرویس شهرستان‌ها: عضو یک خانواده در بانه در درگیری خانوادگی کشته و مصدوم شدند.

پلیس با تأیید کشته شدن ۳ عضو یک خانواده و مجروح شدن عضو دیگر، نزاع بر سر موضوعات ملکی را علت قتل اعلام کرد.

آتش سوزی در انبار پارچه

سرویس حوادث:سختگویی سازمان آتش‌نشانی تهران از آتش‌سوزی یک ساختمان ۴طبقه قدیمی در خیابان مولوی خبر داد که تبدیل به انبار پارچه بود.

جلال ملکی با اشاره به این که آتش‌نشنان در مدت سه دقیقه به محل حادثه رسیدند، اضافه کرد: طبقه زیرین ساختمان آتش گرفته بود و آتش در حال سیرایت به طبقه‌های بالا و ساختمان‌های مجاور بود که آتش‌نشنان آتش‌سوزی را مهار کردند و شعله‌های آتش را فرونشاندند.

بی احتیاطی ۲ عابر پیاده مرگ آنان را رقم زد

سرویس حوادث: سرهنگ سپاه مؤمنی رئیس اداره تصادفات پلیس راهور با اشاره به مرگ دو عابر پیاده هنگام عبور از عرض بزرگراه گفت: توصیه می‌شود عابران پیاده به هیچ عنوان از عرض

حکم اعدام ۸ نفر از اعضای گروهک

سلفی – تکفیری داعش مرتبط با حمله به ساختمان مجلس شورای اسلامی و محاربه مطهر حضرت امام خمینی (ره) با رعایت موازین شرعی و قانونی اجرا شد.
به گزارش پایگاه‌اطلاعرسانی دادسرای عمومی و انقلاب تهران، این هشتت نفر با اعمال اصلی به شهادت‌رساندن و مجروح‌کردن شماری از موطنان بیگناه در حمله به ساختمان مجلس شورای اسلامی همکاری مستقیم داشته و با علم و آگاهی از هدف و قصد عوامل گروهک تروریستی، آنان را پشتیبانی، تأمین مالی و تسلیحاتی کرده بودند. اسامی معلومین به شرح زیر است:

۱- سلیمان مظفری فرزند رحمان با نام مستعار ابوالصاهر – امین حسینی از سال ۱۳۹۴ از کشور خارج شده و به داعش می‌پیوندد. در سال ۱۳۹۶ به همراه تیم تروریستی به صورت غیرمجاز در حالی که سلاح و مهمات جنگی به همراه داشته و کمربند انفجاری به خود بسته است، به کشور وارد می‌شود و با شناسنامه مجهول به نام امین حسینی به نمایندگی از تیم، موفق به اجاره مکان در شهرک کرناچی جهت اقامت تیم تروریستی در کرناماج می‌شود. علت عدم همراهی ایشان با تیم عملیاتی اعزامی به تهران، طراحی و تدارک کتلبات بعدی بوده است. در زمان دستگیری از نامبرده سلاح کمری، کمربند انفجاری و فشنگ کشف شد.

۲-اسماعیل صوفی فرزند مجید با نام مستعار احسان، برادر فریدون صوفی است که در عملیات تاراج شرکت داشته و معدوم شد. ارائه اطلاعات در خصوص وضعیت نقطه‌های کور مرزی به قیوم چقانه‌فرمانده گروه به منظور وسای اعضا گروهک کشته‌شده، شناسایی مسیرهای مرزی و هدایت تیم تروریستی داعش، اسباب اعضای تیم تروریستی به مدت ۲۰ روز در مکان‌های امن، تهیه اقلام پیش‌ساز بمب برای تیم تروریستی، اختفاء سلاح و مهمات و انتقال جهت

جزئیات دادگاه تازمان اعلام رای قطعی متهم مدرسه غرب تهران اعلام نمی‌شود

سرویس حوادث: نخستین جلسه محاکمه ناظم مدرسه‌ای که در غرب تهران که به اذیت و آزار دانش‌آموزان مهم است؛ در مجتمع قضایی ارشاد برگزار شد.
علام‌حسین اسماعیلی رئیس کل دادگستری استان تهران گفت: تا زمان اعلام رای قطعی متهم جزئیات دادگاه اعلام نمی‌شود. وی افزود: جلسات دادگاه تمام نشده و تا زمانی که رای قطعی برای متهم صادر نشده است از بیان و انتشار جزئیات دادگاه معدوم.

بزرگراه عبور نکنند.

۲ کشته در حادثه واژندگی محور زابل به زاهدان

سرویس شهرستان‌ها: برخورد دو خودروی سواری در کیلومتر ۱۰۰ محور زابل به زاهدان ۲ کشته و ۵ مجروح برجا گذاشت.

مرگ یک کوهنورد در منطقه الموت

سرویس شهرستان‌ها: کوهنوردی از استان فارس هنگام کوهنوردی در منطقه الموت قزوین، سقوط کرد و جان باخت.
به گفته تکونام رئیس هیات کوهنوردی قزوین، مهدی یگانه به همراه ۸کوهنورد دیگر از استان‌فارس و تهران قصد داشت از دره یچ بین فرود آید که از ارتفاع ۰۰متری سقوط کرد و جان باخت.

توفان و رانش زمین در ژاين ۳۷ کشته و ۵۰مفقود برجا گذاشت

ژاين: خبرگزاری کیودوی ژاين اعلام کرد: باران‌های سیل آسا و رانش زمین ناشی از آن در منطقه وسیعی از غرب این کشور موجب شد تا ۳۷ تن از شهروندان ژاینی کشته و بیش از ۵۰ تن دیگر مفقود شوند.

موج بی‌سابقه گرما در کبک کانادا ۵۴ قربانی گرفت
کانادا: مقام‌های محلی ایالت کبک کانادا اعلام کردند، موج بی‌سابقه گرما در این ایالت، تاکنون جان ۵۴ تن را گرفته است.
۲۸ تن از این افراد در شهر مونترال مرکز ایالت کبک جان خود را از دست داده‌اند.

حادثه دریایی تايلند ۳۷ قربانی گرفت
تايلند: نیروی دریایی تايلند گزارش داد: آمار حادثه دریایی واژگونی کشتی گردشگر خارجی در آب‌های جزیره پوک در جنوب غرب این کشتی‌تی تاکنون به مواجها با توفان و امواج بسیار بزرگ دریا واژگون و غرق شد. هنوز ۱۸ نفر از مسافران در آب‌های اطراف جزیره پوکت مفقود هستند.

توقيف خودرو رانندگان پر خطر در کرمان

کرمان -خبرنگار اطلاعات: فرمانده پلیس راه شمال کرمان در جمع خبرنگاران گفت:خودرو رانندگان پر خطر توقیف می‌شود.
سرهنگ یوسف نجفی تا تأکید برضرورت برخورد قاطع با رانندگان پرخطر افزود: در سه ماهه اول اسفند ۲۲ نفر در جاده‌های استان جان خود را از دست دادند و ۱۱۲۱ نفر مصدوم شدند.

وی گفت: سال گذشته در استان کرمان در مجموع ۱۰۹۹ نفر جان خود را در تصادفات رانندگی از دست دادند و حدود ۶ هزار نفر نیز در جاده‌های برون شهری مجروح شدند.

نجفی به کشته و مجروح شدن بیش از ۱۶۰۰ نفر در تصادفات جاده‌ای تابستان سال گذشته اشاره کرد و گفت: چراغ‌گاش تصادفات در کشور به ریاست نژادنامه ناجا تشکیل شده است.

وی سرعت غیر مجاز را یکی از دلایل عمده در وقوع تصادفات جاده‌ای دانست و گفت: نصب دوربین‌های کنترل سرعت در جاده‌ها در کاهش تلفات تأثیر زیادی دارد.

به گفته نجفی با پیگیری‌های انجام شده نصب ۱۱۳ دوربین جدید در دستور کار نهایی ۲۰۲۰ دوربین در این مسیرها نصب شده است.
قرار گرفته که تاکنون در جاده‌های «کرمان – بم» و«کرمان – سیرجان» این موضوع وی یادآور شد: به زودی در همه جاده‌های اصلی استان دوربین‌های کنترل سرعت نصب می‌شود که هم سرعت لحظاتی و هم سرعت متوسط را محاسبه می‌کند.

او بیش از ۵۰درصد حوادث جرحی و فوتی در استان کرمان را از نوع واژگونی وسایل نقلیه و خروج از جاده دانست و گفت: تصادفات استان طرالی و مسیر کشته‌شده است و رانندگان هم خسته شده و هم با سرعت می‌روند.
وی افزود: توسعه امکان رفاهی تین راهی استان را دیگر موردی است که برای کاهش تصادفات دنبال می‌شود. تا خانواده‌ها و رانندگان از استان استفاده و استراحت کنند تا دچار سانحه نشوند و ایجاد استراحتگاه‌های موقت در پارکینگ‌ها از کارهای مورد نظر است.

نجفی گفت: رانندگان باید در جاده احساس امنیت بکنند و باید ترس‌د و خطا را داده‌اند: در سه ماهه ابتدای اسفند در جاده‌های شمال استان ۱۷ هزار و ۲۹۶ نفر برخورد با وسایل نقلیه پیدا کرده و بیش از ۳ نفره افزایش تخلفات حادثه ساز شدند.

وی در پایان از شهروندان خواست به اتقایی اعم از تصادفات... و... را با شماره‌گیری ۱۱۱ اطلاع دهند و از طریق سامانه ۱۹۷ انتقادات، پیشنهادها، تغییر یا مسائل ترافیکی را با پلیس در میان بگذارند.

اخبار داخلی

اعدام ۸ عامل تروریستی به مجلس

اسلامی، با شرکت مستمر و آگاهانه در جلسات تشکیلی گروهک داعش در شهرستان پاوه، به نفع گروه داعش تبلیغ کرده بود. وی در سال ۱۳۹۱ به واسطه ارتباط با سرباس صادقی با عقیده سلفی تکفیری و گروهک داعش آشنا می‌شود و در سال ۱۳۹۲ در منزل سرنامی صادقی با وی به عنوان نماینده ابوبکر بغدادی بیعت می‌کند. نامبرده علاوه بر آن که عضویت در گروه تروریستی داعش را در صراحت پذیرفته، اقرار کرده بود که از عملیات تهران آگاهی داشته است.

۸- عثمان پرهوز فرزند کریم با نام مستعار فردین، برادر رحمان پرهوز از متهمان اصلی پرونده است که به واسطه بردارش با اعضای تیم آشنا شده بود. وی در اختیارگذاشتن چادر و منزل خود و تهیه غذا و آذوقه برای گروه، نسبت به اختفاء افراد، حمل و جابه‌جایی آن‌ها، تأمین نیازمندی‌های تسلیحاتی و شناسایی معابر و خلاهای مرزی اقدام کرده بود. تروریستی را از بدلو ورود به تیم کشتور آغاز کرده پسود:پنجونی که با خودروی شخصی خود، تیم ترور را از مرز به شهرستان سرپل‌ذهاب انتقال داده در ایسم اقامت تین در منطقه، در امر جابه‌جایی افراد، خرید مهمات جنگی، حمل و مخفی‌کردن چندین قبضه سلاح و مهمات تین ترور و تهیه پیش‌ساز بمب ایفا نقش کرده است.
۷- خسرو رضانی میراحمدی فرزند کاکا احمد با نام مستعار محسن، از عناصر قدیمی گروهک(کفایتک کاندک کرستان) بود و از طریق سلیمان مظفری به داعش ملحق ششده بود. مهتم با اطلاع از قصد گروه دائر بر اقدامات تروریستی در داخل

سرویس شهرستان‌ها: بر برخورد قهرآمیز، دستگیری و زندانی کردن بهمهکاران بانگی و فعالان اقتصادی متخلف اشتباهه است و باید با راهنمایی آنها را به سمت تأمین مایحتاج کشور سوق داد.

حجت‌الاسلاموالمسلمین سید محمود علوی وزیر اطلاعات در جلسه شورای اداری لرستان با این مطلب، کوشش تسهیلات بانکی را یکی از روش‌های تأثیرگذار در این حوزه دانست و افزود: ایجاد امنیت اقتصادی و تشکیق به سرمایه‌گذاری از ضرورت‌های امروز سوق است.

وزیر اطلاعات با انعقاد از اذیت و آزار مردم در فضای مجازی گفت: این امر در شان جامعه ایرانی نیست و همه از جمله مسئولان باید به نحوی عمل کنند تا آرامش و امنیت از مردم سلب نشود.

او اضافه کرد: مردم حق داشتن امنیت با تمامی ابعاد آن را دارند و دستساخته‌های اطلاعات تا باید امنیت روانی و اقتصادی آحاد جامعه را تأمین کند تا ششکوفایی در تمامی عرصه‌ها تحقق یابد.

وی گفت: ارتقای امنیت موجب حفظ سرمایه‌های انسانی و مادی کشور است که نباید تحت عنوان برخورد با مفاسد اقتصادی، آرامش فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران را به خطر انداخت.

پرهیزی از دامن زدن به مسائل اختلافی
وزیر اطلاعات افزود: جنگ روانی و القای دعوت از جمله اقدامات دشمن علیه نظام جمهوری اسلامی است که باید برای مقابله با دسیسه بدخواهان نظام، از دامن زدن به مسائل اختلافی پرهیز کرد.

حجت‌الاسلاموالمسلمین علوی با تقدیر از رقبای دولت که در برابر تیرنگ دشمنان پیام

۷۷۵ کیلو گرم موادمخدر

در آذربایجان شرقی کشف و ضبط شد

تبریز – خبرنگار اطلاعات: رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر آذربایجان شرقی گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون ۷۷۵ کیلوگرم انواع مواد مخدر در استان کشف شده است که نسبت به مدت مشابه سال ۲۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. سرهنگ قاسم دهقلی افزود: در این مدت ۳۸ فقراتجایی در قالب بدهائهی تهیه و توزیع و نیز یک هزار و ۵۷۰ نفر فرستاده و توزیع‌کننده مواد مخدر دستگیر شدند.

آگهی متقاضی عمومی عادی سالیانه (دو مرتبه‌ای) (نوبت اول) <p>دانشگاه علوم و تحقیقات قم، پذیرنده طرح پژوهشی و عمرانی، با تأیید سازمان ساختمان‌های مراکز دیار از طریق سامانه عمومی قابل مشاهده، به شرح زیر اعلام می‌دارد:</p> <p>۱-عنوان پروژه: <b>آب‌پوشی دریاچه‌های طبیعی (میان‌سوره‌شهر در منطقه ۵۴) و ۵۵دریا و ۵۶دریا و ۵۷دریا و ۵۸دریا و ۵۹دریا و ۶۰دریا و ۶۱دریا و ۶۲دریا و ۶۳دریا و ۶۴دریا و ۶۵دریا و ۶۶دریا و ۶۷دریا و ۶۸دریا و ۶۹دریا و ۷۰دریا و ۷۱دریا و ۷۲دریا و ۷۳دریا و ۷۴دریا و ۷۵دریا و ۷۶دریا و ۷۷دریا و ۷۸دریا و ۷۹دریا و ۸۰دریا و ۸۱دریا و ۸۲دریا و ۸۳دریا و ۸۴دریا و ۸۵دریا و ۸۶دریا و ۸۷دریا و ۸۸دریا و ۸۹دریا و ۹۰دریا و ۹۱دریا و ۹۲دریا و ۹۳دریا و ۹۴دریا و ۹۵دریا و ۹۶دریا و ۹۷دریا و ۹۸دریا و ۹۹دریا و ۱۰۰دریا و ۱۰۱دریا و ۱۰۲دریا و ۱۰۳دریا و ۱۰۴دریا و ۱۰۵دریا و ۱۰۶دریا و ۱۰۷دریا و ۱۰۸دریا و ۱۰۹دریا و ۱۱۰دریا و ۱۱۱دریا و ۱۱۲دریا و ۱۱۳دریا و ۱۱۴دریا و ۱۱۵دریا و ۱۱۶دریا و ۱۱۷دریا و ۱۱۸دریا و ۱۱۹دریا و ۱۲۰دریا و ۱۲۱دریا و ۱۲۲دریا و ۱۲۳دریا و ۱۲۴دریا و ۱۲۵دریا و ۱۲۶دریا و ۱۲۷دریا و ۱۲۸دریا و ۱۲۹دریا و ۱۳۰دریا و ۱۳۱دریا و ۱۳۲دریا و ۱۳۳دریا و ۱۳۴دریا و ۱۳۵دریا و ۱۳۶دریا و ۱۳۷دریا و ۱۳۸دریا و ۱۳۹دریا و ۱۴۰دریا و ۱۴۱دریا و ۱۴۲دریا و ۱۴۳دریا و ۱۴۴دریا و ۱۴۵دریا و ۱۴۶دریا و ۱۴۷دریا و ۱۴۸دریا و ۱۴۹دریا و ۱۵۰دریا و ۱۵۱دریا و ۱۵۲دریا و ۱۵۳دریا و ۱۵۴دریا و ۱۵۵دریا و ۱۵۶دریا و ۱۵۷دریا و ۱۵۸دریا و ۱۵۹دریا و ۱۶۰دریا و ۱۶۱دریا و ۱۶۲دریا و ۱۶۳دریا و ۱۶۴دریا و ۱۶۵دریا و ۱۶۶دریا و ۱۶۷دریا و ۱۶۸دریا و ۱۶۹دریا و ۱۷۰دریا و ۱۷۱دریا و ۱۷۲دریا و ۱۷۳دریا و ۱۷۴دریا و ۱۷۵دریا و ۱۷۶دریا و ۱۷۷دریا و ۱۷۸دریا و ۱۷۹دریا و ۱۸۰دریا و ۱۸۱دریا و ۱۸۲دریا و ۱۸۳دریا و ۱۸۴دریا و ۱۸۵دریا و ۱۸۶دریا و ۱۸۷دریا و ۱۸۸دریا و ۱۸۹دریا و ۱۹۰دریا و ۱۹۱دریا و ۱۹۲دریا و ۱۹۳دریا و ۱۹۴دریا و ۱۹۵دریا و ۱۹۶دریا و ۱۹۷دریا و ۱۹۸دریا و ۱۹۹دریا و ۲۰۰دریا و ۲۰۱دریا و ۲۰۲دریا و ۲۰۳دریا و ۲۰۴دریا و ۲۰۵دریا و ۲۰۶دریا و ۲۰۷دریا و ۲۰۸دریا و ۲۰۹دریا و ۲۱۰دریا و ۲۱۱دریا و ۲۱۲دریا و ۲۱۳دریا و ۲۱۴دریا و ۲۱۵دریا و ۲۱۶دریا و ۲۱۷دریا و ۲۱۸دریا و ۲۱۹دریا و ۲۲۰دریا و ۲۲۱دریا و ۲۲۲دریا و ۲۲۳دریا و ۲۲۴دریا و ۲۲۵دریا و ۲۲۶دریا و ۲۲۷دریا و ۲۲۸دریا و ۲۲۹دریا و ۲۳۰دریا و ۲۳۱دریا و ۲۳۲دریا و ۲۳۳دریا و ۲۳۴دریا و ۲۳۵دریا و ۲۳۶دریا و ۲۳۷دریا و ۲۳۸دریا و ۲۳۹دریا و ۲۴۰دریا و ۲۴۱دریا و ۲۴۲دریا و ۲۴۳دریا و ۲۴۴دریا و ۲۴۵دریا و ۲۴۶دریا و ۲۴۷دریا و ۲۴۸دریا و ۲۴۹دریا و ۲۵۰دریا و ۲۵۱دریا و ۲۵۲دریا و ۲۵۳دریا و ۲۵۴دریا و ۲۵۵دریا و ۲۵۶دریا و ۲۵۷دریا و ۲۵۸دریا و ۲۵۹دریا و ۲۶۰دریا و ۲۶۱دریا و ۲۶۲دریا و ۲۶۳دریا و ۲۶۴دریا و ۲۶۵دریا و ۲۶۶دریا و ۲۶۷دریا و ۲۶۸دریا و ۲۶۹دریا و ۲۷۰دریا و ۲۷۱دریا و ۲۷۲دریا و ۲۷۳دریا و ۲۷۴دریا و ۲۷۵دریا و ۲۷۶دریا و ۲۷۷دریا و ۲۷۸دریا و ۲۷۹دریا و ۲۸۰دریا و ۲۸۱دریا و ۲۸۲دریا و ۲۸۳دریا و ۲۸۴دریا و ۲۸۵دریا و ۲۸۶دریا و ۲۸۷دریا و ۲۸۸دریا و ۲۸۹دریا و ۲۹۰دریا و ۲۹۱دریا و ۲۹۲دریا و ۲۹۳دریا و ۲۹۴دریا و ۲۹۵دریا و ۲۹۶دریا و ۲۹۷دریا و ۲۹۸دریا و ۲۹۹دریا و ۳۰۰دریا و ۳۰۱دریا و ۳۰۲دریا و ۳۰۳دریا و ۳۰۴دریا و ۳۰۵دریا و ۳۰۶دریا و ۳۰۷دریا و ۳۰۸دریا و ۳۰۹دریا و ۳۱۰دریا و ۳۱۱دریا و ۳۱۲دریا و ۳۱۳دریا و ۳۱۴دریا و ۳۱۵دریا و ۳۱۶دریا و ۳۱۷دریا و ۳۱۸دریا و ۳۱۹دریا و ۳۲۰دریا و ۳۲۱دریا و ۳۲۲دریا و ۳۲۳دریا و ۳۲۴دریا و ۳۲۵دریا و ۳۲۶دریا و ۳۲۷دریا و ۳۲۸دریا و ۳۲۹دریا و ۳۳۰دریا و ۳۳۱دریا و ۳۳۲دریا و ۳۳۳دریا و ۳۳۴دریا و ۳۳۵دریا و ۳۳۶دریا و ۳۳۷دریا و ۳۳۸دریا و ۳۳۹دریا و ۳۴۰دریا و ۳۴۱دریا و ۳۴۲دریا و ۳۴۳دریا و ۳۴۴دریا و ۳۴۵دریا و ۳۴۶دریا و ۳۴۷دریا و ۳۴۸دریا و ۳۴۹دریا و ۳۵۰دریا و ۳۵۱دریا و ۳۵۲دریا و ۳۵۳دریا و ۳۵۴دریا و ۳۵۵دریا و ۳۵۶دریا و ۳۵۷دریا و ۳۵۸دریا و ۳۵۹دریا و ۳۶۰دریا و ۳۶۱دریا و ۳۶۲دریا و ۳۶۳دریا و ۳۶۴دریا و ۳۶۵دریا و ۳۶۶دریا و ۳۶۷دریا و ۳۶۸دریا و ۳۶۹دریا و ۳۷۰دریا و ۳۷۱دریا و ۳۷۲دریا و ۳۷۳دریا و ۳۷۴دریا و ۳۷۵دریا و ۳۷۶دریا و ۳۷۷دریا و ۳۷۸دریا و ۳۷۹دریا و ۳۸۰دریا و ۳۸۱دریا و ۳۸۲دریا و ۳۸۳دریا و ۳۸۴دریا و ۳۸۵دریا و ۳۸۶دریا و ۳۸۷دریا و ۳۸۸دریا و ۳۸۹دریا و ۳۹۰دریا و ۳۹۱دریا و ۳۹۲دریا و ۳۹۳دریا و ۳۹۴دریا و ۳۹۵دریا و ۳۹۶دریا و ۳۹۷دریا و ۳۹۸دریا و ۳۹۹دریا و ۴۰۰دریا و ۴۰۱دریا و ۴۰۲دریا و ۴۰۳دریا و ۴۰۴دریا و ۴۰۵دریا و ۴۰۶دریا و ۴۰۷دریا و ۴۰۸دریا و ۴۰۹دریا و ۴۱۰دریا و ۴۱۱دریا و ۴۱۲دریا و ۴۱۳دریا و ۴۱۴دریا و ۴۱۵دریا و ۴۱۶دریا و ۴۱۷دریا و ۴۱۸دریا و ۴۱۹دریا و ۴۲۰دریا و ۴۲۱دریا و ۴۲۲دریا و ۴۲۳دریا و ۴۲۴دریا و ۴۲۵دریا و ۴۲۶دریا و ۴۲۷دریا و ۴۲۸دریا و ۴۲۹دریا و ۴۳۰دریا و ۴۳۱دریا و ۴۳۲دریا و ۴۳۳دریا و ۴۳۴دریا و ۴۳۵دریا و ۴۳۶دریا و ۴۳۷دریا و ۴۳۸دریا و ۴۳۹دریا و ۴۴۰دریا و ۴۴۱دریا و ۴۴۲دریا و ۴۴۳دریا و ۴۴۴دریا و ۴۴۵دریا و ۴۴۶دریا و ۴۴۷دریا و ۴۴۸دریا و ۴۴۹دریا و ۴۵۰دریا و ۴۵۱دریا و ۴۵۲دریا و ۴۵۳دریا و ۴۵۴دریا و ۴۵۵دریا و ۴۵۶دریا و ۴۵۷دریا و ۴۵۸دریا و ۴۵۹دریا و ۴۶۰دریا و ۴۶۱دریا و ۴۶۲دریا و ۴۶۳دریا و ۴۶۴دریا و ۴۶۵دریا و ۴۶۶دریا و ۴۶۷دریا و ۴۶۸دریا و ۴۶۹دریا و ۴۷۰دریا و ۴۷۱دریا و ۴۷۲دریا و ۴۷۳دریا و ۴۷۴دریا و ۴۷۵دریا و ۴۷۶دریا و ۴۷۷دریا و ۴۷۸دریا و ۴۷۹دریا و ۴۸۰دریا و ۴۸۱دریا و ۴۸۲</p>

ترحیم

رفتگی ز پیش دیده و بر جان نشسته‌ای
سایه آن که محتشم‌تر از او بر ایم متصور نبود از سرم گذشت. روزها چندان نپایید و غروب با وعده شبی تلخ و دیر گذر از راه رسید.

او به گلزاری سپید و معطر می‌مانست؛ گویی آفتاب حسن و نیکویی، ره‌پوی وادی عشق و کمال بود.

روزگاران به کام‌اهل این خانه تلخ‌است، به‌کام‌عزیزانمان شیرین باد.

در این لحظات که غریبانه از بن هر مژه خونم می‌چکد، که یاری در خشنده همچو آفتاب ایران زمین از برابر نظرم رفته‌و مرا در تاریخانهٔ زمان رها کرده‌است، به‌اطلاع دوستان می‌رساند:

همسر عزیزم، **خانم زهرا یاسایی** به شوق اتصال به سسرمان شنتاب‌زده‌دل به پرواز از آسمانی سپرده‌از سیاره زمین روی برتافت. خدایش همراه باد.

مراسم وداع با ایشان که در وقت بارش رحمت و برکت الهی بر من، تقدیرم در کنارشان قرار داد و در زمانه خشکسالی مثل درختی که سایه لطف خود را دریغ می‌کند نعمت حضور و وجودش را از دست داده‌ام،... به‌طور خصوصی بر گزار شد تا زرنجوری دوستان شفیق و بزرگوار به دلیل گرمای توفنده تابستانی احتراز شود. در حالی که دل به‌خواسته خالق جمیع موجودات سپرده و تسلیم، اراده‌ازلی حکمت بی‌انتها و اقتدار و کرامت او بسته‌ام، به‌استحضار دوستان و گرمیان آشنا می‌رسد که برای احترام به روان پاک، ارجمند، منیع و گرانقدر همسر م، **خانم زهرا یاسایی** روز دوشنبه ۱۸ تیرماه از ساعت ۱۹ در تالار آمیتیس واقع در تهران، سعادت‌آباد، بلوار دریا، انتهای صراف‌های جنوبی، گردهم خواهیم بود.

سید اسمعیل دست‌غیب

با آه و افسوس خبر ملال خیز غیبت **خانم یاسایی** دبیر بازنشسته همسر ارجمند دوست گرمای آقای اسماعیل دستغیب معاون ارشد اسبق گمرک ایران، نویسنده، مضمف و مؤلف، از عرصه خاک و اتصال به سپهر برین بر صفحه رسانه‌های مجازی نشست.

دیدار دوستان و یاران در مجلس یادبود این بانوی نیک‌اندیش، مهربان و خیرخواه که از ساعت ۱۹ روز دوشنبه هجدهم تیرماه در تالار امتیس واقع در تهران، سعادت‌آباد، چهارراه مسجد، انتهای بلوار دریا، انتهای صراف‌های جنوبی میسر می‌شود.

دکتر احمد حجتی، مهندس ر حیم داوودی، عبدالحسین هاشمی، هوشنگ خاقانی، ابراهیم رئیس روحانی، سیدمحمد قاسمیپور، سهراب شیبانی، محمد دوانی، علی فرشیدنبا، سیدناصرالدین مصطفوی، مهندس حسینعلی فردوس، حسن سپهری، سید عطا قاسمیپور، مهندس کیومرث ضیاییری، همایون راستکار، غلامحسین ارام، ایرج گرابلی، بابک رضایی، مجیدافشاری، علی میرسنجری، پرویز معیریان، رضا عطایی، مهدی داوری.

دکتر هایده ملکی (حجتی)، ناهید گیلان‌شاه (پارسا)، ژاله پهرامی (داوودی)، ملوک فروتن نایینی، فرزانه قاسمیپور، صدیقه شاه‌امیری (دوانی)،مینافرمان آرا (مصطفوی)،مریم‌کیمیایی (ضیابری)، منیژه سعیدی (راستکار)، پرچهر منصور (ثوقی)، نسرتین شهلاپور (مصباح)، حشمت قاسمیپور، ترانه تقوی، شهلای ترکمانی،

نسرین پیروزی

الذین اذاصابتهن مصیبه قالوا انالله و انالیه راجعون
امروز خبر تأسف بار از تحال یکی از بزرگ بانوان دیارم که مصداق واقعی عشق به همنوعان بود را اصل کردم. فقدان **مرحومه زهرا یاسایی**، همسر بزرگوار جناب آقای اسماعیل دست‌غیب که سببل خیرخواهی و خیراندیشی بودند ضیایری بس جبران‌ناپذیر است. بانویی که در اواخر عمر بر پرکشان با بخشش و بزرگی، اموال خود را وقف خدمت به تحقیقات و پژوهش و درمان کودکان بیمار به یاد عزیز از دست رفته‌اش نمود. اینجانب ضمن آرزوی علودر جات برای آن فقیده‌سعیده، خدمت خانواده بزرگوار آن مرحومه خاصه، همسر وفادار و اندیشمند ایشان تسلیت عرض می‌نمایم، صبر و شکیبایی رابرای جمیع بازماندگان از درگاه خداوند منان خواهیم. روحش شاد و یادش جاودانه باد.

دکتر علی اصغر خالقی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی فسا

جناب آقای اسماعیل دست‌غیب

تسلیت واژه کوچکی است که در مقابل عظمت روح سترگ شما سر فرود می‌آورد. خبر ناگوار و فاجعه غم‌انگیز درگذشت همسر مهربان، رفیق شفیق و یار دیرپای شما **سرکار خانم زهرا یاسایی** همه دوستان و دوستداران شما را مکدر نموده خود را در غم و اندوه شما شریک می‌دانیم.

ابراهیم خواجهوی، سیدمحمود بهشیان،

یحیوی، محمدرضا نادری، اسدی ابرایی، علی میرسنجری، رضا پیروندیری، نصیری، حیدر محمودی، مظاهری، اسمعیل عضد آزاد، افشار، محمد حبیبی، علیرضا آربانیور، ناصر کرمانی، رضا شیخیان، میرزایی، مجید افشاری، مرتضی صنعتی، ساسان، وارث، ویمتاژ، فرید یحیایی، رشید سلگی، مجید سلگی، سرشار، رزم آریا، مجاوری، محمد محققی، عسکر خانی، ضرغام، سماک عابدی، خرم‌دوست، زجاجی، ارشدی، حسین مردی وفائی، جهاننشاهی، فرهودی، امیرخانی، ناصر ابراهیمی، سهیلیان، سالک، ثابتی، شبستری، منصوری، کریم‌نژاد، قره‌باغی، افاضلی، اخوان، صادقی، پوی، نخجیری

گوهر از خاک بر آرند و عزیزش دارند
بخت بدبین که فلک گوهر ما برده به خاک
افسوس که نازنینی از خاندان برفت و ما را به سیاه چاله اندوهی جان فرسا سوق داد. چه کنیم؟ که همگی مقهور مشیت حضرت دوست هستیم زیرا که در برابر اراده او جز تسلیم، گریز گاهی پیش روی نیست. در یغا که در این روزهای گزنده مقدر نبوده است تادر کنار ایشان باشیم. ایمان را سخ داریم که علاوه بر فامیل، برای همه آشنایان نیز دریافت چنین خبری شوم، ناگوار و التهاب‌برانگیز خواهدبود. از اینرو اطمینان داریم که یاد و خاطره آن عزیز، همیشه زنده و مهرش عجین با دل است.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق

دکتر ابراهیم و نسرین یاسایی –لادن و سیروس حمیدی –طلا و مهندس احسان یاسایی –سارا و دکتر محسن یاسایی –دکتر علی حمیدی –دکتر آذین حمیدی و دکتر حمیدر ضاروحانی –کامران و آوا یاسایی

و هر از گاه در گذر زمان و در گذری صدای ثانیه‌های دنیای فانی، جرس کاروان ازرحیل مسافری خبر می‌دهد که در سکونی، آغازی بی‌پایان را می‌سراید.

زهرای عزیز، همیشه در قلب و روح ما زنده‌ای.

مهرانگیز یاسایی، سیدرضا زارعی، دکتر محمود رضا زارعی، بهار زارعی، محمدرضا ومانلی قراخان

در یای عشق و محبت، **زهرا عزیزمان** که دیدارش شادی‌بخش دلها بود، رفت. خاطرات زیبای با او بودن، همیشه در قلب ما زنده است.

شهرز یاسایی، شهره ذوالقدر، شراره ذوالقدر، محمدعلی امامی، دکتر شیوا امامی ورویا امامی، دکتر امید، دکتر شاهد وروزبه یاسائی ولینگتن –نیوز بلند

جناب آقای دستغیب و خانواده محترم یاسایی

واژه تسلیت ناتوان از تسکین است.باشد که در سایه صبر-زمان تسکین دهد این درد جانکاه را.

خانواده‌های فقیه‌نصیری، رضوی، دوراخان، تورنتو، کانادا

جناب آقای اسماعیل دستغیب

درگذشت خانم **زهرا یاسایی**، دختر عموی عزیزمان ما را در غم و اندوه فراوان فرو برد. تسلیت ما را بپذیرید. **مهدخت و مهندس مرتضی لاریمی، مهندس مهدی وشهره یاسایی، مهشید، دکتر رضا و دکتر آریتا یاسایی، مریم و مهندس سپهر فرداد.**

افسوس که بانویی خیر و نیکخواه، بخشنده و مهربان از ساوزمینیان دل‌پریده از میانه بر خاست و ما را در برهوت خاک تنها گذاشت.

بارالها، باهمه‌بی‌مایه‌گی در مسلمانی و همه‌بی‌پیرایگی در طاعت و همه‌نیاز در عین بی‌سرمایه‌گی باز هم دست التجا و نیاز به سویت دراز می‌کنیم که عزیز خفته در خاک، **زهرا یاسایی** را در کنف حمایت و در حریم حرمت خود مورد مرحمت و عنایت قرار دهی.

پروین دخت نسابه–سارا و مسعود نسابه–منیژه نسابه–شهین و سعید نسابه–مهندس احمد رضا و مارال نسابه–لیلا نسابه–مهندس علیرضا و بیتار حیمی–مهندس حمیدرضا و آتنا نسابه–مهندس علی و شمین رحیمیان.

خیر نیک‌اندیش **سرکار خانم زهرا یاسایی** همسر مهربان و گرمای آقای اسمعیل دستغیب جان‌به‌جان آفرین سپرد و راهی عرش علین شد. برای این شخصیت پاک‌فکری که بی‌ریب و ریا اموال خود را برای گسترش تحقیقات پزشکی به عرصه سلامت کشور سپرده‌ان دعای خیر نموده، به بازماندگان به‌ویژه همسر محترم ایشان تسلیت و تعزیت می‌گوید.

مدیر کل اوقاف و امور خیریه استان فارس

ترحیم

در جوانی در سوگ فوت ناگهانی برادر پز شکش که برای گذراندن دوره‌های تخصصی به خارج از مرزها سفر کرده بودند نشست، هنوز داغ برادر خاطرش را می‌رنجانید که ناگهان تنها فرزندش نیز در نوجوانی به دایی عزیزش پیوست... آه و اندوه همیشه با این بانوی گرانقدر همراه بود. افسوس که با این همت بلند و نیک‌اندیشی به فرزندش پیوست. روح این معلم فاضل و پارسا **مرحومه زهرا یاسایی** که تا آخرین لحظه‌ی عمر پربرکتش به خدمت به هم‌نوعانش گذشت شاد و با انبیاء الهی محشور گردد. صبر و شکیبایی برای بازماندگان ایشان خصوصاً همسر گرامیشان جناب آقای سید اسماعیل دستغیب از خداوند منان خواستارم.

اسماعیل صادقی، وکیل پایه یک دادگستری

فرزندم، برادرم، دوستم

در یغا در یغ دریغ از ایان کلمات و هزاران کلمه دیگر که در رثای عزیز از دست‌رفته‌مان بگویم تسکینی بر درد کشنده ما باشد؟ حس می‌کنم سوزش قلب شما را. اما چه می‌شود کرد. زیرا زوجی بودید یک روح در دو بدن. ناتوانم که نمی‌توانم شدت افسوس و درد خود را دراز دست دادن زهرای عزیز بیان کنم. گرچه دور بودم در تمام مراسم در دناک باشما همراهم. گویی لحظه‌ای آرام و قرار نمی‌توانم گرفت. بدان که شما تنها نیستی من در تمام لحظات باشما همراهم.

رو تا قیامت زاری کن! کی رفته را به زاری باز آری
پس باید تصور بود زیرا جز صبر و تحمل چاره‌ای نیست. فرزند و میشل عزیزم اینجا حاضر اند برای تسلی گویی با من همزبان‌اند و سلام و سر سلامتی می‌دهند.

عفت‌زمان فداکار، فرزاد و میشل، سنا تامونیکا، کالیفر نیای جنوبی

دایی جان عزیزم

جناب آقای اسمعیل دست‌غیب

هیچ جمله‌ای را در وصف این ضایعه پیدانمی‌کنم... صدای **زهرا جان عزیز**، دوست‌داشتنی و مهربان همواره در گوشم طنین‌انداز است و خاطراتش را به کرات مرور می‌کنم. جای زهرای عزیز برای تمامی‌مان بسیار خالیست. دلتنگش خواهیم بود تا زمان دیدار دوباره.

نگین رضوی، تورنتو کانادا

غم و درد و اندوه جامی ماند و تو می‌روی و ما وارث همه درد ورنج‌های می‌شویم بخواب آرام که آرامش کمترین پاداش دستهای با سخاوت تو است. **جناب دستغیب** همسفر تان به آرام‌به آرامش رسیده‌است بدور از هرگونه درد ورنج در کنار **هومن عزیز**. و این بزرگ‌ترین پشتوانه صبوریتان خواهد بود. برای سلامتی‌تان دعا می‌کنم.

دکتر یوسف غلامپور

امروز با قلبی محزون و با احساساتی عمیق برای ابراز مراتب تسلیت‌مان به مناسبت درگذشت **خانم زهرا یاسایی** می‌نویسم. او همیشه و در تمامی لحظات مهربان، بخشنده، صبور و کمک‌رسان بود. درگذشت او فقدانی عظیم برای همه ما بود. تمامی مادر این غم بزرگ شریک شما مییم.

دکتر مهرداد، فرهاد و روشا مشیر، سان فرانسیسکو، کالیفرنای شمالی

دوست گرمای آقای دست‌غیب

من وشهره امروز در ساعت ۹ بامداد از درگذشت جانگداز دوست بسیار ارجمند **سرکار خانم زهرا خانم همسر بی‌نظیر شما** مطلع و از فقدان ایشان بسیار متأسف و غمگین شدیم. با وجود اینکه می‌دانم هیچ تسلیت و سوگواری مرهمی بر این زخم سنگین نخواهد بود، ولی ما خود را در این اندوه جانگداز با تو آن دوست عزیز و گرمای شریک می‌دانیم.

شهره و قاسم طلایی، کالیفر نیای جنوبی

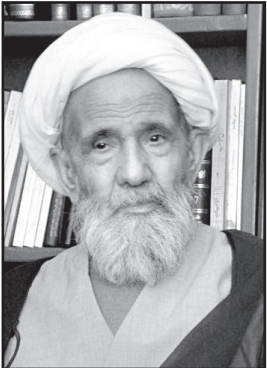
بازگشت همه به سوی اوست

با اندوه فراوان درگذشت مادری فداکار و خواهری دلسوز و مهربان **حاجیه خانم اختر رحیم‌زاده ماکوئی** (همسر وفادار مرحوم حاجی میرمحمود سیدعربی) نمونه انسانیت و تقوی را به آگاهی می‌رساند. مجلس ترحیم آن مرحومه از ساعت ۱۸/۳۰ الی ۲۰ روز دوشنبه مورخ ۹۷/۴/۱۸ در مسجد امیر واقع در خیابان کارگر شمالی روبروی پمپ بنزین برگزار می‌گردد. شرکت عزیزان بزرگوار موجب شادی روح آن مرحومه و تسلی خاطر بازماندگان خواهد شد.

دکتر سیدطاها مرقاتی خوئی

خانواده‌های: شجاعی فر–سیدعربی–رحیم‌زادهٔ ماکوئی–آریا–عارفی–شاطری و کلیه بستگان و دوستان و آشنایان.

من و قر عالمأفقد و قر ره

دومین سالگردار تحال عالم ربانی و فقیه صمدانی حضرت **آیت‌الله خلیل قبله‌ای خویی–قدس‌سره–** روز ۹۷/۴/۱۸ مصادف با روز شهادت رئیس مذهب جعفری، امام صادق (ع) از ساعت ۱۱ تا ۱۳ در سالن اجتماعات شهید بهشتی دانشگاه علوم‌قضایی و خدمات اداری واقع در خیابان انقلاب، خیابان خارک بر گزار می‌شود.

بیت آیت‌الله قبله‌ای خویی

شادوان حاج آقا محسن آسایش خادم‌الحسین(ع)

از اعضاء محترم بیت مدیره بیمارتن سوم ثنبان و از بنیگنادران این دارالشفاء که عمر خویش را صرف کار خیر و رسیدگی به مستضین نموده‌دارفانی راوداع و به دیار حق پیوست. روحش شاد.

این ضایعه دردناک را با نهایت تأمت و تالم به یت مکرم و فرزندان برومند و دوستان عالیقدر ایشان تسلیت عرض نموده و از حضرت حق تعالی آرایش و غفران برایشان و صبر و شکیبایی برای خانواده مستمت می‌نایم.

بالبقاء احترامات

بیت مدیره، رئیس وکلانان بیمارتن خیریه سوم ثنبان

مراسم ختم روز سه‌شنبه مورخ ۹۷/۴/۱۹ ساعت ۶:۱۵ الی ۷:۴۵ عصر در مسجد الغیر واقع در خیابان میرداماد برگزار می‌گردد.

با اندوه و دلگتی فراوان درگذشت همسر، پدر و برادرمان آقایی فریبرز محمودیان را به اطلاع اقوام و دوستان عزیز می‌رسانیم.

به این مناسبت مجلس یادبودی از ساعت ۱۱ الی ۱۲/۳۰ روز دوشنبه ۹۷/۴/۱۸ در مسجد جامع شرک غرب برگزار می‌گردد.

باتوجه به خواست آن عزیز از دست‌رفته از کیه عزیزانی که قصد

ارسال تاج گل را دارند خواهشمندیم با ابدای لطف خود به مؤسسه

خیریه‌یک‌یالگ به زلزله‌زدگان روح آن مرحوم را شاد فرمایند.

خانواده‌های: محمودیان، مینوچر(نی‌زن)، حمیدی،

ارباب‌زاده، صمیمی‌راد، شفیع، ابریشمی، لطیفی و

سایر خانواده‌های وابسته

بازگشت همه به‌سوی اوست

بانهایت تأسف درگذشت مادری با ایمان، مهربان و همسری دلسوز مرحومه **حاجیه خانم زهرا اعصار پور (شاه‌حسینی)** را به اطلاع کلیه اقوام، دوستان و آشنایان محترم می‌رساند. به همین مناسبت مجلس ترحیم آن مرحومه روز دوشنبه ۹۷/۴/۱۸ از ساعت ۱۸ الی ۱۹ در مسجدالرضا(ع) واقع در خیابان دیباجی شمالی منعقد می‌باشد. حضور شما سروران گرمای موجب شادی روح آن مرحومه و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.

خانواده‌های: شاه‌حسینی –عصار پور –مکری– شیرزاد –معین‌فر –معینی‌فر –کهربائی – مسئله‌دان –طیرانی –مفاخریان –روستا – کلاهدوز –عظیمی –هرو –آبادی –درریز – مینای هاشمی –سفیدآبی –جلالی –توانایی– جلیلی – صفایی –جهانگرد –صادقیان–

بسطامی پور ذوالفقاری –آخوندان هنرمندی –شبستری –عسکری –ارغب –مقدم –کر می‌نیا–

و شیخ و سایر بستگان.

تسلیت

همکاران ارجمند آقایان محمد سلیمانی مهدی هاشمی–عبدا... اسلامی، فرهاد فرجی و سرکار خانم سراج

بانهایت تأسف مصیبت‌های وارده را به شما و خانواده‌های محترم تسلیت عرض نموده، از درگاه ایزدمنان برای آن درگذشتگان علودر جات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت داریم.

اداره کارپردازی مؤسسه اطلاعات و شرکت ابر انچاپ

دوست عزیز آقای محمد خاککشان

بانهایت تأسف و تأثر مصیبت درگذشت ناگهانی برادر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده، بقای عمر شما و بازماندگان محترم را از خداوند منان خواستاریم.

حاج رضا خانی و کلیه دوستان محله چیذر

همکار بازنشسته جناب آقای مسعود زهیری

باکمال تأسف و تأثر درگذشت پدر گرامیتان را صمیمانه تسلیت عرض نموده، از درگاه ایزدمنان برای آن مرحوم علو در جات و برای بازماندگان صبر و شکیبائی مسئلت می‌نمائیم.

ساخت و تولید

خانواده محترم و ارجمند آسایش

بانهایت تأسف درگذشت **حاج محسن آسایش** خَیر گرمای و عضو محترم هیأت امناء انجمن IMS ایران را تسلیت عرض نموده واز درگاه خداوند متعال برای آنمرحوم، غفران و رحمت واسعه الهی و برای شما عزیزان و کلیه وابستگان محترم آرزوی صبر و سلامتی می‌نماییم.

هیأت امناء، هیأت مدیره، مدیر عامل و اعضای انجمن IMS ایران

استاد ارجمند جناب آقای دکتر مسگرزاده سرکار خانم دکتر فره‌وشی و سرکار خانم دکتر مسگرزاده

درگذشت ناگهانی همکار ارجمند جناب آقای دکتر **رسولی** را خدمت شما سروران ارجمند تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم غفران الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.

دکتر سید اصغر میرعمادی، دکتر حسن بهناز

استاد ارجمند جناب آقای دکتر مسگرزاده سرکار خانم دکتر فره‌وشی و سرکار خانم دکتر مسگرزاده

درگذشت ناگهانی همکار ارجمند جناب آقای دکتر **رسولی** را خدمت شما سروران ارجمند تسلیت عرض نموده برای آن مرحوم غفران الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.

دکتر مهنوش تبریزی، دکتر محمد بهناز

جناب آقای مهندس ابریشمی و سرکار خانم محمودیان

بانهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به شما تسلیت عرض نموده و برای آن مرحوم غفران الهی و برای بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.

مینا و محمود مصطفی‌زاده

خانواده محترم پطروسیان

درگذشت همکار گرمای و عضو هیئت مؤسس «انجمن ایرانی مهندسان محاسب ساختمان» **آقای مهندس زاره پطروسیان ماکورا** که عمری در راه‌اعتلای حرفه مهندسی در این کشور تلاش صادقانه نمودند به آن خانواده محترم تسلیت عرض می‌نماییم. همدردی این هیئت مدیره را از سوی اعضای انجمن پذیرا باشید.

هیئت مدیره انجمن ایرانی مهندسان محاسب

جناب آقای دکتر احمد میر

با اندوه فراوان درگذشت مادر گرانقدر تان را تسلیت عرض می‌نمایم.

حمید کریمی

سپاسگزاری

تقدیر و تشکر

از کلیه سروران گرمای که از راه‌های دور و نزدیک با ارسال پیام‌های تسلیت از طرق مختلف (تلفن، روزنامه، ارسال تاج گل) و یا با حضور خود در مراسم تشییع، تدفین، سوم‌وشب هفت‌مادر عزیزمان **مرحومه جلیله یغمائی** شانه‌های مهربانی خود را تکیه‌گاه اشک‌ها و اندوه سنگین خانواده عزادار قرار داده‌اند، بدینوسیله سپاسگزاری نموده و به امید حضرت دوست بتوانیم در شادی شما پاسخگوی لطف و مهربانی تان باشیم.

خانواده یغمائی

۲۲۲۵۸۰۱۴-۱۹ _ ۲۲۲۲۳۶۹۴ _ ۲۹۹۹۴۲۴۹ _ ۲۹۹۹۴۲۶۱

آگهی های ترحیم-تسلیت - یادبود و تشکر توسط نمایندگی های روزنامه اطلاعات در سراسر کشور پذیرش می شود.

برای سفارش آگهی به نزدیک‌ترین نمایندگی اطلاعات در محل سکونت خود مراجعه فرمایید.

امام صادق و تبیین و تبلیغ امامت

امام صادق (ع) نیز مانند دیگر امامان شیعه، محور برجسته دعوتش را موضوع «امامت» تشکیل می‌داده است. برای اثبات این واقعیت تاریخی، قاطع‌ترین مدرک، روایات فراوانی است که ادعای امامت را از زبان امام صادق به

روشنی و با صراحت تمام نقل می‌کند. امام در هنگام اشاعه و تبلیغ این مطلب، خود را در مرحله‌ای از مبارزه می‌دیده است که می‌بایست به طور مستقیم و صریح، حکام زمان را نفی کند و خویش‌نشان را به عنوان صاحب حق واقعی ولایت و امامت به مردم معرفی نماید؛ و قاعدتاً این عمل فقط هنگامی صورت می‌گیرد که همه مراحل قبلی مبارزه با موفقیت انجام گرفته، آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی در قشر وسیعی پدید آمده، آمادگی‌های بالقوه در همه‌جا احساس شده، زمینه‌های ایدئولوژیک در جمع قابل توجهی ایجاد گردیده، لزوم حکومت حق و عدل برای جمعی کثیر به ثبوت رسیده و بالاخره رهبر تصمیم راسخ خود را برای مبارزه‌ای نهایی گرفته است. بدون این همه، مطرح کردن نام یک شخص معین به عنوان امام و زمامدار محقق جامعه، کاری عجولانه و بی‌فایده خواهد بود.

نکته دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد، این است که امام در مواردی به این بسنده نمی‌کند که امامت را برای خویش اثبات کند؛ بلکه همراه نام خود، نام امامان بحق و اسلاف پیشین خود را نیز یاد می‌کند و در حقیقت سلسله امامت اهل بیت علیهم‌السلام را متصل و جدایی‌ناپذیر مطرح می‌سازد.

این عمل با توجه به اینکه تفکر شیعی، همه زمامداران نابحق گذشته را محکوم کرده و آنان را «طاغوت» به شمار می‌آورد، می‌تواند اشاره به پیوستگی جهاد شیعیان این زمان به زمان‌های گذشته نیز باشد. در واقع امام صادق علیه‌السلام با این بیان، امامت خود را یک نتیجه قهری که بر امامت گذشتگان مترتب است، می‌شمارد و آن را از حالت بی‌سابقه و بی‌ریشه و پایه بودن بیرون می‌آورد و سلسله خود را از کانالی مطمئن و تردیدناپذیر به پیامبر بزرگوار (ص) متصل می‌کند.

روایت «عمرو بن ابی المقدام»، منظره شگفت‌آوری را ترسیم می‌کند: روز نهم ذیحجه روز عرفه است. محشوری از خلائق در عرفات برای ادای مراسم خاص آن روز گرد آمده‌اند و نمایندگان طبیعی مردم سراسر مناطق مسلمان‌نشین، از اقصای خراسان تا ساحل مدیترانه، جمع شده‌اند. یک کلمه حرف بجا در اینجا می‌تواند کار گسترده‌ترین شبکه وسایل ارتباط جمعی را در آن زمان بکند.

امام، خود را به این جمع رسانده است و پیامی دارد، می‌گوید: دیدم امام در میان مردم ایستاد و با صدای هر چه بلندتر - با فریادی که باید در همه‌جا و در همه گوش‌ها طنین بیافکند و به وسیله شنوندگان به سراسر دنیای اسلام پخش شود - پیام خود را سه مرتبه گفت. روی را به طرف دیگری گرداند و سه مرتبه همان سخن را ادا کرد. باز روی را به سمتی دیگر گرداند و باز همان فریاد و همان پیام، و بدین ترتیب امام دوازده مرتبه سخن خود را تکرار کرد.

این پیام با این عبارات ادا می‌شد: «أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ص) كَانَ الْإِمَامَ - ثُمَّ كَانَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (ع) ثُمَّ الْحَسَنُ (ع) ثُمَّ الْحُسَيْنُ (ع) - ثُمَّ عَلِيٌّ بْنُ الْحُسَيْنِ (ع) ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ (ع) ثُمَّ ... »

حدیث دیگر از ابی‌الصباح کنانی است که در آن، امام صادق (ع) خود و دیگر امامان شیعه را چنین توصیف می‌کند: «ما کسانی هستیم که خدا اطاعت ما را بر مردم لازم ساخته است. انفال و صفوالمال در اختیار ماست.»

الحمد لله
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
والآله الطيبين
الطاهرين

مجموعه اطلاعات

یکشنبه ۱۷ تیر ۱۳۹۷ - ۲۴ شوال ۱۴۳۹
۸ جولای ۲۰۱۸ - سال نود و دوم - شماره ۲۷۰۴۴

سوکنامه صادق (ع)

دکتر سید جعفر شهیدی

اوضاع سیاسی - اجتماعی عصر امام صادق

کسی است که نویسنده درباره او به بحث می‌پردازد. در خاندان مروانی، عبدالملک نیرومندترین حاکم این تیره است. در دوره او سپاهیان اسلام به گشودن سرزمین‌های تازه‌ای دست یافتند و حاکمان دست‌نشانده وی با سختگیری تمام مخالفان را سر جای خود نشانده. حکومت او بیست سال دوام یافت و در این مدت وضع داخلی سروسرورتی یافت.

پس از عبدالملک، حکومت این خاندان اندک اندک دچار آشفتگی گردید و سرانجام چنان که می‌دانیم، از میان رفت و عباسیان جای آنان را گرفتند. موجب این آشفتگی، ناخرسندی مردمی بود که این تیره بر آنان حکومت می‌کردند. این ناخرسندی در آغاز در مردم غیرعرب پدید آمد؛ اما عرب را نیز فراگرفت. نخست به سبب ناخرسندی مردم غیرعرب اشارت می‌کنم، آنگاه درباره عرب نیز مختصری نوشته می‌شود، هر چند در کتاب‌های دیگر مخصوصاً «پس از پنجاه سال» و «تاریخ تحلیلی اسلام» علت این ناخرسندی نوشته شده است.

چنان که نوشته شده، از سال ۸۳ هجرت - سال ولادت امام صادق (ع) - تا سال ۱۴۸ - سال رحلت آن حضرت - دوازده تن از دو خاندان مروانی و عباسی حکومت مسلمانان را به دست گرفتند. جز عبدالملک پسر مروان و هشام پسر عبدالملک که هر یک بیست سال حکومت کرده‌اند، روزگار حکومت دیگر زمامداران کوتاه بوده است، طبیعی است تغییر حاکمان - آن هم حاکمان خودکامه - آشفتگی وضع سیاسی و اجتماعی را به دنبال داشته باشد، به خصوص که در دوده‌های زندگانی این امام، حکومت از خاندانی به خاندانی دیگر انتقال یافت و این انتقال با آشوب‌ها و کشتارها همراه بود.

این دگرگونی‌ها چرا رخ داد؟ و آن کشتارها برای چه بود؟ و در اجتماع آن روز به خصوص در شهر مدینه و جایگاه پرورش این امام چه اثری یا اثرهایی گذاشت؟ شرح حال‌نویسان به این قسمت از تاریخ کمتر توجه می‌کنند، در صورتی که حادثه‌ها جزئی از تاریخ است و باید به علت و اسباب‌های پدید آمدن آن حادثه توجه شود، از سوی دیگر این حادثه‌ها جزئی از تاریخ زندگانی

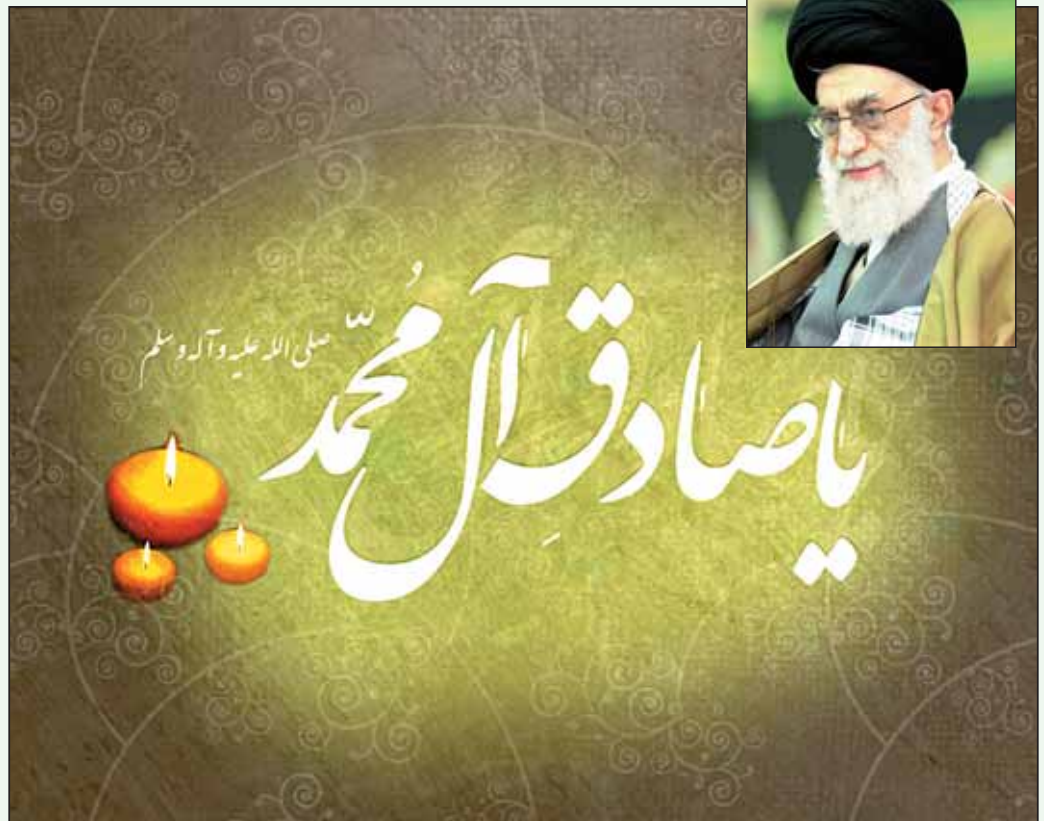

بقیه از صفحه اول

صفوالمال، اموال گزیده‌ای است که طواغیت گردنکش به خود اختصاص داده و دست‌های مستحق را از آن بریده بودند و هنگامی که این اموال مغضوب، با پیروزی سلحشوران مسلمان از تصرف ستمگران مغلوب خارج می‌شود، مانند دیگر غنائم تقسیم نمی‌شود تا در اختیار یک نفر قرار گیرد و به او حشمتی کاذب و تفاخری دروغین ببخشد، بلکه به حاکم اسلامی سپرده می‌شود و او از آنها در جهت مصالح عموم مسلمانان استفاده می‌کند. امام در این روایت، خود را اختیاردار صفوالمال و نیز انفال - که آن نیز مربوط به امام است - معرفی می‌کند و با این

ازبیانات مقام معظم رهبری

امام صادق و تبیین و تبلیغ امامت

توجیه است؟ این حمل وجوه و اموال از اطراف عالم به مدینه؟ این همه پرسش از مسائل دینی؟ این دعوت همه‌جاگستر به تشیع؟ و آنگاه این وجهه و محبوبیت بی نظیر آل‌علی علیه‌السلام در بخش‌های مهمی از کشور اسلامی؟ و این خیل انبوه محدثان و راویان خراسانی و سیستانی و کوفی و بصری و یمانی و مصری در گرد امام؟ کدام دست مقتدر، این همه را به وجود آورده بود؟ آیا می‌توان تصادف یا پیشامدهای خودبه‌خودی را عامل این پدیده‌های متناسب و مرتبط به هم دانست؟ با این همه تبلیغات مخالف که از طرف بلندگوهای رژیم خلافت اموی بی‌استثناء در همه‌جا انجام می‌گرفت و حتی نام

به شکلی متمایزتر و صریح‌تر و صحیح‌تر از آنچه در زندگی دیگر امامان می‌توان دید؛ تا آنجا که فقه شیعه «فقه جعفری» نام گرفته است و تا آنجا که همه کسانی که فعالیت سیاسی امام را نادیده گرفته‌اند، بر این سخن همداستان هستند که امام صادق علیه‌السلام وسیع‌ترین - یا یکی از وسیع‌ترین - حوزه‌های علمی و فقهی زمان خود را دارا بوده است.

مقدمتاً باید دانست که دستگاه خلافت در اسلام، از این جهت با همه دستگاه‌های دیگر حکومت متفاوت است که این فقط یک تشکیلات سیاسی نیست؛ بلکه یک رهبری سیاسی - مذهبی است. نام و لقب «خليفة» برای حاکم اسلامی، نشاندهنده همین حقیقت است که وی بیش از یک رهبر سیاسی است؛ جانشین پیامبر صلوات‌الله‌علیه است و پیامبر صلوات‌الله‌علیه، آورنده یک دین و آموزنده اخلاق و البته در عین حال حاکم و رهبر سیاسی است. پس خلیفه در اسلام، به‌جز سیاست، متکفل امور دینی مردم و پیشوای مذهبی آنان نیز هست.

با این آگاهی، به‌وضوح می‌توان دانست که فقه جعفری در برابر فقه فقیهان رسمی روزگار امام صادق (ع) فقط یک اختلاف عقیده دینی ساده نبود؛ بلکه در عین حال دو مضمون متعارضه را نیز با خود حمل می‌کرد: نخست و مهمتر، اثبات بی‌نصبی دستگاه حکومت از آگاهی دینی و ناتوانی آن از اداره امور فکری مردم و دیگر، مشخص ساختن موارد تحریف در فقه رسمی که ناشی از مصلحت‌اندیشی فقها در بیان احکام فقهی و ملاحظه‌کاری آنان در برابر تحکم و خواست قدرتهای حاکم است.

امام صادق(ع) با گستردن بساط علمی و بیان فقه و معارف اسلامی و تفسیر قرآن به شیوه‌ای غیر شیوه‌ی عالمان وابسته به حکومت، عملاً به معارضه با آن دستگاه برخاسته بود. آن حضرت بدین وسیله تمام تشکیلات مذهبی و فقه‌ت رسمی را که یک ضلع مهم حکومت خلفا به شمار می‌آمد، تخطئه می‌کرد و دستگاه حکومت را از بعد مذهبی‌اش تهی‌دست می‌ساخت.

نخستین حکمرانان بنی‌عباس که خود در روزگار پیش از قدرت، سال‌ها در محیط مبارزاتی علوی و در کنار پیروان و یاران آل‌علی علیه‌السلام گذرانیده و به بسیاری از اسرار و چم و خم‌های کنار آنان بصیرت داشتند، نقش متعارضه این درس و بحث و حدیث و تفسیر را پیش از اسلاف اموی خود درک می‌کردند.

گویا به همین خاطر بود که منصور عباسی در خلال درگیری‌های رذالت‌آمیزش با امام صادق (ع) مدت‌ها آن حضرت را از نشستن با مردم و آموزش دین به آنان، و نیز مردم را از رفت‌وآمد و سؤال از آن حضرت منع کرد؛ تا آنجا که به نقل از «مفضل بن عمر» - چهره درخشان و معروف شیعی - هرگاه مسأله‌ای در باب زناشویی و طلاق و امثال اینها برای کسی پیش می‌آمد، به آسانی نمی‌توانست به پاسخ آن حضرت دست یابد.

وجود تشکیلات پنهانی ایدئولوژیک - سیاسی

امام صادق علیه‌السلام در اواخر دوران بنی‌امیه، شبکه تبلیغاتی وسیعی را که کار آن، اشاعه امامت آل‌علی علیه‌السلام و تبیین درست مسأله امامت بود، رهبری می‌کرد؛ شبکه‌ای که در بسیاری از نقاط دوردست کشور مسلمان، به ویژه در نواحی عراق و خراسان، فعالیت‌های چشمگیر و ثمربخشی درباره مسأله امامت عهده‌دار بود، ولی این تنها یک روی مسأله و بخش ناچیزی از آن است. موضوع تشکیلات پنهان در صحنه زندگی سیاسی امام صادق (ع) و نیز دیگر ائمه علیهم‌السلام، از جمله مهم‌ترین و شورانگیزترین و در عین حال مجهول‌ترین و ابهام‌آمیزترین فصول این زندگینامه پرمجراست.

برای اثبات وجود چنین سازمانی نمی‌توان و نمی‌باید در انتظار مدارک صریح بود. نباید توقع داشت که یکی از امامان یا یکی از یاران نزدیکش صراحتاً به وجود تشکیلات سیاسی - فکری شیعی اعتراف کرده باشند. این چیزی نیست که بتوان به آن اعتراف کرد. انتظار معقول آن است که اگر روزی هم دشمن به وجود تشکل پنهانی امام پی برد و از خود آن حضرت یا یکی از یارانش چیزی پرسید، او به‌کلی وجود چنین چیزی را انکار کند و گمان آن را یک سوءظن یا تهمت بخواند. این، خاصیت همیشگی کار مخفی است.

باید در پی قرائن و شواهد و بطون حوادث ظاهراً ساده‌ای بود که اگرچه نظر بیننده عادی را جلب نمی‌کند، ولی با دقت و تأمل، خبر از جریان‌های پنهانی بسیاری می‌دهد. اگر با چنین نگرشی به سراسر دوران دو قرن و نیمی زندگی ائمه علیهم‌السلام نظر شود، وجود یک تشکیلات پنهان در خدمت و تحت فرمان ائمه علیهم‌السلام تقریباً مسلم می‌گردد.

تبلیغ و بیان احکام دین

این نیز یک خط روشن در زندگی امام صادق(ع) است.

بیان، به روشنی می‌رساند که امروز حاکم جامعه اسلامی اوست و این همه باید به دست او و در اختیار او باشد و به نظر او در مصارف درستش به کار رود.

امام در حدیثی دیگر، امامان گذشته را یک‌یک نام می‌برد و به امامت آنان و اینکه اطاعت از فرمانشان واجب و حتمی است، شهادت می‌دهد و چون به نام خود می‌رسند، سکوت می‌کند. شنوندگان سخن امام به خوبی می‌دانند که پس از امام باقر (ع) میراث علم و حکومت در اختیار امام صادق (ع) است. و بدین ترتیب، هم حق فرمانروایی خود را مطرح می‌سازد و هم با لحن استدلال‌گونه، ارتباط و اتصال خود را به نیای والامقامش علی‌بن‌ابیطالب (ع) بیان می‌کند.

در ابواب «کتاب الحجه» از کافی و نیز در جلد ۴۷ بحارالانوار از این گونه حدیث که به صراحت یا به کنایه، سخن از ادعای امامت و دعوت به آن است، فراوان می‌توان یافت.

مدرک قاطع دیگر، شواهدی است که از شبکه گسترده تبلیغاتی امام در سراسر کشور اسلامی یاد می‌کند و بودن چنین شبکه‌ای را مسلم می‌سازد. این شواهد، چندان فراوان و مدلل است که اگر حتی یک حدیث صریح هم وجود نمی‌داشت، خدشه‌ای بر حتمیت موضوع وارد نمی‌آمد.

مطالعه‌گر زندگینامه مدون ائمه علیهم‌السلام از خود می‌پرسد: آیا امامان شیعه در اواخر دوران بنی‌امیه، داعیان و مبلغانی در اطراف و اکناف کشور اسلامی نداشتند که امامت آنان را تبلیغ کنند و از مردم قول اطاعت و حمایت برای آنان بگیرند؟ پس در این صورت، نشانه‌های این پیوستگی تشکیلاتی که در ارتباطات مالی و فکری میان ائمه و شیعه به وضوح دیده می‌شود، چگونه قابل

اوضاع سیاسی - اجتماعی عصر امام صادق

دکتر سید جعفر شهیدی

در پایان سپاه عبدالرحمن شکست خورد و خود او گریخت و به سیستان رفت.

این درگیری ها چون قبیله‌ای بود، از به هم افتادن دو تیره بیرون نمی‌رفت و مردم بومی در آن دخالت نمی‌کردند، یا دخالت را به مصلحت خود نمی‌دیدند، اما اگر کسی به نام دین یا با نام یاری خاندان رسول(ص) برمی‌خواست، اینان گرد او فراهم می‌شدند؛ چنان که چون مختار ثقفی در سال ۶۶ ق به نام خونخواهی سالار شهیدان قیام کرد، موالی پیرامون او فراهم شدند. ابن قتیبه نوشته است: چون عمیر پسر حباب نزد ابراهیم بن مالک اشتر (سردار مختار) رفت تا او را از آمدن سپاه شام خبر دهد و ابراهیم از او پرسید برای چه آمده‌ای؟ گفت: از آن دم که بر لشکرگاه تو رسیدم، غمی مرا فراگرفته؛ چرا که تا رسیدن به تو کلمه‌ای عربی نشنیدم. تو با این عجمان می‌خواهی با دلاوران شام که چهل هزار تن‌اند بجنگی؟

قیام مختار چنان که می‌دانیم بی‌نتیجه ماند و یکی از علت ها یا مهمترین علت شکست او همین بود. عرب ها با یکدیگر دشمنی می‌کنند و به جان هم می‌افتند. اما چون پای بیگانه درمیان آید، به هم می‌پیوندند و با بیگانه درمی‌افتند. سران قبیله‌ها که حکومت موالی را تحمل نمی‌کردند، مختار را رها کردند و گرد پسر زبیر را گرفتند. مختار کشته شد؛ اما از او یادگاری ماند که بعضی قیام‌کنندگان بعد از او از آن سود جستند و آن بهره‌گیری از اخبار رسیده درباره مهدی (عج) برای پیشبرد مقصدهای سیاسی بود که در عصر امام صادق(ع) هم مدعیانی داشت.

رحلت امام صادق(ع)

در اصول کافی، ارشاد شیخ مفید، کشف الغمه و برخی کتاب‌های دیگر، از رحلت امام صادق(ع) به لفظ «مضی»، «امت» و «قبض» تعبیر شده است. ظاهر این لفظ‌ها نشان می‌دهد امام به مرگ طبیعی جهان را بدرود گفته است، اما در فصول المهمه و مصباح کفعمی (به نقل مجلسی در بحار) نیز در کتاب‌های دیگری آمده است: امام را زهر خوراندند... ابن شهر آشوب در مناقب نوشته است که ابوجعفر منصور او را زهر خوراند و بایست چنین باشد؛ زیرا با کینه‌ای که منصور از او داشت و بیمی که از روی آوردن مردم بدو در دلش راه یافته بود، آسوده نمی‌نشت. آنان که با تاریخ زندگی این مرد آشنا نیستند، می‌دانند او به کسانی که برای رساندنش به مسند خلافت هر کوشش را به کار بردند، رحم نکرد و از جمله آنان ابومسلم بود که برپایی دولت عباسیان مرهون رنج‌هایی است که او در این باره بر خود نهاد. گناه ابو مسلم این است که هنگام خلافت سفاح، به منصور چنان که باید، حرمت نمی‌نهاد؛ پس طبیعی است کسی را که از او می‌ترسد و از علاقه و احترام مردم بدو آگاه است، آسوده نگذارد و تحمل نکند؛ ولی به ظاهر از رحلت آن امام بزرگوار دریغ می‌خورد.

کلینی به اسناد خود از ابو ایوب روایت کند: نیم شبی منصور مرا خواست. چون بر او در آمد، بر کرسی نشسته بود و شمع‌ی پیش روی داشت و نامه‌ای می‌خواند و می‌گریست. بر او سلام کردم. نامه را به سوی من انداخت و گفت: از محمد بن سلیمان است. از مرگ جعفر بن محمد خبر می‌دهد و سه بار «الله و انالله و انا لله و انا الیه راجعون» را بر زبان آورد و گفت: کجا مانند جعفر یافت می‌شود؟ سپس گفت: بنویس! در بالای نامه نوشت: «اگر شخص معینی را وصی قرار داده، گردن او را بزن.» چون پاسخ نامه رسید، معلوم شد پنج تن را وصی خود کرده است: منصور، محمد بن سلیمان، عبدالله، موسی و حمیده. و در روایت دیگری به جای محمد بن سلیمان، محمد بن جعفر است و به جای حمیده، مولایی از موالی ابوعبدالله. منصور گفت: اینان را نمی‌توان کشت!

یعقوبی از اسماعیل بن علی بن عبدالله بن عباس روایت کند: بر منصور در آمد، دیدم ریش او از اشک چشمش نمناک است. سبب پرسیدم، گفت: نمی‌دانی به خاندان تو چه رسیده است. سید و عالم و باقی مانده گزیدگان آنان درگذشت. جعفر از آنان بود که خدا در باره‌شان گفته است: «ثم اورثنا الكتاب الذین اصطفینا من عبادنا؛» او از کسانی بود که خدایش گزید و از سابقان در خیرات بود.

ابن فضال روایت کند: نزد ام‌حمیده رفتم تا او را به رحلت امام تعزیت دهم. گریست و من از گریه او به گریه در آمدم. پس گفت: اگر ابوعبدالله را هنگام مرگ می‌دید، چیزی شکفت مشاهده می‌کردی. چشم خود را گشود و گفت: هر کس را با من خوشاوندی دارد، گرد آورید. همه را گرد آوردم، بدان‌ها نگرست و گفت: شفاعت ما به کسی نمی‌رسد که نماز را سبک بدارد.

کلینی از امام موسی بن جعفر(ع) روایت می‌کند: من پدرم را در دو جامه شطوی ۳۳ کفن کردم که آن دو، جامه احرام او بود و در جامه‌ای از جامه‌هایش و عمامه‌ای که از علی بن‌الحسین بود.

عرب‌های شمالی است. کلیبان با گروهی از امویان گرد مروان پسر حکم را گرفتند و در جاییه که دهی است نزدیک دمشق، با او به امارت بیعت کردند. پیشقدمی کلبی در رساندن مروان به حکومت، بر ضحاک که قیسی بود، گران افتاد. اوجانب پسر زبیر را گرفت و به مقابله با مروان برخاست. درجنگی که درگرفت، یاران مروان پیروز شدند و رویارویی قیسی و کلبی آغاز شد. شاعران دو تیره درباره این رویداد شعرها ساخته‌اند که خاطره ایام‌العرب و جنگ‌های جاهلی را در ذهن پدید می‌آورد. گمان دارم مثل «أذل من قیسی بحمص» یادگار این دوره باشد. از این نبرد است که دسته‌بندی مضری و یمانی، یا قیسی و کلبی آغاز می‌گردد و خلیفه‌های مروانی ناچار می‌شوند بر حسب مصلحت گاه این تیره و گاه آن تیره را حمایت کنند و طبیعی است که با روی کار آمدن هر دسته و کنار ماندن دسته دیگر، توطئه‌ها آغاز شود و مخالفت‌ها پدید آید و آشوبها به راه افتد.

در حکومت عبدالملک پسر مروان (۶۵۸۶ ق) پیشروی مسلمانان در شرق ایران ادامه یافت. در این لشکرکشی شمار بسیاری از قحطانیان بدان سرزمین‌ها روی آوردند. این روی آوردن برای درآوردن مردم به دین اسلام بود یا بهره‌گیری از غنیمت‌های جنگی؟ خدا می‌داند. مسلم است گروهی درد دین داشتند و

می‌خواستند اسلام را پیش ببرند؛ اما مردمی هم در پی به دست آوردن مال دنیا بودند. چنین اندیشه تازگی نداشت، در زمان رسول خدا(ص) نیز چنین بود.

آن روایت که از پیغمبر اسلام رسیده و در کتاب‌های حدیث دیده می‌شود، نمودار این دو گونه اندیشه است: آن کس که برای خدا و رسول هجرت کرد، (مزد) هجرت او با تو خدا و رسول است و آنکه برای دنیا هجرت کند یا خواهد زنی به دست آرد، مزد هجرت او همان است.

قحطانیان را بیشتر خلیفه‌ها به سرزمین‌های دوردست (شرق اسلامی) می‌فرستادند تا از شر درگیری آنان با مضریان در امان باشند، اما آنان کینه قیسیان را از خاطر نمی‌بردند. چنان که قیسیان نیز پیش افتادن آنان را بر نمی‌تافتند.

در سال هشتادم از هجرت، حجاج، عبدالرحمن پسر محمد اشعث را که از مردم جنوب عربستان بود به حکومت سیستان فرستاد. ناگفته نماند که حجاج از طایفه ثقیف و از عرب‌های شمالی است و عبدالرحمان، از مردم کنده (جنوب عربستان). حجاج از عبدالرحمن دلی خوش نداشت و گویا می‌خواست او را به جای دوردست بفرستد تا برای او مزاحمتی نداشته باشد. در این سال رتبیل حاکم کابل به سیستان حمل برده بود. عبدالرحمن بدانجا رفت و لشکریان رتبیل را سرکوب کرد و نامه‌ای به حجاج نوشت که ما دشمن را از سرزمین بیرون کردیم و غنیمت‌های فراوان به دست آوردیم. مصلحت نمی‌بینم پیشروی را ادامه دهیم. حجاج نوشت: دشمن را دنبال کن! پسر اشعث سران لشکر را که از قحطانیان بودند گرد آورد و گفت: رأی من این است که جنگ نکنیم؛ اما حجاج نمی‌پذیرد. شما چه می‌گویید؟ آنان گفتند: حجاج خواهان از میان بردن ماست. ما را به جنگ ایرانیان می‌فرستد، اگر پیروز شویم به سود اوست و اگر کشته شویم، از دست ما آسوده می‌شود.

پسر اشعث از فرمان حجاج سر باز زد و با سپاه خود رو به عراق نهاد و با حجاج درافتاد. نخست سپاه حجاج شکست خورد؛ اما وی از عبدالملک یاری خواست. سرانجام جنگ آغاز شد. مردمی که از حجاج ناخشنود بودند به یاری عبدالرحمن شتافتند، اما

بقیه از صفحه اول

هنگامی که اسلام از شبه جزیره عربستان به سرزمین‌های همسایه از جمله ناحیه شرقی آن درآمد، مردمی بسیار، نه از بیم کشتار یا پرداخت جزیه (چنان که برخی غرض‌ورزان یا ناآشنایان به تاریخ پنداشته‌اند) بلکه از روی رغبت آن دین را پذیرفتند. آنچه آنان را به استقبال از اسلام واداشت، شعارهایی بود که مبلغان این دین سر می‌دادند، یا آیه‌هایی از قرآن کریم که بر مردم می‌خواندند، یا درس‌هایی که از گفتار و کردار رسول(ص) با آنان در میان می‌نهادند، و آن مردم هر روز بیشتر شیفته این دین و گسترش آن می‌گردیدند. سرلوحه همه این دعوت‌ها، تقوا بود و برادری و برابری (رفتاری که آن مردم در آن روزگار خواهان آن بودند؛ چرا که از ستم و به خصوص نابرابری رنج می‌بردند).

اما هنوز نیم قرن از رحلت پیغمبر نگذشته بود که اندک‌اندک دیدند آنچه خواهان آنند، و برای رسیدن بدان اسلام را پذیرفته‌اند و از یاری حاکمان خود دست کشیده‌اند، در این مدعیان جانشینی پیغمبر و امارت بر مؤمنان، دیده نمی‌شود. خلافت رسول خدا(ص) به خاندانی انتقال یافته است که تا توانستند با پیغمبر و اسلام جنگیدند و سرانجام چون جز پذیرفتن این دین راهی پیش پای خود ندیدند، به زیان گفتند مسلمانیم و در رفتار آنچه کردند و در گفتار آنچه گفتند، همه یا بیشتر آن مخالف اسلام بود.

کسی که خود را امیر مؤمنان می‌خواند و بر مسند خلافت پیغمبر نشسته است، ستمکاری است خودکامه، نژادپرست، مال‌اندوز و قدرت‌خواه که جز خود و پیرامونیان خود را به حساب نمی‌آورد و در دلبستگی به تجمل و آراستن دستگاه حکومت، امپراتوران روم و شاهان ایران را مقتدای خود ساخته است. چون کار در حوزه خلافت چنین باشد، پیداست حاکمان آنان در سرزمین‌ها دوردست چه می‌کردند. و از مردمی چون زیاد که پدرش معلوم نیست، عبید پسر او، حجاج پسر یوسف، خالد پسر عبدالله، عمرو پسر هبیره، یوسف پسر عمرو نصرسیار چه انتظاری می‌توان داشت؟ بیابانگردانی نو به دولت رسیده، از علم بهره‌ای نگرفته، از تقوا درسی نیاموخته، از برادری و برابری بوی نبرده، شیفته حکمرانی، دور از مردمی و انسانی. چنین مردمی بر آنان که زیر دستشان به سر می‌بردند، بزرگی می‌فروختند و خود را برتر و زیردستان را فروتر می‌شمردند.

و گستاخی را تا آنجا رساندند که بدین مردم، رخصت نمی‌دادند در نماز هم با آنان برابر باشند! طبیعی است آن مردم حکومت چنین حاکمان را برنتابند. اما چون پراکنده بودند، در خود توانایی آن را نمی‌دیدند که به‌پاخیزند و بستیزند و در پی فرصت به سر می‌بردند که کسی به نام دین یا حمایت از اسلام و خاندان رسول(ص) برخیزد و اینان گرد او را بگیرند. وضع اجتماعی مردم ایران در آن سالیان چنین بود.

اما تنها ایرانیان نبودند که حکمرانی این مدعیان جانشینی رسول خدا را بر نمی‌تافتند، مردمی از عرب هم از آنان دلی خوش نداشتند. از عراقیان و هم‌چشمی آنان با شامیان، در کتاب «علی از زبان علی(ع)» و کتاب «پس از پنجاه سال» یا «قیام حسین(ع)» آنچه بایست آورده‌ام و در اینجا به تکرار آن نمی‌پردازم، اما ناگفته نماند که قیام‌های سال سی‌وششم تا سال شصت و چهارم و حرکت‌های سال هشتادم تا یکصدوسی‌ام مردم عراق باید نیک بررسی کرد.

ایمن قیام و حرکت‌ها به ظاهر به نام بازگرداندن سنت رسول(ص) یا انتقام گرفتن از دشمنان اهل بیت بود. گروهی از مردم هم در آن شرکت کردند که به راستی خواهان اسلام زمان پیغمبر بودند و می‌خواستند عدالت در اجتماع مسلمانان رواج یابد. اما آنچه بیشتر، در اکثریت آن قیام‌کنندگان به چشم می‌خورد، ستیزه عراق با شام است که پیشینه‌ای طولانی دارد.

در دوره مروانیان دودستگی دیگری در عرب پدید آمد که در آشوب‌ها اثر فراوانی داشت و این دودستگی تا سالیانی چند از حکومت عباسیان نیز ادامه یافت و آن درگیری عرب‌های شمالی یا جنوبی بود. این دو نژاد که هر یک از صدها سال پیش از اسلام خود را عرب و دیگری را وابسته به عرب می‌دانست، با پدید آمدن اسلام و به برکت این دین و نصیحت‌های پیغمبر اندک‌اندک با هم آشتی کردند و برادر شدند؛ اما هنوز بیش از سی سال بر این برادری نگذشته بود که از نو دشمن هم گردیدند. دیگر بار سنت‌های جاهلی زنده شده و مضری و یمانی با نامه‌های دیگری چون قیسی و کلبی به جان هم افتادند. روزگار معاویه و یزید دوران پیش افتادن مضریان بود. اما پس از مرگ این دو امیر، فرصت به دست یمانیان افتاد.

مروان پسر حکم که نخستین حاکم از شاخه دیگر سفیانی است، سال ۶۴ هجری در مرج راهط که در شرق غوطه دمشق است، با ضحاک پسر قیس روبرو گردید. ضحاک در روزگار معاویه و یزید در شام کارها را به دست داشت. او از تیره قیسیان و از

گفت گویی با امام موسی صدر

اهل بیت و پیدایش مکتب جعفری

و آن را مطلق می‌شمارند، به گونه‌ای که ارتکاب هرگونه ظلم و قبحی از سوی خداوند محال است.

* جایگاه حوادثی چون سیل، زلزله و ستمهای اجتماعی، مانند فقر و جهل در عدل الهی کجاست؟

— خلقت خداوند مسائل و حکمت‌هایی دارد که بر ما پنهان است. همچنین خداوند مصلحت‌هایی را در نظر می‌گیرد که فقط بعضی از آنها را درک می‌کنیم و از درک بعضی دیگر عاجزیم. چه بسا یکی از حکمت‌های وجود این مصیبت‌ها برانگیختن دو غریزه حب بقا و میل همیشگی به بهتر شدن باشد؛ چرا که اگر این خطرها و تهدیدهای طبیعی نبود، تمدنها به وجود نمی‌آمد و علوم پیشرفت نمی‌کرد. فقر و ظلم و مشکلات اجتماعی نتیجه کارهایی است که خود مردم انجام می‌دهند و خداوند می‌خواهد نتیجه بعضی از اعمالشان را به آنها بچشاند، باشد که به راه حق بازگردند.

و اما «امامت» یکی از اصول تشیع به شمار می‌آید و نزد شیعیان مفهوم عقیدتی روشنی دارد: ولایت. ولایت نزد شیعه به معنای حکومت

اشاره: به دلیل نقش بی‌بدیل امام صادق(ع) در تشکیل و تکامل مکتب اهل بیت، از دیرباز تشیع را «مکتب جعفری» نیز خوانده‌اند. آنچه در پی می‌آید، پاسخ‌های امام صدر به پرسش‌هایی در همین زمینه است که در حاشیه پنجمین همایش مجمع پژوهش‌های اسلامی در قاهره، مطرح شده است.

***

* شیعه از کجا آمده و چه زمانی ظاهر شد؟

— هر کس انسان دیگری را به عنوان امام و رهبر خود بپذیرد، در حقیقت شیعه او شده است؛ یعنی از او پیروی می‌کند و او را بر خود مسلط ساخته است. در آغاز اسلام گروهی از اولین مسلمانان از اهل بیت پیامبر(ص) پیروی کردند و آنها را امام و رهبر خود برگزیدند. از اینجا بود که اسم شیعه آل‌البیت را به دست آوردند. بسا خود پیامبر(ص) اولین کسی بود که این نام را بر شیعیان نهاد، آنگاه که او عده‌ای از بزرگان صحابه را که پیوند محکم و استواری با علی بن ابی‌طالب(ع) داشتند، «شیعه علی» خواند.

نامگذاری حضرت رسول(ص) را می‌توان در حدیث صحیحی که حاکم در کتاب شواهد التنزیل، عسقلانی در کتاب الصواعق، و طبرانی، دیلمی و ابن‌حنبل هر کدام در کتابهای مناقبشان و سیوطی در تفسیر الدر المنثور آورده‌اند، مشاهده کرد، آنجا که پیامبر(ص) می‌فرماید: «یا علی، ستائت یوم القیامه انت و شیعتک راضیین مرضیین: ای علی، روز قیامت تو و شیعیانت وارد می‌شوید، در حالی که هم شما از خداوند خوشنودید و هم خداوند از شما خوشنود است.» افرادی چون سلمان فارسی، مقداد، عمار، جعفر بن ابی‌طالب، ابوذر، از شیعیان حضرت علی(ع) بودند. از زنان نیز می‌توان از ام‌المؤمنین ام‌سلمه، ماریه قبطیه و حضرت فاطمه(س) نام برد.

* عقاید مذهب شیعه جعفری چیست؟

— شیعیان امامیه در اصول و عقاید کلی و اساسی اسلام با دیگر فرقه‌های اسلامی اختلافی ندارند. ایمان به خدا و یگانگی او، ایمان به فرشتگان و کتابهای خدا و رسولان الهی، ایمان به روز قیامت و... از اموری است که هر شیعه‌ای در آنها راسخ است. قرآن کریم، به همین صورت کنونی، کتابی است آسمانی که هم الفاظ و هم معانی آن از طرف خداوند نازل شده است؛ نمازهای پنجگانه، قبله، روزه، حج و جهاد، زکات، امر به معروف و نهی از منکر، تمام این احکام و قواعد اسلامی، قوانینی هستند که هر شیعه‌ای همه را کاملاً پذیرفته است؛ حضرت محمد(ص) خاتم پیامبران است و هیچ پیامبری پس از او نخواهد آمد؛ حلال او تا روز قیامت حلال و حرامش تا روز قیامت حرام است؛ اسلام تنها دین الهی است که تمام پیامبران به آن بشارت داده‌اند و تا ابد جاودانه خواهد بود.

هر پیامبری دارای شریعت و آیین خاصی بوده است، همان طور که قرآن کریم به این امر تصریح می‌کند؛ و حضرت محمد(ص) کامل‌ترین دین خدا را به بهترین و روشن‌ترین شیوه و با تشریعی آسان به مردم ابلاغ کرده است؛ دین اسلام برای همه جهانیان است، خداوند آن را رحمتی برای همه عالمیان و هدایتی برای همه مکانها و عصرها و نسل‌ها قرار داده است؛ اسلام بالاتر از عقیده است، اسلام فرهنگ و ساختار کاملی برای زندگی است، همچنین رفتار و اخلاق انسان نیز از آن سرچشمه می‌گیرد.

اینها نقاط اشتراکی است که شیعیان در آنها با هیچ مسلمان دیگری که مانند او از اسلام راستین پیروی می‌کند، اختلاف ندارند. البته در دو مورد اختلاف نظر وجود دارد که از اختلاف‌های فرعی به شمار نمی‌روند، بلکه دو اختلاف اساسی‌اند که دو رکن مذهب شیعه به شمار می‌روند. از دیدگاه شیعه امامیه ایمان حقیقی، کامل نیست مگر با وجود این دو رکن اساسی در کنار یکدیگر به همراه سایر احکام و قواعد اسلامی که قبلاً برشمردیم. دو اختلافی که شیعیان را متمایز می‌کند، مسئله «عدل و امامت» است. شیعیان به عدل الهی ایمان دارند

این گزینش عملاً انجام گرفت که داستانی ژرف دارد: هنگامی که رسول اکرم(ص) به همراه گروهی از مسلمانان، در راه بازگشت از حجه‌الوداع به مکانی در کنار برکه‌ای (غدیر) رسیدند، کاروانها را نگه داشت و سپس خطاب به آنها فرمود: «ایا من نسبت به شما از خودتان سزاوارتر نیست؟» گفتند: «آری.» فرمود: «هر کس که من مولای اویم، این علی مولای اوست.» سپس از مردم خواست که با او در مقام امیرالمؤمنین بیعت کنند.

امر ولایت منشأ تلاش برای بنیان نهادن حکومت صالح میان مسلمانان است. این کار از مهمترین واجبات اسلام و از بالاترین وظایف هر مسلمان به شمار می‌رود. بدین معنا که برگزیدن شخصی که عهده‌دار امور مسلمین می‌شود، یک وظیفه مهم دینی است. شیوه‌های جستجو و انتخاب زمامدار در زمان کنونی، به دلیل اختلاف شرایط زمانی، با شیوه‌هایی که در اوایل دوران خلفای راشدین و پس از رحلت پیامبر(ص) وجود داشت، تفاوت دارد.

از سوی دیگر، تاریخ بر اساس ترتیب مشهور و ظاهری خلفای راشدین که علی(ع) را آخرین نفر از چهار خلیفه می‌داند، رقم خورده است؛ اما بحث و گفتگو درباره درستی آنچه اتفاق افتاده، سودی ندارد؛ بنابراین باید تمام اهتمام و توجه خود را به زمان حال معطوف کنیم. اکنون بحث از ولایت، از این رو که باید برای برپایی حکومت صالح تلاش کرد، اولین واجب مسلمانان است؛ چرا که حکومت صالح مهمترین عامل برای برپایی جامعه صالح است و جامعه صالح پیش از هر چیز، همانند خاک حاصلخیزی است که انسان‌های صالح را پرورش می‌دهد. پس از بررسی دیدگاه شیعه درباره عدل و امامت، به نظر می‌رسد که بین شیعه و دیگر فرقه‌های مسلمان، حداقل اختلاف اساسی که مانع تفاهم و گفتگو میان آنها شود، وجود ندارد. بنابراین عدل و ولایت با ایمان بیشتر مسلمانان نزدیک است.

* منابع و آموزه‌های فقه شیعه و مذهب جعفری چیست؟

— مسلمانان در شناخت اسلام و احکام و رهنمودهای آن از کتاب خدا و سنت رسول اکرم(ص) که دو منبع اصلی است، استفاده می‌کنند. بیشتر مسلمانان، سخنان صحابه را نیز سوین منبع در شناخت شریعت اسلام به حساب می‌آورند؛ اما در این منبع سوم، شیعه با سایرین اختلاف پیدا می‌کند. شیعه در عین احترامی که برای صحابه قائل است، گفتار آنها را حجت نمی‌داند، مگر در مواردی که به روایات پیامبر(ص) تعلق گرفته باشد یا اینکه سخن صحابی درباره ضرورت رجوع به پیامبر در امور پیروی کردن از ایشان و توجه به سخنان ایشان باشد. شیعیان به سخنان اهل بیت پیامبر استناد می‌کنند؛ زیرا خود پیامبر به تمسک به آنها و پذیرفتن سخنانشان سفارش کرده است.

شیعیان به ارشادات و رهنمودهایی که دائماً از پیشوایان، به ویژه در دوران امام باقر(ع) و امام صادق(ع) می‌شنیدند، ملزم و پایبند بودند و این رهنمودها، آنها را در ایجاد چارچوبی عقلانی برای تعلیم دینی یاری می‌کرد؛ به طوری که با اجتهاد از طریق آنها، خطری برای دین به وجود نمی‌آمد. به همین علت باب اجتهاد نزد آنان هنوز باز است. از سوی دیگر، تعداد زیادی روایت که بر زبان اهل بیت جاری گشته بود، نزد آنان پدید آمد. همه اینها فقه شیعه را پربار و مبانی عقیدتی آن را غنی کرد و باعث گشوده شدن درهای پیشرفت، نوسازی، نشاط و طراوت به روی فقه گردید. پس فقه و امام معصوم، مورد اختلاف دیگری بین شیعیان و بقیه مسلمانان است و این اختلاف ما را با یک اختلاف دیگر یعنی اجتهاد و مرجعیت آشنا می‌کند.

«اجتهاد» به معنای فهم جدید و مرقی با استفاده از متون دینی و منابع فقهی است، نه قانون‌گذاری جدید و نه جمود و تأکید بر یافته‌های گذشته. اما اجتهاد امری دشوار است؛ زیرا دامنه فقه و منابع آن گسترش یافته و حوادثی که برای کتابها و کتابخانه‌ها اتفاق افتاد، بین سرچشمه‌های اصلی فاصله انداخت؛ همچنین سستی بعضی افراد در نگهداری کتابها، نیز جعل احادیث از سوی دشمنان اسلام و دیگران، مشکلات زیادی در این راه به وجود آورد. از سوی دیگر، ارتباط بین حوزه فقه و دیگر حوزه‌های اجتماعی، ارتباطی پابرجا و جدایی‌ناپذیر است. این مشکلات و موانع آنها، در گذشته، اجتهاد را در جهان اسلام به صورت ویژگی نادری درآورد که عالمان برجسته به آن روی می‌آوردند و بیشتر عمر خود، بلکه تمام آن را صرف این کار می‌کردند.

مکلفان باید در مسائل شرعی و احکام دینی از مجتهدان نظرخواهی کنند و نظر ایشان را بپذیرند. ائمه معصومین(ع) همه مسلمانان را به پیروی از فقها و حرکت در مسیرشان سفارش کرده‌اند؛ چرا که اگر کسی از فقها روی بگرداند، مانند کسی است که از خدا روی گردانده است. منظور از عصر غیبت، دورانی است که امام در بین امت حضور ندارد؛ بنابراین زمان انتظار ظهور امام است. در احادیث متواتر از رسول اکرم(ص) نقل شده است که: «اگر از عمر زمین تنها یک روز باقی مانده باشد، در آن روز مردی از خاندان من ظهور خواهد کرد که هم نام و هم‌کنیه من است. او زمین را پر از عدل و داد می‌کند، بعد از آنکه ظلم و ستم آن را فرا گرفته است.» او همان «مهدی منتظر» است؛ و عصر حاضر همان دوره‌ای است که «غیبت کبری» نامیده می‌شود. وظیفه مسلمانان در این عصر پیروی از مجتهد است. مجتهد تنها مرجعی است که صلاحیت انجام مسئولیت‌های امام را در مسائل دین دارد. البته در صورتی که آن مجتهد بنا بر حدیث شریف، خویش‌ن‌دار، نگهبان دین خود، مخالف هوای نفس و فرمانبردار مولای خویش باشد. تنها مجتهد عادل، حق فتوا دادن و قضاوت در مسائل و احکام شرعی را دارد و نیز می‌تواند تا حد امکان به امور حسبی رسیدگی کند.

و شیعه چنین برداشت می‌کند که رسول اکرم(ص) دارای دو مقام الهی است: مقام اول، رسالت است؛ به این معنا که خداوند او را مأمور کرده تا احکام الهی را به تمام مردم ابلاغ کند. پیامبر این وظیفه را به بهترین وجه، با امانت و دقت، به‌دور از هر گونه سستی و کاستی، در ۲۳ سال پیایی، به انجام رسانید. مقام دوم، ولایت است؛ به این معنا که خدا پیامبر را مأمور کرد تا قانون خداوند را اجرا کند و جامعه‌ای اسلامی تأسیس کند که در آن روابط بین مردم با یکدیگر و نیز رابطه آنها با حاکم و خداوند، به صورتی منظم و مرتب برقرار شود.

این وظیفه الهی به سبب اصل ولایت صورت گرفت. چون پیامبر(ص) توانست این هدف بزرگ را عملی کند، به آن حضرت مقام حکومت بر مردم و قضاوت در امورشان را داد. خداوند اطاعت از پیامبر را در اموری که برای جامعه اسلامی ضروری تشخیص می‌دهد، بر مردم واجب کرده است. از جمله در رهنمودها و دستورهایی که در کنار احکام کلی اسلام صادر می‌شود، که اجرای آنها اطاعت از خداوند به شمار می‌آید. وقتی که مردم از تعلیم و دستورات رسول(ص) که به موجب اصل ولایت صادر می‌شود، اطاعت می‌کنند، از پیامبر اطاعت می‌کنند. اطاعت از پیامبر را هم خداوند واجب کرده و اطاعت از رسول(ص) همان اطاعت از خداوند است.

تاریخ بیانگر این است که پیامبر(ص) این حق ولایت را اعمال کرد و زمام امور را در شهر مدینه به دست گرفت و شروع به وضع قوانین کلی نمود که می‌تواند پایه و اساسی برای سازمان‌دهی و تشکیل جامعه کامل اسلامی در چارچوب شریعت الهی باشد. در این زمینه احکام و دستورات زیادی صادر کرد که به زندگی فردی انسان و نیز فعالیتهای او در زمینه‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و دفاعی مربوط می‌شود. هرکس سیره پیامبر را در آن دوره درخشان از اسلام بررسی کند، به جزئیات ظریف و جالبی از توجه حضرت به پشتیبانی از جامعه اسلامی در مقابل دشمنان خارجی و منافقان و فرصت‌طلبان داخلی دست می‌یابد. همچنین درمی‌یابد که اسلام چگونه با وضع قوانین و نظامهای اجتماعی، از ایجاد شکاف و دودستگی در جامعه جلوگیری می‌کند و در برابر عقب‌ماندگی و حماقت و رکود و سستی در تولید می‌ایستد. زمانی که پیامبر امتش را ترک کرد و به ملکوت اعلیٰ پیوست، پس از ده سال و چند ماه که ولایت امور مسلمانان را برعهده داشت، امر ولایت برای تکمیل جامعه جدید، به موضوع بحث و اختلاف میان مسلمانان تبدیل شد. پس باید آشکارا و بدون حساسیت، این مسئله را مورد بحث و بررسی قرار دهیم.

عقیده شیعه در این مسئله، از اندیشه‌ای اصیل سرچشمه می‌گیرد که نزد آنان عبارت است از اینکه در خصوص چنین شخصی که عهده‌دار امور جامعه می‌شود، حتماً باید روایت صریحی از پیامبر(ص) و دستوری از سوی خداوند وجود داشته باشد. او همان کسی است که «نسبت به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است»؛ زیرا جامعه اسلامی تفاوت اساسی با جامعه جاهلی دارد و در حقیقت اسلام انقلابی بود که جامعه جاهلی را از بن دگرگون کرد.

نظام جدید برای اینکه در جان و روح مردم رسوخ کند، به کسی نیاز داشت که بتواند به آن نظام اهتمام ورزد و این همان مقام ولایت است که بر اثر تشکیل آن جامعه متفاوت، حساسیتها و دقتهایی به دست آورده بود؛ بنابراین انتخاب چنین شخصی در آن دوران به علت حساسیت فراوان آن زمان باید از طرف خداوند صورت می‌پذیرفت و با آن مرحله نوپا از جامعه جدیدی با احتیاط و دقتی کامل برخورد می‌شد.

پاک و منزله ششم امام تشیع

استاد ادیب برومند

چيست در ايام، بهترينه علايق
تا كه بدین علقه دل نهند خلایق؟
عَلَقَةُ پاكی كه بی عوارض طاری
فكر تو راه دهد به كُنه حقایق
پرورَدت همچنان درخت برومند
رونقِ باغ و بهار و زيب حدایق
بستُرَدت گردها ز لوحه خاطر
گرد غم روزگار و غفلت سابق
دیر زمانی چو بگروی به طریقش
اوست چو جانانه‌ای چنان كه تو عاشق
این چه علاقه است و بهر چيست دلاویز؟
بهر متاعی است بی‌گزیند عوايق
این چه متاعی است بی‌بدیل و همانند
بی‌خطر از دستبرد رهن و سارق
چيست متاعی چنین مبارک پیوند؟
این بؤد آن علم با عمل شده لاحق
علم متّوج به تاج معرفت حق
علم مقید به جلب رأفت خالق
علم مبرا ز انتساب رعونت
علم منزله ز كید و شید منافق
كیست بدین علم در زمانه مسلم
غیر جناب امام جعفر صادق؟
پاك و منزله ششم امام تشیع
خواجۀ دین‌پروران و بر همه فایق
شاخصی از اهل بیت پاك پیمبر
جد بلغش به سعی جد متوافق
علم لدنیش بود و مكتسبش نیز
گسترۀ فضلش آفتاب مشارق
پیر خرد بر درش چو قاری ایجد
عالم كل در برش چو طفل مُراهق^۱
طور معالم منور از قیساتش
كوه مكارم به وزن او متطابق
مسند ارشاد، زب و زبور از او یافت
کرد مسخر جهان به منطق ناطق
پایه‌ای بنیان نهاد مذهب حق را
کرد ستون هاش آهین به موثق^۲
فكر متینش نوید حل مسائل
رای رزینش كلید گنج مغالق^۳
محضر درسش هماره بود چو كانون
گرم ز انبوه عالمان مناطق
در ره دین هر كجا مضیقه عیان گشت
فكرت او بود رهگشای مضایق
زد ز سر صدق، پشت پا به حكومت
کرد به ارشاد خلق، طی طریق
كار سیاست رها به دنیویان كرد
وز پی دین زد قلم به شرح دقایق
مسأله گفت آن كه متكي به خدا بود
مظلّم بُرد آن كه مُتَسبب به دوائق^۴
در ره فرهنگ دین مجاهده پیوست
گشت در این اشتغال، راتق و فاتق
دعوت بومسلم از برای خلافت
هیچ نپذرفت آن حفیظ وثایق
بود پریشیده فقه مكتب و آیین
کرد بسامان، سوابقش چو لواحق
تا كه كند رخت نو به پیکر اسلام
كرد برون ز آستین جبّه، مراق
روح پیمبر قرین بهجت و شادی است
از همم این چنین نواده لایق
تا كه شكوفد به باغ، نرگس شهلا
تا كه بروید به دشت، تازه شقایق
مذهب او باد در امان ز موانع
سایه او باد بر رئوس و مفارق
گشت رهاورد حج عمره، «ادیبا»
این اثر نغز بهر اهل ذواق

پی‌نوشت‌ها:

۱. طفل نابالغ

۲. استوار دارنده‌ها

۳. دشواری‌ها

۴. مقصود «منصور دوائق» خلیفه آن زمان است كه دشمن امام بود.

در گفت وگو با آیت الله العظمی صافی گلپایگانی

حقایق شنیدنی از زندگی امام صادق

متبحر در علم رجال، چهار هزار نفر از شاگردان حضرت صادق(ع) را با نام در کتابش جمع‌آوری کرده، و از هر کدام در یک موضوع علمی و اسلامی از آن حضرت کلام و حدیثی نقل کرده است. کتاب توحید مفضل، رساله اهل‌بیت، مباحثات آن حضرت با رؤسا و سران زنداقه و ملاحده، و مادیین همه موجود است كه اطلاع و علم وسیع آن حضرت از طب، تشریح و خواص اشیاء را ثابت می‌كند.

* آیا صحیح است كه جابر بن حیان دانشمند بزرگ علم شیمی

هم از شاگردان آن حضرت بوده‌اند؟

— یکی از علومی كه مسلمانان حضرت صادق(ع) تدریس نموده و به آن عنایت داشته‌اند، علم شیمی بوده كه سرانجام از آن دانشگاه بزرگ، مردی نابغه به نام جابر بن حیان فارغ التحصیل شد كه اگر از آن زمان تا حال دنباله نتایج استفاده‌های این مرد از امام ششم و تحقیقات و بحث‌های علمی او را گرفته بودیم و به علوم دیگر كه مورد نیاز جوامع متمدن و پیشرفته است، اهمیت داده بودیم، امروز در میدان مدنیت مادی، به غرب و اروپا و آمریکا كه هرچه دارند از اسلام و اصول عالیه آن و از بركات مساعی علمای مسلمین است، محتاج نمی‌شدیم.

در اینکه جابر شاگرد امام صادق(ع) بوده و علومی كه از او ظاهر و راهنمای دانشمندان در تحقیقات علمی گردیده، نتیجه تلمذ در خدمت آن حضرت بوده است، نباید شك داشت. یاقی در «مرآة الجنان» در ترجمه آن حضرت می‌گوید: «له كلام نفیس فی علوم التوحید و غیرها، و قد الف تلمیذه جابر بن حیان الصوفی كتابا یشتمل علی الف ورقه تتضمن رسائله و هی خمس مائة رسالة؛ یعنی حضرت صادق(ع) صاحب کلمات و بیانات نفیسه‌ای در علم توحید و علوم دیگر است، و شاگرد آن‌حضرت جابر بن حیان کتابی تألیف کرده مشتمل بر هزار ورق كه متضمن پانصد رساله از آن بزرگوار است.

«هولم یارد»، دانشمند بزرگ شیمی، تصریح کرده كه جابر شاگرد امام جعفر صادق(ع) بوده است. سید و علامه زاهد شهیر سید ابن طاووس می‌فرماید: «و ممن وفقت علی كتاب منسوب الیه من علماء الشیعه جابر بن حیان من اصحاب الصادق صلوات الله علیه؛ یعنی از کسانی كه واقف شده‌ام بر كتاب منسوب به او در علم نجوم از علمای شیعه جابر بن حیان از اصحاب حضرت صادق صلوات الله علیه است.

غرض آن‌كه حضرت صادق(ع) یک قوه فکریه در عصر خودشان بودند كه به تدریس علوم اسلامی و علوم قرآن و سنت و عقاید اكتفا نمروده، بلكه به بحث در عالم كائنات و اسرار آن پرداخته و در افلاك، مدارات شمس و قمر و نجوم، علومی را اظهار كردند كه در ضمن آن مقدار نعمت‌های خدا را بر انسان تعلیم فرموده و وحدانیت خالق را از ابداع مخلوق و از تعدد اشكال و رنگ‌ها و غیر آن به مردم آموختند.

* توصیه شما به تعظیم و بزرگداشت ايام شهادت امام جعفر صادق(ع) چیست؟

— آن شاء الله همه ما از آنهایی باشیم كه بتوانیم مكتب اهل بیت(ع) را به سراسر دنیا معرفی كنیم تا همه بدانند كه خداوند متعال چنین افراد برجسته‌ای در عالم وجود خلق کرده است. شیعیان مكتب ائمه(ع) همانند سابق در مجالس عزای امام به حق ناطق حضرت صادق(ع) شركت كنند و با شكوه هر چه بیشتر مراسم عزاداری ايام شهادت آن حضرت را برگزار كنند كه تعظیم مثل این روز، تعظیم دین و احكام الهی است.

همه شیعیان باید با برپایی مجالس وعظ، خطابه و بیان فضایل امام صادق(ع) و نیز به راه‌انداختن هیأت‌های عزاداری، ارادت خود را به خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام اظهار نمایند كه تعظیم و بزرگداشت شخصیت بی‌نظیر آن بزرگواران، تعظیم شاعران است «و من یعظم شعائر الله فإنها من تقوى القلوب».

* در بین اهل بیت(علیهم السلام)، امام صادق، بیشتر از همه آن بزرگواران موفق به نشر و ترویج علوم و معارف اسلامی شدند؛ علت آن چیست؟

— اوضاع و احوال سیاسی زمان آن حضرت فرصت نشر معارف و علوم را فراهم نمود كه ایشان بتوانند بیش از سایر اهل بیت(ع) به این عمل اقدام نمایند؛ چرا كه عصر آن حضرت، عصر ضعف بنی‌امیه و قیام مردم علیه حكومت آنها بود و حكومت بنی عباس هم اگر چه تأسیس شد؛ اما در آغاز كار، قدرت اعمال سیاست روی مدارس، مجالس علمی و معارف اسلامی نداشت، و برای علاقه‌مندان به علم و دانش پژوهان، فرصتی پیدا شد كه بتوانند به طور دقیق و عمیق علوم اسلام را بررسی و مطالعه كنند؛ بدین جهت از اطراف و اكناف برای كسب علم به آن حضرت روی آوردند و حضرت در این فرصت توانستند معارف اسلام و حقایق را كه تا آن زمان مخفی مانده بود، آشكار و در اختیار مردم بگذارند.

* موقعیت امام صادق(ع) نزد بزرگان و دانشمندان شیعه و اهل سنت چگونه است؟

— هر اهل تحقیقی كه كتب و آثار بزرگان و دانشمندان را مورد مطالعه قرار دهد، متوجه می‌شود كه دانشمندان بزرگ حتی از مخالفین مكتب اهل بیت علیهم السلام، امام صادق(ع) را ستوده و زبان به اعتراف درباره اعلم و افضله بودن ایشان دارند. برای مثال ابوحنیفه رئیس احناف می‌گوید: «ما رأیت أفعه من جعفر بن محمد؛ من فقیه‌تر از جعفر بن محمد ندیده‌ام.» یا ابن عقده — از محدثان معتبر و مورد قبول نزد شیعه و سنی — كتابی دارد به نام «اسماء الرجال الذین رووا عن الصادق علیه السلام» كه در آن نام چهار هزار نفر را نقل کرده كه همه از حضرت امام جعفر صادق(ع) حدیث نقل کرده و اخذ علم نموده‌اند.

همچنین نجاشی در رجال خود از احمد بن عیسی اشعری نقل کرده كه می‌گوید: «قال: خرجت إلی الكوفة فی طلب الحدیث فلقیت بها الحسن بن علی الوشاء فسألته أن یخرج الی كتاب العلاء بن رزین القلاء و أبان بن عثمان فأخبرهما إلی فقلت له: أحب أن تجیرهما لی. فقال لی: رحمك الله و ما عجلتك اذهب فاكتهما و اسمع من بعد. فقلت: لا آمن الحدّان. فقال: لو علمت أن هذا الحدیث یكون له هذا الطلب لاستكثرت منه فانی أدرکت فی هذا المسجد تسعمائة شیخ كل یقول حدیثی جعفر بن محمد.»

یعنی: من در طلب علم حدیث به كوفه رفتم و در آنجا به خدمت حسن بن علی و شارسیدم، به او گفتم: كتاب علاء بن رزین و ابان بن عثمان احمر را به من بدهید تا از روی آنها نسخه‌برداری كنم؛ او آن دو كتاب را به من داد، گفتم: اجازه روایت نیز بدهید. فرمود: خدا تو را رحمت كند، چقدر عجله داری ببر بنویس، سپس بیا برای من بخوان تا بشنوم، آن‌گاه اجازه روایت بدهم. گفتم: بر خودم از پیشامدهای زمان خاطر جمع نیستم. حسن بن و شارسید گفت: عجب! اگر من می‌دانستم كه حدیث این گونه مشتری و خواهان دارد، بیشتر از این جمع می‌كردم. من در مسجد كوفه ۹۰۰ شیخ را درك کرده‌ام كه همه می‌گفتند: حدیث كرد مرا جعفر بن محمد.»

آنچه معروف است امام صادق(ع) بیش از چهار هزار نفر شاگرد تربیت کرده‌اند.

* آیا همه این شاگردان در رشته‌های اسلامی پرورش یافته‌اند یا در رشته‌های تجربی هم ایشان شاگردانی داشته‌اند؟

— شاگردان آن حضرت در رشته‌های علوم اسلامی، مانند كلام، فقه، تفسیر و حدیث خلاصه نمی‌شوند. آن حضرت در رشته‌های مختلف علوم طبیعی، مانند شیمی، طب، تشریح، نبات‌شناسی، نجوم، هیئت، ریاضی و منافع الأعضاء نیز شاگردان بسیاری داشتند. ابن عقده، دانشمند

مکتب اهل بیت معروف به مذهب جعفری است. این نسبت دو علت داشت: امام صادق (ع) در اواخر دولت اموی و اوایل حکومت عباسی آزادی داشت که توانست بسیاری از تعالیم دین را بیان کند، به همین دلیل، بیشتر احادیث فقهی مذهب اهل بیت از ایشان نقل شده است. از سوی دیگر، امام به علم و دانش شهرت داشت. به این دو دلیل مکتب اهل بیت را مذهب جعفری می‌گویند؛ اما در حقیقت این مذهب همه اهل بیت است و شیعه احکامش را از همه آنها گرفته است و پیامبر اکرم (ص) آنان را همسنگ قرآن دانست، تبعیت از ایشان را واجب کرد و تمسک به ایشان را مایه رهایی از گمراهی شمرد.

تاریخ تولد شیعه به ابتدای رسالت برمی‌گردد و بنابر مصلحت‌سنجی به وجود نیامده است. در دوره‌ای اسم امام صادق (ع) بر مکتب شیعه اطلاق شد که انگیزه‌هایی برای ایجاد مذاهب جدید پیدا شده بود؛ اما باید مشخص شود که اسم امام بر مذهب شیعی برای اشاره و مشخص ساختن این مذهب است، نه به این دلیل که ایشان مذهبی جدید پایه گذاشته است. در هر صورت، محور اصلی تشیع، اطاعت از پیامبر اکرم (ص) و اقتدا به اهل بیت او و پیروی از آموزه‌ها و تعالیم آنان است. ابو حاتم رازی می‌گوید: «اولین عنوانی که در اسلام به وجود آمد، عنوان شیعه بود. این عنوان لقب چهار تن از صحابه، یعنی ابودر، سلمان، عمار و مقداد بود و بعد از جنگ صفین، یاران علی به این اسم شناخته شدند».

درگیری نهضت اصلاحی و دولت عباسی

در زمانی که موج سرکش گرفتاریها بر جامعه حاکم بود؛ در زمانی که اندیشه‌ها به جریان افتاده، دیدگاهها به هم آمیخته و مردم دچار اختلاف شده بودند و بر اثر خودپرستی، با یکدیگر درگیر شدند و بر سر سلطه و برتری بر دیگری، به نزاع پرداختند، در نتیجه بدعتها و خرافه‌ها گسترش یافت و گروههایی به وجود آمدند که لباس اسلام را به تن کردند، در حالی که از آموزه‌های اسلام خالی و منکر اصول آن بودند. کسانی هم که در واقع بیش از پیروان دیگر ادیان برای اسلام خطر داشتند، خود را در میان مسلمانان جا کرده بودند. برخی نیز ادعای دوستی اهل بیت و ارتباط با آنها را داشتند، ولی دشمن آنان و مخالف نهضت ایشان بودند. از این رو امام صادق (ع) به کار آنان بسیار توجه و دقت می‌کرد و در برابرشان به شدت می‌ایستاد.

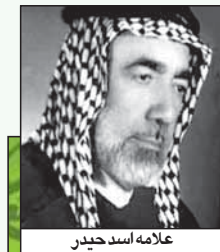
امام مردم را به اصلاح و تمسک به آموزه‌های دینی فرا می‌خواند و از آنها می‌خواست قواعد اسلام را در زندگی فردی، اجتماعی و اقتصادی خود اجرا کنند؛ نظرات اختلاف‌برانگیز را دور بریزند؛ هوای نفس و چنددستگی و جدایی در دین را رها کنند تا همه مسلمانان زیر پرچم قرآن و آموزه‌های پیامبر (ص) متحد شوند؛ برادری عمومی، برابری کامل و همبستگی اجتماعی شکل بگیرد و تعاون و مهربانی، عدالت و راستی، رحم و صبر، احسان و نیکی و خیر و هر آنچه بر پایه این وحدت قرار دارد، در جامعه اسلامی حکمفرما شود.

امام از سیاست کناره‌گرفت و خویشان داری پیشه کرد و جایگاه علمی خود را نگه داشت. او شخصیتی بود که همه بدو توجه داشتند و مردم با دیده بزرگی و شکوه به او می‌نگریستند و جویندگان علم با وجود اختلاف نظرشان، از گوشه و کنار به محضرش می‌آمدند و

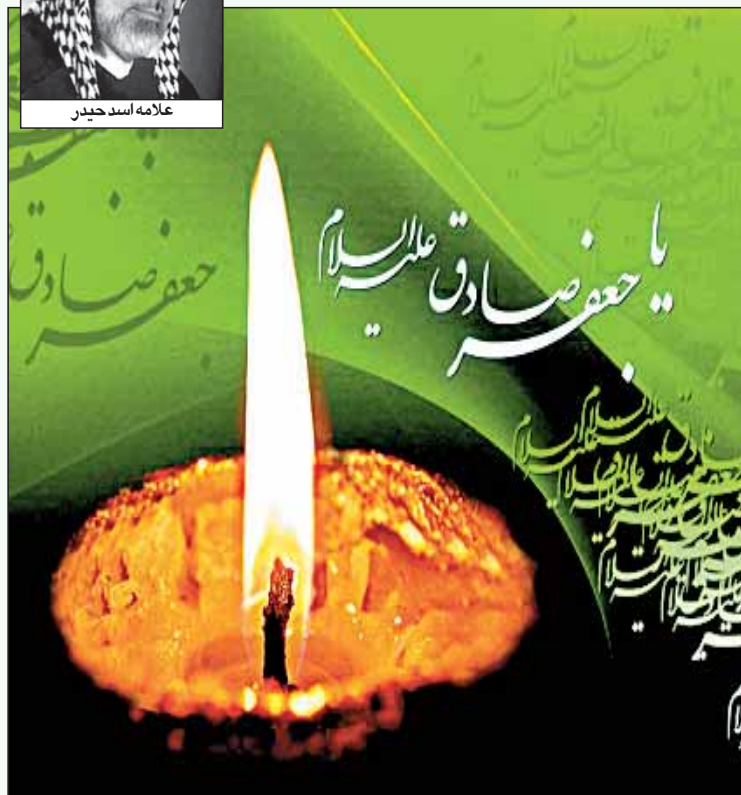
دانشمندان سرشناسی به محضرش رفت و آمد داشتند که در زمره پیشوایان مذاهب و گروههای اسلامی درآمدند و همگی به برتری و علم آن حضرت اعتراف می‌کنند.

تأثیر نهضت اصلاحی امام بر منصور عباسی بسیار زیاد بود. نه اینکه منصور آن را تحسین کند و موضع خوبی در برابرش داشته باشد، بلکه گاه خشم خود را از آن آشکار و گاه پنهان می‌کرد؛ زیرا توجه مردم به امام و گسترش مراش را نشانه‌های انقلابی می‌دانست که به

مکتب امام ششم

علامه اسدجدید

خود را ذره‌ذره از غلاف بیرون کشید، به این انگیزه که اگر توانست، به او ضربه بزند.

دولت عباسی از ابتدای شکل‌گیری، خود را وارث پیامبر (ص) جا می‌زد و ادعا می‌کرد آنها سزوارترین مردم به حکومت هستند و خلافت راستین را به اجرا می‌گذارند و می‌کوشیدند وجهه دینی به دولت خود بدهند، در مقام پاسداری پایه‌های اسلام در برابر مردم ظاهر شوند و نشان دهند که قدرشان قدرت خداست و بر اساس فرمان او حکومت می‌کنند. عباسیان ردایی را که پیامبر (ص) به کعب بن زهیر بخشیده بود، در جشنها و مراسم و حتی گردهمایی‌های جنگی و بسیاری وقتها در نمازهای جماعت می‌پوشیدند. هلال صابی آنجا که درباره بر تخت نشستن خلفا و لباس آنان در مراسم می‌گوید، آورده است: «عادت این است که خلیفه بر صندلی بلندی بنشیند، لباسش سیاه باشد، عمامه سیاه بر سر بگذارد، شمشیر پیامبر (ص) را به کمر ببندد، موزه سرخ به پا کند، قرآن عثمان را پیش رو قرار دهد و ردای پیامبر (ص) را بر دوش افکند».

با استفاده از این ظاهر فریبنده، توانستند بر بسیاری از مردم تأثیر بگذارند، به گونه‌ای که مردم آنان را افرادی مقدس ببینند و اعتقاد داشته باشند آنها وارث پیامبر و شایسته حکومت هستند و هرکس به آنان انتقاد یا علیه آنان قیام کند، بر خداوند شوریده است. عالمانی که ضعف و سستی بر دل و جانشان سایه

افکنده و طمع، زمام عقلشان را به دست گرفته بود، انتشار عقاید دروغین را برعهده گرفتند، افسانه‌ها بازگو کردند و از پیش خود حدیث ساختند، به گونه‌ای که این اعتقادات در دل و جان بسیاری از مردم رخنه کرد. در نتیجه هر کس دولت عباسی را مشروع نمی‌دانست، ملحد خوانده می‌شد.

در دوران حکومت منصور مردم با ستمهای گوناگون روبرو شدند که پیش از این سابقه نداشت؛ همان‌گونه که زجر و بدبختی را بر سر علویان فرود آورد و با آنان چنان رفتار کرد که تاریخ ماندنش را به خود ندیده است: آنها را پراکند، دنیا را برایشان تنگ کرد و انواع سختی‌ها و آزارها را به ایشان چشاند. در عین حال، به کار خود رنگ قداست می‌داد و خود را حاکم شرعی می‌دانست؛ بدین معنا که هر چه می‌کند، به خواست و اجازه خداست؛ چنان که در خطبه روز عرفه گفت: «ای مردم، من فرمانروای خدا بر زمین او هستم و شما را اداره می‌کنم. من خزانه‌دار فیء او هستم، به خواست او عمل می‌کنم و با اجازه او به شما می‌بخشم. خداوند مرا قفل این خزانه قرار داده است؛ هرگاه بخواهد، مرا باز کند که به شما پرداخت کنم و فیء را میانتان تقسیم کنم و هرگاه بخواهد مرا ببندد، می‌بندد».

منصور نگاه مردم را به دلخواه خود تغییر می‌داد و حیل‌های گوناگونی را برای پیروزی بر امام به کار می‌بست. او نمی‌توانست شهرت علمی امام را برتابد. از این رو کوشید جایگاه مالک را بالا ببرد و صدور فتوا را تنها به او منحصر کند. جارجی منصور همه جا فریاد می‌زد: «هیچ کس جز مالک فتوا ندهد!» از سوی دیگر، از مالک خواست کتابی بنویسد که به عنوان مرجع رسمی در فقه باشد و نتوان به غیر آن رجوع کرد یا از دیگری پرسید؛ به همین علت علمای مدینه را کنار گذاشت و تنها به مالک چنین امتیازی داد که می‌دانست منشأی اموی دارد.

در آن زمان این سخن امام صادق (ع) در همه جا پیچیده بود که «پیشوایی و امامت، تنها سزاور کسی است که سه صفت داشته باشد: ورع که او را از انجام حرام باز دارد؛ بزرگ‌منشی که به وسیله آن خشم خود را نگاه دارد؛ و نیک‌رفتاری با کسی که سرپرستی‌اش را به عهده گرفته است، به گونه‌ای که همچون پدری بسویار مهربان برای او باشد.» بنابراین سخنان، منصور شایسته خلافت نبود؛ چرا که هیچ یک از این ویژگیها را نداشت.

همچنین امام مردم را از شکایت بردن به نزد حاکمان قاضی قرار دادن آنان نهی می‌کرد و آنان را حاکمان ستمگر و پیشوایان گمراهی می‌خواند که قضاوتشان را نمی‌پذیرفت و می‌فرمود: تسلیم فرمان آنان شدن و برای آنان کار کردن، زیر پا گذاردن حق و همدستی در ظلم است. یاران خود را که با افراد حکومت همکاری داشتند، سرزنش می‌کرد و از این کار باز می‌داشت و می‌فرمود: «ستمگر و کسی که او را یاری می‌کند و کسی که از کار او راضی است، شریک یکدیگرند» و «هر کس ستمگری را در برابر ستم‌دیده‌ای یاری کند، خداوند بر او خشمگین خواهد ماند تا اینکه دست از یاری او بردارد.» درگیری میان مکتب امام صادق (ع) و دولت عباسی، به مرور زمان بسال گرفت. دولت راههای گوناگون را آزمود و حیل‌های بسیاری به کار بست تا مکتب را به فرمان خود درآورد و با خود همراه سازد؛ ولی هیچ‌یک سودی نبخشید.

*برگردان: گروه مترجمان

ابراهیم شفیعی سروستانی

ششمین امام معصوم در ۱۷

ربیع الاول سال ۸۳ ق در مدینه منوره به دنیا آمد. پدر ارجمندش حضرت محمد بن علی الباقر (علیهما السلام) و مادر گرانقدرش «ام فروه»، دختر «قاسم بن محمد بن ابی بکر» بود. نام مبارک آن حضرت «جعفر» و کنیه‌های حضرتش ابوعبدالله، ابواسماعیل و ابوموسی بود. آن جناب را القاب بسیاری بوده که از آن جمله صادق، فاضل، طاهر و قائم

از همه برجسته‌ترند.

امام صادق در دوران حیات جد بزرگوارش حضرت علی بن الحسین (ع) به دنیا آمد و در آن تاریخ که سیدالسادین جهان را بدرود می‌گفت، صادق آل محمد، کودکی دوازده ساله بود و به سال ۱۱۴ ه. ق که حضرت باقر (ع) رحلت کرد، وی ۳۱ سال داشت و از آن تاریخ به بعد به مدت ۳۴ سال امامت و راهبری شیعیان را بر عهده گرفت. از خصوصیات ظاهری آن حضرت این که ایشان متوسط القامه، میانه بالا، فروخته رو، دارای پوست سفید، بینی کشیده و موهای سیاه و مجعد بوده و برصورت زیبایی خال سیاه هاشمی بود که بر ملاحظت می‌افزود. آن امام چهره‌ای جذاب داشت و در نهایت جلالت و هیبت بود؛ چنان که هر بیننده‌ای را مسحورخویش می‌ساخت.

انتقال امامت به حضرت صادق

از آن امام نقل شده است: «در آن دم که پدرم دیده از دیدار فرو می‌یست، رو به من کرده فرمود: «چند تن گواه بر بالین من حاضر کن». من نیز چهار نفر از رجال برجسته قریش را که در میان ایشان «نافع» غلام «عبدالله بن عمر» نیز بود، پیش او آوردم. سپس فرمود: «بنویس، این چیزی است که یعقوب به پسرانش وصیت کرد که ای پسران من، خدا دینش را برای شما برگزیده، مبدا که جز بر سبیل اسلام از دنیا برآید». آنگاه رو به من کرده فرمود: «ای جعفر، پس از مرگم تو اقدام به غسل و کفن من نما و با آن جامه که در آن نماز جمعه می‌خواندم، کفنم پیوشان و عمامه‌ام را به سرم بیند و در دل خاک بند کفنم را باز کن. قبرم را چهار گوشه ساز و آن را چهار انگشت از زمین بالا بیاور». آنگاه به آن چهارتن گواه فرمود: «به خانه‌های خویش بازگردید. خدایان رحمت کند».

امام صادق (ع) ادامه می‌دهد: من گفتم: «پدر جان، چه چیز در این جریان بود که لازم بود بر آن گواه گرفته شود؟» فرمود: پسر جان، می‌خواستم همه بدانند که پس از من زمام امور به مشیت کیست. دوست نمی‌داشتیم که در امامت تو شبهه و اشکالی به وجود بیاید. آری، از آن زمان به بعد، در محیطی پر آشوب و در میان اقیانوسی پرتلاطم، حضرت صادق، سکاندار کشتی شیعیان آل محمد (ص) می‌گردد. کشتی‌ای که از جور زمانه آسیب‌ها دیده و زخم‌ها برداشته بود و اکنون در میان گرداب حوادث روزگار، راه خویش را به سوی ساحل آرامش می‌پویید.

آغاز امامت آن حضرت مصادف با عصر خلافت «هشام بن عبدالملک» است. او از سال ۱۰۵ ه. ق به خلافت رسیده و مردی بسیار زشت روی و زشت خوی بود. (۶) در آن زمان سال نهم خلافتش را در اوج رذالت و پستی و در نهایت خسرونت و سنگدلی سپری می‌کرد. اما در سال ۱۲۵ که به هلاکت رسیدن هشام، دوران خلافت ننکین او که آکنده از ظلم و جور نسبت به آل علی علیه‌السلام، و فساد و تباهی بود به پایان رسید و پس از او زمام امور مسلمین به دست بی‌کفایت مردی دیگر از بنی مروان یعنی «ولید بن یزید بن عبد الملک» افتاد.

ولید به شرابخواری و بی‌بند و باری معروف بود و به نقل مورخین در اواخر عمرش به کیش «مانی» گرویده و علنا به انکار خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، می‌پرداخت و سرانجام به خاطر همین اعتقادات و اعمالش مردم بر او شوریده و او را به قتل رساندند.

با هلاکت «ولید بن یزید» در سال ۱۲۶ ق، دو خلیفه دیگر بر مسند خلافت نشستند، اما اوضاع زمانه چنان آشفته و پر آشوب بود که در مجموع خلافت آنها به هشت ماه هم نرسید و در سال ۱۲۷ ق، «مروان بن محمد» معروف به «مروان حمار» از استان جزیره به دمشق حمله کرد و خلافت را به دست گرفت.

مروان به قصد تحکیم اساس سلطنت خود و بازگرداندن قدرت و شوکت از دست رفته دولت بنی‌امیه و بنی‌مروان، دست به کشتارها و سخت‌گیری‌های بسیار زد، اما بی‌خبر بود که دوران اقتدار بنی‌امیه به سر آمده و تاریخ در انتظار رو شدن برگ تازه‌ای از دفتر پرماجرایی حکمرانان پس از رسول اکرم صلی‌الله‌علیه و آله است.

در آن زمان که «مروان بن محمد» در منطقه جزیره درگیر جنگ با خوارج بود، در خراسان غوغایی دیگر برپا بود و سفیران بنی‌عباس در حال گرفتن بیعت از مردم برای یاری خود بودند و رفته رفته شعله قیام بالا می‌گرفت. بالاخره پس از سالها جنگ و خونریزی میان بنی‌عباس و بنی‌مروان در سال ۱۳۲ ق «مروان حمار» به قتل رسیده و سرش را به نزد «ابوالعباس سفاح» می‌برند و این پایان حکومت هزارامه بنی‌امیه و بنی‌مروان و آغاز خلافت بنی‌عباس بود.

وضعیت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی امپراطوری اسلام

رژیم بنی‌امیه در سالیان آخر زندگی امام باقر (ع) و نیز سالهای آغاز امامت فرزندش امام صادق (ع)، یکی از پرماجرترین فصول خود را

خط مشی و موقعیت امام صادق (ع)

می‌گذرانید. قدرت‌نمایی‌های نظامی در مرزهای شمال شرقی (ترکستان و خراسان)، شمال (آسیای صغیر و آذربایجان) و مغرب (آفریقا و اندلس و اروپا) از سویی و شورشهای پی در پی در نواحی عراق عرب، خراسان و شمال آفریقا که عموماً یا به وسیله بومیان ناراضی و زیر ستم و گاه به تحریک یا کمک سرداران اموی به پا می‌شد.

از سویی دیگر، وضع ناپس‌امان و پریشان ملی در همه جا و مخصوصاً در عراق، مقر تئولداران بزرگ بنی‌امیه و جایگاه املاک حاصلخیز و پرپرکت که غالباً مخصوص خلیفه یا متعلق به سران دولت او بود و حیث و میل‌های افسانه‌ای هشام و استاندار مقتدرش خالد بن عبدالله قسری در عراق و بالاخره فخطی و طاعون در نقاط مختلف از جمله خراسان و عراق و شام و... حالت عجیبی به کشور گسترده مسلمان نشین که به وسیله رژیم بنی‌امیه و به دست یکی از معروف‌ترین زمامداران آن اداره می‌شد، داده بود. بر این همه باید مهمترین ضایعه عالم اسلام را افزود: ضایعه معنوی، فکری و روحی.

در فضای پریشان و عمزده کشور اسلامی که فقر و جنگ و بیماری همچون صاعقه برخاسته از قدرت طلبی و استبداد حکمرانان اموی بر سر مردم بینوا فرود می‌آمد، می‌سوخت و خاکستر می‌کرد؛ پرورش نهال فضیلت و تقوی، اخلاق و معنویت چیزی در شمار محالات می‌نمود. رجال روحانی و قضات و محدثان و مفسران که می‌بایست ملجا و پناه مردم بینوا و مظلوم باشند، نه فقط به کار گره‌گشایی نمی‌آمدند، بلکه غالباً خود نیز به گونه‌ای و گاه خطرناک‌تر از رجال سیاست، بر مشکلات مردم می‌افزودند.

نام‌آوران و چهره‌های مشهور فقه، کلام، حدیث و تصوف از قبیل «حسن بصری»، «قناده بن دعامه»، «محمد بن شهاب زهری»، «ابن بشر» و «ابن ابی لیلی» و دهها تن از قبیل آنان در حقیقت مهره‌هایی در دستگاه عظیم خلافت و یا بازچینه‌هایی در دست امیران و فرمانروایان بودند. تأسف آور است اگر گفته شود که بررسی احوال این شخصیت‌های موجه و آبرومند در ذهن مطالعه‌گر آنان را در چهره مردانی سر در آخور تمنیات پلید، همچون قدرت‌طلبی، نامجویی و کامجویی و یا بینوایانی ترسو، پست و عافیت‌طلب یا زاهدانی ریاکار و ابله و یا عالم نمایان سرگرم مباحثات خونیین کلامی و اعتقادی مجسم می‌سازد.

قرآن و حدیث که می‌بایست نهال معرفت و خصلت‌های نیک را زنده بدارد، به ابزاری در دست قدرتمندان یا اشتغالی برای عمر بی‌ثمر این تبهکاران و تبه‌روزان تبدیل شده بود. این چنین اوضاع آشفته سیاسی - اجتماعی زمینه مناسبی شده بود برای وقوع حرکت‌ها و قیام‌های اصلاح‌طلبانه، اگر چه در این میان انگیزه‌ها و اهداف قیام یکسان نبودند، ولی در هر حال مردم هر روز شاهد بودند که در گوشه‌ای از سرزمین پهناور اسلامی کسی علم مخالفت و مبارزه با نظام حاکم را به دست گرفته و داعیه دار احقاق حقوق مظلومان و ستم‌دیدگان می‌شود. بر همه خصوصیات این زمان پر آشوب اضافه کنید ایجاد فرقه‌ها و گروه‌های بی‌شمار با عقاید و اندیشه‌های گوناگون و متضاد و نحل‌های مختلف کلامی و فقهی. صوفی پیشه‌ها و زاهد نمایانی که برای خود طرحی نو در افکنده بودند. رواج اندیشه‌های مادی و ضدخدایی و بالاخره سیل بنیان‌کن افکار و عقاید نوینی که از آن سوی مرزها ایمان فطری مسلمانان را مورد هجوم قرار داده بود.

در این فضای مسموم، خفه و تاریک و در این روزگار پربلا و دشوار بود که امام صادق علیه‌السلام، بار امانت الهی را بر دوش گرفت و به راستی چه ضروری و حیاتی است امامت با آن مفهوم مترقی که در فرهنگ شیعی شناخته و دانسته‌ایم برای امتی سرگشته و فریب خورده و ستم کشیده در چنین روزگار تاریک و پربلا.

این ششمایی کلی بود از وضعیت زمان و سوانح روزگار در آن عصر پرماجر؛ اما این که در این میان، امام چه نقشی را بر عهده

می‌گیرند و چه اهدافی را دنبال می‌کنند، خود بحث مفصلی است که این مجال را فرصت طرح دقیق و کامل آن نیست و ما تنها اشاراتی گذرا به آن خواهیم داشت. اما پیش از آن لازم دیدیم که در حد یک شناخت اجمالی، سایر حرکت‌هایی را که با اهداف اصلاح طلبانه در آن روزگار وجود داشتند، بررسی نماییم تا هر چه بهتر به صحت تدابیر اتخاذ شده از سوی امام صادق واقف شویم.

قیام‌ها و حرکت‌های اصلاح‌طلبانه

پیش از این گفتیم که نیمه اول قرن دوم هجری شاهد وقوع قیام‌ها و حرکت‌های مسلحانه متعددی بر ضد دستگاه اموی بود که در این میان نقش انقلابیون علوی حائز اهمیت بسیاری است. بسیاری از انقلابیون علوی سعی داشتند با فداکاری و نثار خون خود، وجدان خفته جامعه اسلامی را بیدار سازند و جامعه را به طریق صحیح خود که همانا حاکمیت امام معصوم بود برگردانند که نمونه بارز ایشان امامزادگانی چون «زید بن علی بن الحسین» و فرزندش «یحیی بن زید» هستند که در نهایت اخلاص به حرکتی شجاعانه در زمانه سکوت دست یازیدند، اگر چه به دلیل نامناسب بودن شرایط جامعه برای چنین حرکت‌هایی به نتیجه‌ای مطلوب دست نیافتند.

خط مشی و موقعیت امام صادق (ع)

امام ششم شیعیان پس از آن که واقعیت امت را از لحاظ فکری و عملی فهمید و شرایط سیاسی و اجتماعی محیط را دانست و واقعیت سیاسی را که امت در آن می‌زیست و قدرت و امکانات او را که می‌توانست با آن روبرو شود و مبارزه سیاسی را آغاز کند شناخت؛ قیام به شمشیر و پیروزی مسلحانه و فوری را برای برپاداشتن حکومت اسلامی کافی ندید. چه، برای داشتن حکومت و نفوذ آن در امت، به مجرد آماده کردن قوا برای حمله نظامی وابسته نبود، بلکه پیش از آن بایستی سپاهی عقیدتی تهیه می‌شد که به امام و عصمت او ایمان مطلق داشته باشد و هدف‌های بزرگ او را ادراک کند و در زمینه حکومت از برنامه او پشتیبانی کرده و دست‌آوردهایی را که برای امت حاصل می‌گردد، پاسبانی نماید.

گفت وگویی امام صادق (ع) با یکی از اصحاب خود، مضمون گفته‌ها را آشکار می‌سازد و این معنی را به خوبی روشن می‌نماید که امام در پی ساختن شیعیانی بود که با درک هدف والای امام، بتوانند در همه حال ایشان را همراهی نمایند.

از «سید صیرفی» روایت شده است که گفت: «بر امام صادق علیه‌السلام وارد شدم و گفتم: خدای را چه نشسته‌ای؟! فرمود: ای سدید، چه اتفاق افتاده است؟ گفتم: از فراوانی دوستان و شیعیان و یارانت سخن می‌گویم. فرمود: فکر می‌کنی چند تن باشند؟ گفتم: یکصد هزار. فرمود: یکصد هزار؟! گفتم: آری و شاید دویست هزار. فرمود: دویست هزار؟! گفتم: آری و شاید نیمی از جهان.

صیرفی سخن خود را چنین ادامه می‌دهد که: آنگاه امام خاموش گردید و سخنی نفرمود تا به اتفاق هم به منطقه «بنیع» رفتیم. آن حضرت در آنجا به گله‌ای از بزها [که مشغول چرا بودند] اشاره کرده و فرمود: ای سدید، اگر شیعیان ما به تعداد این بزها رسیده بودند، بر جای نمی‌نشستم!». از گفت و گوی امام صادق با سدید در می‌یابیم که اگر امام می‌توانست به یاری‌دهندگان و به قدرتی تکیه کند که پس از عمل مسلحانه، هدف‌های اسلام را تحقق بخشند؛ پیوسته آمادگی داشت که دست به قیام مسلحانه بزند، اما اوضاع و احوال و شرایط زمان مجال نمی‌داد که امام علیه‌السلام، حتی اندیشه این موضوع را در سر بپروراند که با سیاست حاکم روز وارد کشمکش گردد؛ زیرا این کار امری بود که اگر قطعاً با شکست روبرو نمی‌شد، باز هم نتایج آن تضمین شده نبود. به عبارت دیگر با آن شرایط موجود اگر هم شکست نمی‌خورد، نتیجه مثبت قیام مسلم نبود.

از اینرو امام علیه‌السلام، با مدنظر قراردادن دو هدف عمده که وجهه نظر همه ائمه راستین شیعه بوده است، یعنی ارائه تفکر درست اسلامی و تبیین و تطبیق و تفسیر کتب که خود متضمن مبارزه با تحریف‌ها و دستکاری‌های جاهلانه و مغرضانه است و آنگاه پی‌ریزی و زمینه‌سازی نظام قسط و حق توحیدی، به فعالیت عمیق و ریشه‌دار دست می‌زند. امام صادق (ع) با درایت و تیزی که حاصل از ارتباط با سرچشمه وحی بود، با مهارت بسیار از حالت فترتی که در فاصله دوران انتقال از بنی‌امیه به بنی‌عباس حاصل شده بود، بهره‌برداری نموده و در طول دوران ۳۴ ساله امامت خویش که طولانی‌ترین دوره امامت ائمه شیعه است در راه اهداف یاد شده به مبارزه‌ای مستمر و بی‌امان پرداختند که حاصل این مجاهدت‌ها تقویت بنیان‌های شیعه و آسیب‌ناپذیر شدن این بنیاد مقدس بود؛ به حدی که امروز ما هر چه داریم از ثمرات آن مجاهدت‌هاست و چه زیبا فرمود امام راحل‌مان (رضوان الله تعالی علیه) که: «ما مفتخریم که مذهب ما جعفری است که فقه ما که دریای بی‌پایان است یکی از آثار اوست و ما مفتخریم به همه ائمه معصومین علیهم صلوات‌الله، و متعهد به پیروی آنانیم».

با این امید که توانسته باشیم گوشه‌ای از مظلومیت‌های ائمه راستین شیعه را به تصویر بکشیم و گامی بس ناچیز در راه شناخت، و ارج‌گذاری مجاهدت‌ها و فداکاری‌های بی‌دریغی که آنان برای حفظ یادگار گرانقدر پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه و آله، و زدودن زنگارهای جهل و خرافه و تحریف از چهره نورانی امام راحل‌مان (رضوان الله تعالی علیه) و معرفتمان نسبت به این ذخایر ارزشمند اسلام، ما را در پیروی روزافزون از راه و آیین آنان رهنمون شود و به مصداق حدیث صادق آل محمد صلی‌الله‌علیه و آله، زینت ائمه خویش گردیم.

چهل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز شنبه ۱۷ تیرماه ۱۳۵۷ (برابر با ۲۱ شعبان ۱۳۹۸ و ۸۰ و ۹۰ و ۱۹۷۸) نقل شده است

برای شهر هادو محدود در نظر گرفته می شود

کنفرانس استانداران سراسر کشور از ساعت ۹ صبح فردا در سالن اجتماعات وزارت کشور افتتاح و بمدت ۳ روز ادامه می یابد. یکی از مسائلی که در کنفرانس استانداران مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرد تعیین محدوده و حریم شهرهاست. در این بررسی ها نکات زیر پیشنهاد شده است: برای هر شهر دو محدوده در نظر گرفته میشود، یکی محدوده خدماتی و دیگری محدوده توسعه آینده که همان حریم مقرر در ماده ۹۹ خواهد بود.

یکهزار مونتور در خطر بیکاری است

تهران - آسوشیتدپرس - بیش از ۱۰۰۰ فروند از کشتی های باری که به شرکت های کشتیرانی ایرانی تعلق دارند در خلیج فارس عطل افتاده اند و برخی از مالکان آنها به آستانه ورشکستگی رسیده اند. این مطلبی است که بوسیله عیسی ایرانی دبیر دوم سندیکای شرکت های کشتیرانی اقیانوس پیما در خبرمهر اعلام شد. وی رقابت های بین المللی و عدم استفاده از کشتی های بیکار مانده در بنادر خلیج فارس را مسبب این وضع معرفی کرده است.

طلا کیلویی ۴۰۰ تومان گران شد

امروز قیمت طلای شمش در بانک ملی ایران کیلویی چهار هزار ریال افزایش یافت و قیمت آن کیلویی ۴۵۲۵۰۰ ریال اعلام شد. افزایش قیمت طلا در بانک ملی ایران بدلیل ترقی قیمت این فلز در بورسهای مهم جهان است. براساس گزارش خبرگزاریها قیمت طلای شمش در بورسهای مهم جهان امروز هر اونس ۲/۱۵ دلار افزایش یافت و اونسی ۱۸۶/۱۰ دلار مورد معامله قرار گرفت.

تیراندازی به اتومبیل ایرانیان در ترکیه

آنکارا - خبرگزاری فرانسه - سه ایرانی که با یک اتومبیل در شرق ترکیه در حال عبور از یک جاده بین المللی بودند در یک گردنه هدف گلوله رهازان قرار گرفته یکی از آنها که عبدالصمد اعظمی نام داشت کشته شد و دو تن دیگر مجروح شدند که در یک بیمارستان دیاربکر بستری گردیده اند. پلیس ترکیه اینک در تعقیب مهاجمان است. ایرانیان هر سال مخصوصاً در مارس (نوروز) و ماه های ژوئیه، اوت و سپتامبر (تابستان) به تعداد هزاران نفر از اروپا با اتومبیل هایی که خریداری میکنند از طریق ترکیه به ایران می روند.

قرار داد خرید اورانیوم بین ایران و استرالیا

ایران و استرالیا تا پایان ماه جاری قراردادی جهت تضمین استفاده صلحجویانه از نیروی هسته ای امضاء خواهند کرد و بلافاصله پس از امضاء این قرارداد مذاکرات نهائی خرید اورانیوم از استرالیا انجام خواهد گرفت و در این زمینه نیز قرارداد دیگری منعقد خواهد شد. پیش بینی می شود از سال ۱۹۸۰ صدور سنگ اورانیوم ایران آغاز شود.

دبیر سازمان پیمان مرکزی به تهران آمد

دبیر سازمان پیمان مرکزی سستو برای دیدار با مقامات ایرانی وارد تهران شد. دبیر کل سازمان پیمان مرکزی اعلام کرد برای تبادل نظر با مقامات ایرانی در کار تسریع انجام هدف های پیمان تهران آمده است.

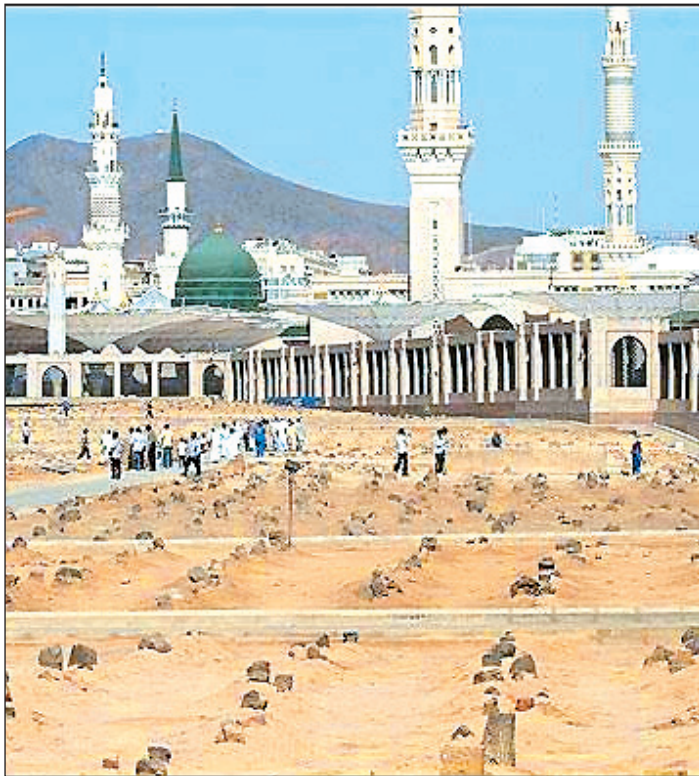
سادات و پروز به وین رفتند

شمعون پروز رهبر حزب کارگر اسرائیل که دیشب وارد وین پایتخت اطریش شد فردا با انور سادات رئیس جمهوری مصر که سرگرم بازدید از اطریش است دیدار و گفتگو خواهد کرد. پروز در فرودگاه تل آویو به خبرنگاران گفت که حامل پیامی از سوی دولت اسرائیل برای انور سادات نیست و صرفاً به عنوان رهبر حزب کارگر قصد دارد دیدگاه های مشترک و اختلاف نظر های دو کشور را با رئیس جمهوری مصر مورد مذاکره قرار دهد.

قذافی یک پایگاه هوایی در اختیار فلسطینیها گذارد

پاریس - خبرگزاری فرانسه - یاسر عرفات رئیس کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین، در مصاحبه ای با هفته نامه «الوطن العربی» که در پاریس منتشر میشود اظهار داشت: انقلاب فلسطین اکنون یک اسکاران هواپیما و چندین خلبان کارآموزده در اختیار دارد که قادرند هواپیماهای میراث و میک - ۲۳ را هدایت کنند. وی برای اثبات مدعای خود سخنان قذافی رهبر لیبی را که بهنگام برگزاری مراسم مربوط به سالگرد تخلیه نیروهای آمریکائی از پایگاه هوایی لیبی ایراد کرده بود یادآور شد - قذافی گفته بود هواپیماهایی که در این پایگاه وجود دارند در اختیار نهضت مقاومت فلسطین قرار گرفته اند.

قاب امروز

قبرستان بقیع در مدینه منوره - قبور چهار امام مدفون، امام حسن مجتبی (ع)، امام زین العابدین (ع)، امام محمد باقر (ع) و امام جعفر صادق (ع)

سرایه

جان نباید در نشاط، الا که بر بوی حبیب

تا گل رنگین نبالد، خوش نالد عندلیب

عود خشکم؛ آتش جانسوز می باید، مرا

تا ز طیب جان، دماغ حاضران گردد، ز طیب

دولت بوسیدن پایش ندارد، هر کسی

این سعادت نیست، الا در سر زلف حبیب

چشم دار آخر دمی با ما که بادا گوش دار

ایزد از چشم بدانت، اول از چشم رقیب

بی تو جان، در تن به جایی بس غریب افتاده است

جان من دانی به تنها چون بود حال غریب؟

دست بیماران گرفتن، بر طبیبان واجب است

من ز پا افتادهم، دستم نمی گیرد طیب

گفتمش هرگز نشد کامیم حاصل زان دهن

از وصالت نیست گویی، هیچ سلمان را نصیب

سلمان ساوجی

امروز در تاریخ

حمله ناوگان عثمانی به جزیره هرمز

حمله دریایی عثمانی به جزیره هرمز هشتم جولای ۱۵۵۲ و با کمک پاشای مصر (کارگزار عثمانی) آغاز ولی با شکست رو به رو شد و پیشروی عثمانی در جزیره العرب، به حجاز و یمن محدود ماند. باید دانست که پیش از حمله عثمانی به هرمز، سلیمان پاشا حکمران عثمانی مصر در سال ۱۵۳۸ میلادی برای بیرون راندن پرتغالی ها از منطقه «دیو» در گجرات هند، از طریق دریا به این منطقه نیرو فرستاده بود که این نظامیان کاری از پیش نبرده بودند. جزیره هرمز و سایر مناطق ایرانی متصرفی پرتغالی ها در خلیج فارس در سال ۱۶۲۱ میلادی - دوران پادشاهی شاه عباس - آزاد و به قلمرو ایران بازگشت داده شدند.

امضاء پیمان سعد آباد

هفدهم تیرماه ۱۳۱۶ میان ایران، ترکیه، عراق و افغانستان یک پیمان عدم تجاوز امضاء شد که چون در کاخ سعد آباد (تجریش) امضاء شده بود به پیمان سعد آباد معروف شده است. وزیران امور خارجه افغانستان، ترکیه و عراق برای این منظور به تهران آمده بودند. (در آن زمان هنوز پاکستان تاسیس نشده بود که وارد این پیمان شود). رسانه های آلمان دو سال و چند ماه بعد و پس از آغاز جنگ جهانی دوم مدعی شدند که این پیمان طبق نقشه انگلیسی ها منعقد شده بود تا رضاشاه پهلوی در اجرای اندیشه «احیاء ایران زمین»، با کمک گرفتن از آلمان و احیاناً سازش با مسکو و آنکارا، در صدد ضمیمه کردن افغانستان، همه بلوچستان و شرق رود دجله به ایران بر نیاید. قرارداد پاریس که به جنگ انگلستان با ایران پایان داد و دولت تهران مناطق تاجیک نشین افغانستان از جمله شهر هرات را که از زمان کوروش بزرگ بخش اصلی ایران بود واگذار کرد (در شرایطی) دست دولت تهران برای لشکرکشی به افغانستان و استقرار نظامی در آنجا بازگذاشته است.

ساخت نخستین گرما سنج

«دانیل فارنهایت» فیزیکدان آلمانی مقیم هلند هشتم جولای سال ۱۷۱۴ میزان الحرارة جیوه یی را ساخت و عرضه داشت که به «فارنهایت» معروف شده است. در این میزان الحرارة که در بسیاری از کشورها از جمله ایالات متحده امریکا رایج است، درجه ۹۸/۴ برابر ۳۷ درجه سانتیگراد معادل حرارت طبیعی بدن انسان است.

www.iranianshistoryonthistday.com

سودوکو

۲۲۲۷

۸	۵			۱	۲	۳
	۲		۴		۶	
				۳		
			۳	۹		۲
۹						۴
۱	۲		۷			
		۹				
	۶		۵		۱	
۳	۱	۲			۴	۸

۱	۶	۷	۹	۳	۴	۵	۸	۲
۵	۸	۲	۱	۶	۷	۹	۳	۴
۹	۳	۴	۵	۸	۲	۱	۶	۷
۷	۱	۶	۴	۲	۹	۳	۵	۸
۳	۹	۵	۷	۱	۸	۴	۲	۶
۴	۲	۸	۶	۵	۳	۷	۱	۹
۸	۷	۱	۳	۴	۶	۲	۹	۵
۶	۵	۹	۲	۷	۱	۸	۴	۳
۲	۴	۳	۸	۹	۵	۶	۷	۱

حل ۲۲۲۶

جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

حق دلالی	ورزش پر افتخار ایران	از عمل اصلی	ریشه	انکار کردن	شبه فلز
پ	↓	↓	↓	↓	↓
نزدیک قزوين	↓	↓	↓	↓	↓
نامی زنامه	↓	↓	↓	↓	↓
دانه خوشبو	↓	↓	↓	↓	↓
عدد نخستین	↓	↓	↓	↓	↓
پول زورا	↓	↓	↓	↓	↓
ترعه	↓	↓	↓	↓	↓
جدید آذری	↓	↓	↓	↓	↓
مزام تايستانی	↓	↓	↓	↓	↓
تيم اسپانیایی	↓	↓	↓	↓	↓
بگوی قرآنی	↓	↓	↓	↓	↓
پیشوند نفی	↓	↓	↓	↓	↓
بیدار	↓	↓	↓	↓	↓
کم وزن بودن	↓	↓	↓	↓	↓
شیرینی میوه ای	↓	↓	↓	↓	↓
سیاره مریخ	↓	↓	↓	↓	↓

حل

۴۷۳۹